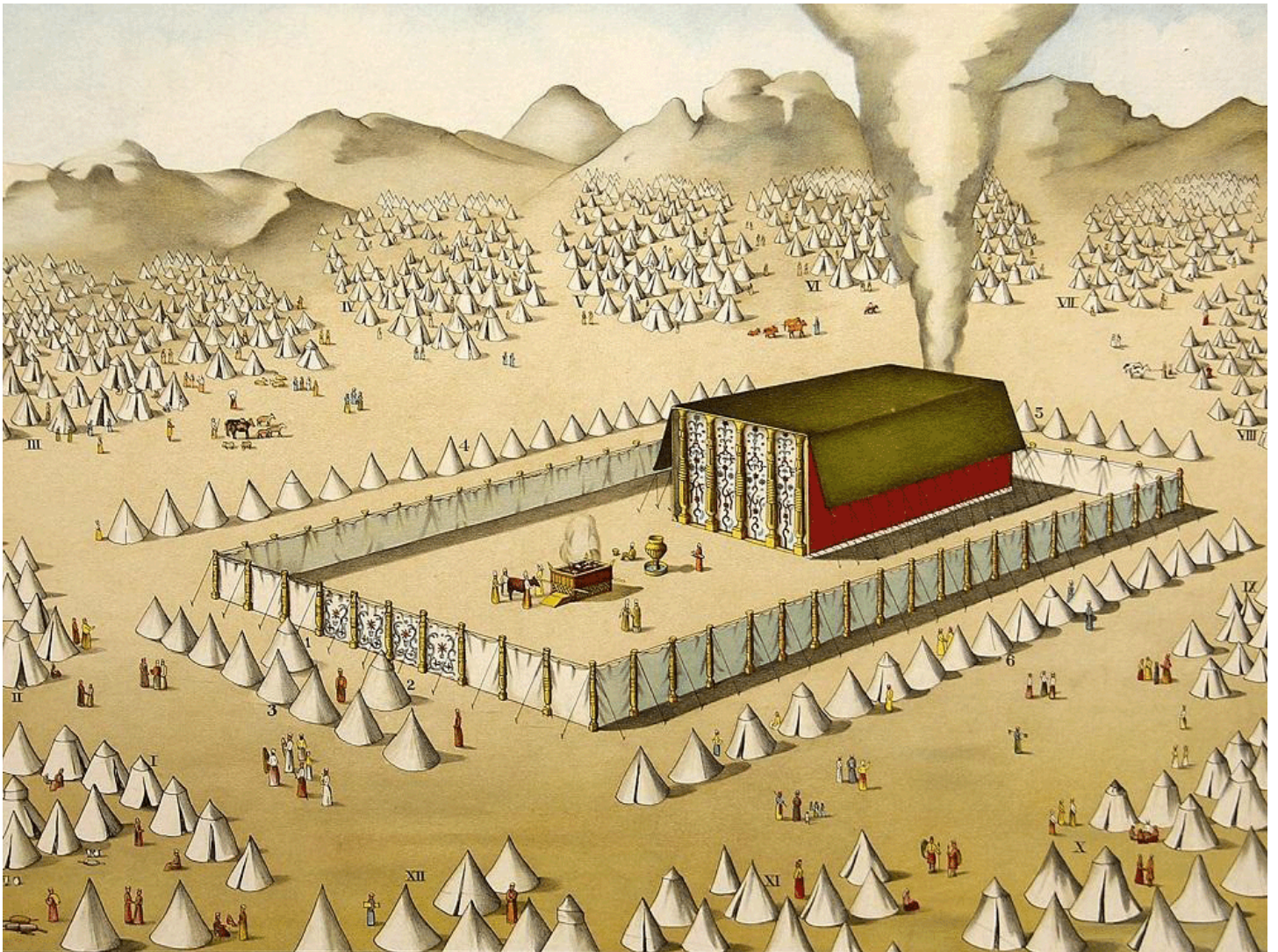

VIVULI VYA HEMA YA MASKANI VYA DHABIHU BORA

Tabernacle Shadows of the Better Sacrifices

VIVULI VYA HEMA YA MASKANI

= vya =

“Dhabihu Bora”

Mkono Unaosaidia

—KWA—

UKUHANI WA KIFALME

Kwa Mfalme wa Wafalme na Bwana wa Mabwana

KWA MASLAHI YA

WATEULE WATAKATIFU WAKE,

WANAOSUBIRI KUFANYWA WANA,

—NA YA—

“WOTE AMBAO KWA KILA KOTE WANAMWITA BWANA,”

“NYUMBA YA IMANI,”

—NA YA—

UUMBAJI UNAOUGUA, WANAOSAFIRI NA KUSUBIRI

KUFUNULIWA KWA WANA WA MUNGU,

KAZI HII IMEKABIDHIWA.

“Ili kuwafanya watu wote waone ushirika wa siri hiyo ambayo tangu mwanzo wa ulimwengu imeficha katika Mungu.” “Ambayo kwayo Ametuzidishia hekima na busara zote, baada ya kutujulisha siri ya Mapenzi Yake, kulingana na radhi Yake nzuri ambayo Amekusudia Mwenyewe; kwamba katika kipindi hicho cha utimilifu wa nyakati Aweze kukusanya pamoja kwa umoja vitu yote, chini ya Kristo.”

Waefeso. 3:4,5,9; 1:8-10

UTANGULIZI

Toleo la kwanza la kitabu hiki kidogo lilichapishwa mnamo 1881, na chini ya baraka ya Bwana inaonekana kuwa na msaada sana kwa darasa ambalo lilikusudiwa hasa—“ukuhani wa kifalme.” Wengi wa darasa hili wamekiri kwamba kama kidole cha Bwana iliwaonyesha maana katika aina za Agano la Kale ambazo hazijawahi kuthaminiwa; na kwamba imewaongoza katika njia ya kujitolea, kwa kuwaongoza kuona umuhimu wa kweli wa maazimio ya Maandiko—“Sasa miili yenu ni dhabihu zilizo hai,” “Jazeni yaliyo nyuma ya mateso ya Kristo,” “Ikiwa tutateseka pamoja naye tutamiliki pamoja naye,” “Twende kwake nje ya kambi, tukibeba aibu pamoja naye”; zaidi ya maelezo mengine mengi ya Maandiko ambayo yanawahusisha watu wa Bwana na yeye mwenyewe “katika mateso ya wakati huu wa sasa na utukufu utakaofuata.”

Mwandishi anafurahi kuwa hii ni kweli, na anasali baraka ya kimungu pia juu ya toleo hili jipya, ambalo lilihitajika kwa sababu ya sahani za kielektroniki za toleo la zamani kuvaliwa, na kwa hamu ya mtindo wake wa jumla kuendana na ile ya safu ya Mafunzo ya Maandiko—kwa maana inaweza kuzingatiwa vizuri kama nyongeza na kufuata mwigulu wa tano wa kazi hiyo, ikitengwa kwa urahisi. Kando na mabadiliko haya ya uchapaji, na kuongezewa sura moja, na mabadiliko kadhaa katika kifungu cha maneno ili kufanya vidokezo vingine vionekane zaidi, hakuna mabadiliko. Hakika, hakuna mabadiliko fulani yalionekana kuwa yawezekana au ya kuhitajika.

Uelewa wa masomo yaliyowekwa hapa yanaonekana kuelekezwa mbinguni, “kufundishwa na Mungu,” wakati ambapo nuru ilikuwa muhimu sana kwa uwasilishaji kamili na wazi wa Mpango wa Zama. Na wale ambao wamebarikiwa na misaada iliyotolewa katika kitabu hiki kidogo, na wengine ambao bado watabarikiwa vivyo hivyo, tunaamini, wote wangethamini kuwa wao pia “wamefundishwa na Mungu”; kwa kuwa ikumbukwe kwamba mwandishi ametafuta kuthibitisha kila hoja na kila matumizi na Neno la Bwana, na hajafundisha chochote juu yake mwenyewe: kama vile amepokea kutoka kwa Bwana kupitia Neno na roho yake amewasilisha sawa—na ushahidi—kwa kila aliye na sikio la kusikia.

Mwanafunzi makini atatambua kuwa, matumizi ya aina zilizowasilishwa hapa kuwa sahihi, Mpango mzima wa Zama hizo unathibitishwa—kuhesabiwa haki, kutakaswa, na kutukuzwa kwanza kwa Kanisa, na baadaye kurudishiwa kwa yeyote atakaye, katika familia zote za dunia. Kwa hiyo injili tukufu, basi, huu ndio ufunguo!

Mpendwa Msomaji, ikiwa mambo yaliyomo hapa yanavutia kwako kama ukweli hata kidogo, hakika yatakuamsha kwa nguvu na bidii ya kujitolea masilahi ya kidunia, kupata tuzo ya mwito mkuu—ili uweze kuwa mmoja wa makuhani wa kifalme hivi karibuni kuhusishwa na “Kuhani Mkuu wa taaluma yetu” katika kazi kubwa ya kubariki uumbaji unaougua. Na ikiwa unapata baraka kutoka kwa kweli hizi, na kushiriki roho zao, utataka kupitisha kikombe cha kiburudisho kwa wengine ambao wanahitaji kichocheo kama hicho ili kufufua mioyo yao iliyozimia. Na ikiwa unatamani kushirikiana katika huduma hii utapata kwamba mipango yote imekamilishwa ambayo unaweza kupata vijitabu hivi kwa bei ya kawaida—kwa dazeni au mia. Kila mtu anayepokea chakula kwenye meza ya Bwana anaheshimiwa na pendeleo la kujiunga katika huduma hiyo—kama “wafanyakazi pamoja na Mungu.” Kwa upendo wa Kikristo,

Ndugu yako na mtumishi katika Kristo,

Charles T. Russell

YALIOMO

SURA YA 1	
<i>Hema Ya Kawaida</i>	4
SURA YA 2	
<i>Waisraeli, Walawi Na Makuhani</i>	10
SURA YA 3	
<i>Kutakasa Kuhani</i>	16
SURA YA 4	
<i>Siku Kuu Ya Upatanisho</i>	20
SURA YA 5	
<i>Aina Nyingine Ya Sadaka Za Dhambi</i>	33
SURA YA 6	
<i>Dabihu Zinzoambatana Na Siku Ya Upatanisho</i>	39
SURA YA 7	
<i>Kunyunyizia Kilicho Najisi Majivu Ya Ndama</i>	45
SURA YA 8	
<i>Mifano Nyingine Muhimu</i>	49

SURA YA 1

HEMA YA KAWAIDA

Kambi—Ua wa Maskani/Ugo, Hema—Madhabahu ya Shaba—Birika—Meza—Kinara cha Taa—Madhabahu yadhahabu—Kiti cha Rehema na Sanduku la Agano—Lango—Pazia La Kwanza—Pazia La Pili—Umuhimu wa Hizi na Mifano yao.

HEMA ambayo Mungu aliwaamuru watu wa Israeli kujenga katika Jangwa la Sini, na ambayo kimahususi ibada zao zote na sherehe za kidini zilianzishwa, mtume Paulo anatuhakikishia, ilikuwa ni kivuli cha mambo mema yatakayokuja. (Ebr. 8:5; 10:11; Kol. 2:17) Kwa kweli, taifa lote la Israeli, pamoja na sheria zake na huduma zake za kidini na sherehe, ilikuwa ni mfano huo. Hii ikiwa ni kweli, uelewa wetu wa mpango na kazi ya wokovu sasa inayoendelea, na vile vile maendeleo yao ya baadaye, hauwezi kukosa kutiwa mwanga zaidi na uchunguzi wa makini wa “vivuli” ambavyo Waisraeli, kwa kutujenga sisi wenyewe, walisababishwa kurudia kila mwaka mpaka wakati wa Injili ulipoanzisha mifano yao—hali halisi.—1 Pet. 1:11; Ebr. 10:1-3

Sio tu kupata maarifa ya kihistoria ya mifumo ya Wayahudi, sherehe na ibada za Kiyahudi kwamba ndiyo tunafanya uchunguzi wa mada hii, lakini ni ili tuweze kujengwa kwa kuelewa jambo hili kutoka kwa uchunguzi wa kivuli—jinsi Mungu alivyobuni katika kuipanga.

Tutashindwa kushikamana na uzito wa kutosha na umuhimu kwenye kivuli isipokuwa tutagundua jinsi Mungu alivyoongoza kwa uangalifu na kuelekeza maelezo yake yote. Kwanza, Alimpeleka Musa mlimani na akampa mfano wa jinsi mambo yanavyopaswa kufanywa; Pili, alimwagiza kuwa mwangalifu kwa kila mtu—“anasema, kwamba fanya vitu vyote kulingana na mfano wako mlimani.” (Ebr. 8:5; Kutoka 25:40) Kwa hivyo, pia, na watendaji wote wa huduma: kila nukta na jina ilibidi zifanywe hasa kwa aina hiyo, kwa sababu ilionyesha jambo kubwa na muhimu zaidi kuja baadaye. Na ili vivuli hivi vyote vifanyike hasa, na kwamba watu wasiweze kutojali, adhabu ya kawaida ya ukiukaji wowote ilikuwa kifo. Kwa mifano angalia: Kutoka 28:43; Hesabu 4:15,20; 17:13; 2 Sam. 6:6,7; Mambo ya Walawi 10:1,2

Kugundua utunzaji wa Mungu katika kutengeneza “kivuli” haifai kutupatia tu ujasiri katika usahihi wake, kwamba hakuna kero moja au sehemu yake itakayeshindwa mpaka yote yatimie (Mt. 5:18), lakini pia inapaswa kuamka ndani yetu. kupendezwa na mpango wa Mungu kama ambavyo kungetusababisha tuchunguze kwa karibu na kutafuta kwa uangalifu maana ya vivuli hivyo. Na hii, kwa baraka ya Mungu iliyoahidiwa, sasa tunakusudia kufanya, tumehakikishia kwamba kati ya wale ambao ni kweli waliowekwa wakfu wa Mungu—watoto wake waliozaliwa na Roho wake—“anayetafuta hupata; na yeye abishaye, atafunguliwa.”

UJENZI WA HEMA

Maagizo aliyopewa Musa kwa ajili ya ujenzi wa Maskani yanaweza kupatikana katika Kutoka 25 hadi 27, na utendaji wa kazi hiyo, katika Kutoka 35 hadi 40. Imesema kwa kifupi, Hema ilikuwa nyumba iliyojengwa na safu ya mbao za mshita (mshita), “iliyofunikwa” au iliyowekwa na dhahabu, iliyowekwa juu ya matako ya fedha, na yamefungwa kwa nguvu pamoja na baa za hiyo hiyo. Kuni, pia iliyofunikwa kwa dhahabu.

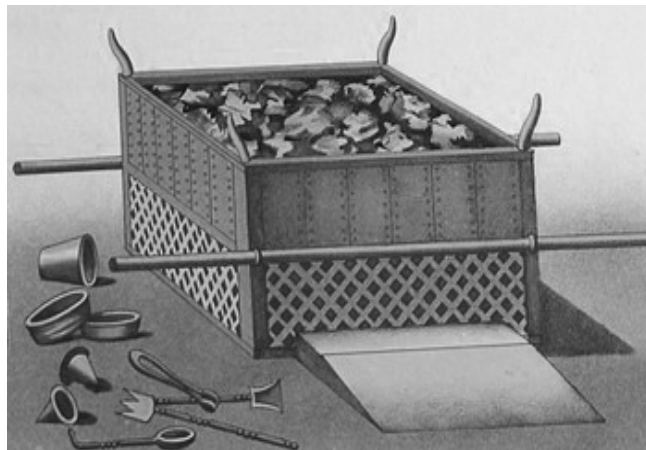
Muundo huu ulikuwa na urefu wa futi 15, urefu wa futi 15 na urefu wa futi 45, na wazi mbele ya mwisho au mashariki. Ilifunikwa na kitambaa kubwa cheupe ya kitani, iliyoingiliana na takwimu za makerubi, kwa samawi, zambarau na nyekundu. Mwisho wazi, au mbele ya muundo, ulifungwa na pazia la vifaa sawa na kitambaa kifuniko, kinachoitwa “Mlango,” au pazia la kwanza. Nguo nyingine ya nyenzo zile zile, iliyosokotwa sawia na takwimu za makerubi, inayoitwa “Pazia” (au pazia la pili), ilipachikwa ili ikagawanya Hema ndani ya vyumba viwili. Jumba la kwanza au kubwa, lenye urefu wa futi 15 na urefu wa futi 30, liliitwa “Takatifu.”^{*1} Nyumba ya pili au ya nyuma, urefu wa futi 15 na urefu wa futi 15, iliitwa “Patakatifu Patakatifu.” Vyumba hivi viwili vilifanya Hema kuwa sawa; na hema iliwekwa juu yao kama makazi. Ilitengenezwa kwa kifuniko cha nguo ya bei ghali au nywele za mbuzi, nyingine ya ngozi ya kondoo-dume iliyotiwa rangi nyekundu, na nyingine ngozi ya pomboo.

PATAKATIFU AU MAHALI TAKATIFU

Hema lilizungukwa na uwanja, au “Ugo,” kuelekea nyuma ambayo ilisimama. Uga huu, yenye urefu wa futi 75 na urefu wa futi 150, iliundwa na uzio wa mapazia ya kitani, iliyosimamishwa kutoka kwa ndoano za fedha, iliyowekwa katika vilele vya mbao urefu wa mita 7 1/2, ambao uliwekwa katika matakao mazito ya shaba (shaba iliyosokotwa), na kuunganishwa, kama hema ambayo ilifunikiza Hema, na kamba na pini. Ufunuo huu wote ulikuwa ardhi takatifu, na kwa hivyo uliitwa “Mahali Patakatifu”—na “Korongo la Hema.” Ufunguzi wake, kama mlango wa Hema, ulikuwa kuelekea mashariki, na uliitwa “Lango.” “Lango” hili lilikuwa la kitani nyeupe, lililoingiliana na bluu, zambarau na nyekundu.

Itagundulika kuwa vifungu vitatu vya kuingilia, kama, “Lango” ndani ya “Ugo,” “Mlango” ndani ya “Patakatifu” na “Bomba” ndani ya “Patakatifu Zaidi,” vilikuwa vya nyenzo sawa na rangi. Nje ya Hema na “Uga” wake ilikuwa “Kambi” ya Israeli iliyoizunguka pande zote kwa umbali mtawalia.

VIFAA

Madhabahu ya Shaba

Samani ya “Ugo” ilikuwa na vipande viwili vikuu: “Madhabahu ya Shaba” na “Birika”—pamoja na vifaa vyao.

Tu ndani ya lango, na mara mbele yake, ilisimama “Madhabahu ya Shaba.” Madhabahu hii ilitengenezwa kwa mti na kufunikwa kwa shaba, na ilikuwa mraba 7 1/2 mraba na urefu wa futi 4 1/2. Vyombo mbali mbali vilikuwa vya huduma yake—sufuria za moto (iitwayo sabuni), kwa kubeba moto huo kwa “Madhabahu ya Kufukiza,” mabonde ya kupokea damu, ndoano za mwili, majembe, nk.

Ifuatayo, kati ya “Madhabahuni ya shaba” na mlango wa Hema, ilikuwa ni “Birika.” Ilitengenezwa kwa shaba iliyosafishwa, na ilikuwa sanduku la maji; hapo makuhani walitawadha kabla ya kuingia Hema.

^{*1} Katika tafsiri ya Kiingereza hii ni mara nyingi, ingawa haifai, inaitwa “mahali patakatifu,” na katika hali kama hiyo mahali pa neno utapatikana katika maandishi, kuashiria kwamba imetolewa na watafsiri, kama, kwa mfano, katika Kutoka 26:33. Kosa hili linachanganya kabisa, kwani “Ua wa Maskani” uliitwa vizuri “mahali patakatifu.” Wakati mahali haipo kwa maandishi, “Ua” humaanishwa kila wakati. Tazama Walawi. 14:13 na 6:27. Katika visa vingine “Patakatifu” huitwa “Hema ya kusanyiko.”

“Patakatifu Zaidi,” au “Patakatifu,” pia wakati mwingine huitwa “Mahali Patakatifu” - mahali pa maandishi. Taasisi, Walawi. 16:17,20,23. Kwa kurejelea vyumba hivi, tutaviita, Hema ya Kusanyiko “Ua wa Maskani,” “Patakatifu” na “Patakatifu Zaidi.”

Kukosekana kwa kuthamini kwa shauku ya Wakristo katika hizi picha za kawaida na hitaji la usahihi, kwa upande wa watafsiri wa Mambo ya Walawi, lazima ndio iliyosababisha matoleo tofauti ambayo yamesaidia kudanganya mwanafunzi.

Birika Lililotengenezwa kwa Shaba

kupatiwa mafuta, nk., na Kuhani Mkuu mwenyewe, ambaye kwa nyakati kama hizo alikuwa akitoa uvumba katika Madhabahu ya Dhahabu.

Mbali zaidi, karibu na “Pazia,” ilisimama madhabahu ndogo, ya mbao iliyofunikwa kwa dhahabu, inayoitwa “Madhabahu ya Dhahabu” au “Madhabahu ya Uvumba.” Haikuwa na moto juu yake isipokuwa yale ambayo makuhani walileta ndani ya visanduku ambavyo wameiweka juu ya “Madhabahu ya Dhahabu hii,” kisha wakavunja ubani juu yake, na kusababisha kutoa moshi wenye harufu nzuri au manukato, ambayo, ikajaza “Patakatifu,” iliyoipenya pia nyuma ya “pazia la pili” ndani ya Patakatifu zaidi au Patakatifu pa Patakatifu.

Nyuma ya “pazia,” katika “Patakatifu Zaidi,” kulikuwa na kipande moja tu cha fanicha. Ilikuwa sanduku la mstatili lililotengenezwa kwa mbao iliyofunikwa kwa dhahabu, iliyokuwa na kifuniko cha dhahabu safi inayoitwa Upatanisho au “Kiti cha Rehema.” Juu yake (na ya kipande hicho hicho), kulikuwa na makerubi mawili ya dhahabu—kazi ya mhunzi. Ndani ya “Sanduku” hili (chini ya Upatanisho) ziliwekwa bakuli ya dhahabu ya mana, fimbo ya Haruni ambayo ilichipuka, na meza mbili za Sheria. (Ebr. 9:4) Juu ya Upatanisho, taa ya juu ilionekana, iking’aa kati ya makerubi, ikiwakilisha uwepo wa Kimungu. Hii ilikuwa ndiyo taa ya pekee katika “Patakatifu Zaidi.”

Meza ya Mikate ya Wonyesho

Samani ya Hema ilijumuisha “Meza,” “Kinara cha taa” na “Madhabahu ya Uvumba” katika “Patakatifu,” na “Sanduku la Agano” katika “Patakatifu Zaidi.”

Ndani ya Hema, katika orofa ya kwanza, “Patakatifu,” upande wa kulia (kaskazini), palisimama Jedwali la “Mikate ya Wonyesho”—meza ya mbao iliyofunikwa kwa dhahabu; na juu yake iliwekwa mikate kumi na mbili ya mkate usiotiwa chachu katika milundo miwili, na ubani juu ya kila lundo. (Mambo ya Walawi 24:6,7) Mkate huu haukuwa sawa tu kwa makuhani kula: bali pia ilikuwa takatifu, na ilifanywa upya kila siku ya saba au Sabato.

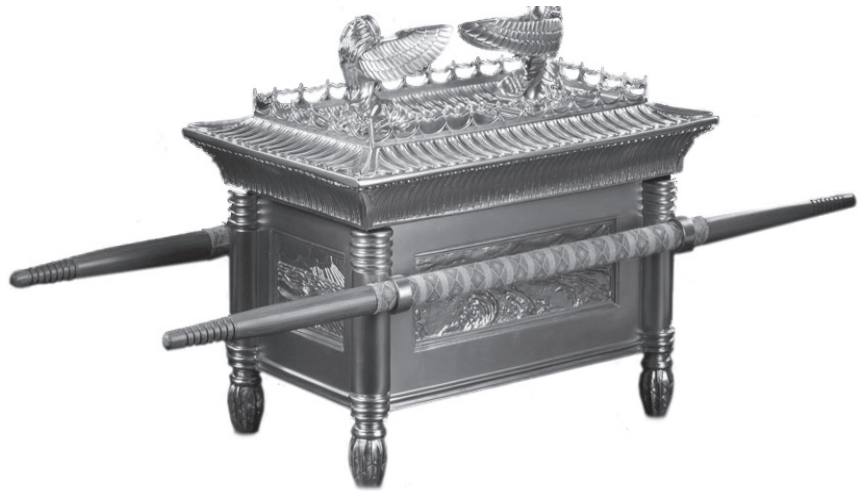
Mkabala wa “Meza ya Mikate ya Wonyesho” kilisimama “Kinara cha taa,” kilichotengenezwa kwa dhahabu safi, kazi ya mhunzi (iliyotengenezwa kwa nyundo), ikiwa na matawi saba, na katika kila tawi lilikuwa na taa. Ndiyo Ilikuwa taa pekee katika “Patakatifu”; kwa maana, kama tulivyoona, mwangaza wa asili ulifunikwa na kuta na mapazia, na hakukuwa na madirisha. Taa zake saba zilitunzwa, kusindika,

Kinara cha taa kilichotengenezwa kwa Dhahabu

Madhabahu ya Dhahabu

“Sanduku”

Inafahamika kuwa fanicha zote zilizo ndani ya Hema zilikuwa za dhahabu, au kufunikwa na dhahabu, wakati katika “Ugo” kila kitu kilikuwa cha shaba. Mbao, ambayo ilikuwa msingi uliofunikwa na hivi vyuma, ilitumika, tunaamini, kutengeneza vyombo vya uzito mdogo, vinavyoweza kubebeka kwa urahisi, kuliko ikiwa ni vya chuma ngumu. Hili lilikuwa muhimu hasa wakati wanaposafiri. Vyombo vya Hekalu, mwakilishi wa vitu hivyo, vilikuwa vya vyuma dhabiti. (1 Wafalme 7:47-50) Vyuma hivi viwili, dhahabu na shaba, tulifikiria, vinawakilisha hali mbili tofauti—shaba inayowakilisha asili ya mwanadamu katika ukamilifu wake, chini kidogo kuliko asili ya malaika; na dhahabu inayowakilisha asili ya Uungu, juu zaidi ya malaika, watawala wakuu na nguvu. Jinsi dhahabu na shaba zinafanana sana katika muonekano wao, lakini ni tofauti katika ubora, vivyo hivyo asili ya mwanadamu ni picha na mfano wa Uungu, iliyoundwa na hali za kidunia. Itakumbukwa kuwa mpangilio wa

KAMBI, KORTI NA HEMA

hivyo ilitenganisha na kutofautisha kwa migao mitatu kwa jumla, kuwakilisha darasa tatu tofauti zilizo-barikiwa na upatanisho; na sehemu mbili za Hema zinawakilisha hali mbili ya moja ya madarasa haya.

“Kambi” iliwakilisha hali ya ulimwengu wa wanadamu kwa dhambi, ikihitaji upatanisho na kuitamani na baraka zake, hata hivyo bila kutofautisha inachambua matamano yake na mauguzi yake. Katika Mfano “Kambi” ilikuwa ni taifa la Israeli kwa jumla, ambalo lilitengwa na vitu vyote vitakatifu kwa pazia la kitani nyeupe, linawakilisha wale walio ndani ya ukuta wa imani, ila kwa wale wasio na ukuta wa kutokuamini ambao ulizua mtazamo wao wa na kufikia vitu vitakatifu vilivyo ndani. Kulikuwa na lango moja tu la kuingia “Mahali Patakatifu” au “Ugo”; mfano huo ukishuhudia kwamba kuna njia moja tu ya kumfikia Mungu—“lango” moja—Yesu. “Mimi ndimi njia, . . . hakuna mtu anayekuja kwa Baba ila kwa mimi.” “Mimi ni mlango.”—Yohana 14:6; 10:9

“Ugo,” uliwakilisha hali ya kuhesabiwa haki, iliyoingiwa kupitia imani katika Kristo, “lango.” Katika “Ugo” huu Walawi tu (mfano wa waumini wenye haki) walioruhusiwa kuja, wakati wa Siku ya Upatanisho. Hawa waliwaweza kufikia “Madhabahu ya shaba” na “Birika,” na kutumika “Ugoni,” lakini hawakuwa na haki kama Walawi (waumini) kwenda ndani ya Hema; hapana, na hata kuangalia tu ndani yake. (Hes. 4:19,20) “Ugoni” vitu vyote vilikuwa vya shaba, kuashiria kwamba darasa lilikiri kwamba walihesabiwa haki. “Ugo” haukuwakilisha hali ya darasa la kiroho kwa wakati wa Injili, ingawa makuhani, katika kutoa dhabihu na kutawadha, waliutumia pia.

Jengo la “Hema,” pamoja na sehemu zake mbili, liliwakilisha hali mbili za wote wanaopitia mabadiliko ya asili yao kutoka kwa ubinadamu kwenda kiroho. Sehemu ya kwanza, “Patakatifu,” iliwakilisha hali ya wale wote (kama Walawi—waumini wenye haki) waliokwisha weka wakfu ubinadamu wao kufa, ili waweze kushiriki katika Uungu (2 Pet. 1:4), wakishazaliwa kwa Roho. Sehemu yake ya pili, “Patakatifu pa Patakatifu,” nyuma ya “Pazia”—kifo—ililiwakilisha hali ya “washindi” waaminifu watakaopata asili ya kiungu. Hawa, baada ya kumaliza kujitolea kwao katika kifo, watabadilishwa kabisa, kuzaliwa kutoka kwa wafu katika Ufufuo wa Kwanza, kwa asili ya Kiungu na kiumbe. Hakuna mwanadamu, ijapo amejaa imani, ijapoameoshwa kutoka kwa kila dhambi, na machoni pa Mungu akihesabiwa haki na kuwa huru kutoka kwa vitu vyote na kuhesabiwa kuwa kamilifu, anayeweza kuwa na mahali au fursa yoyote katika vitu vya kiroho vilivyowakilishwa katika mambo ya ndani ya Hema na Hekalu. Hawezi hata kutazama katika mambo ya kiroho, kwa njia ya kuyathamini. Lakini, katika wakati wa Injili, watu kama hao “huitwa” kujitakasa na kujitolea hali yao ya kibinadamu katika utumishi wa Mungu, na kurithi asili ya kiroho-kama washiriki wa Mwili wa Kristo. “Mtu wa asili hapokei vitu vya Roho . . . na pia hawezi kuzijua, kwa sababu zinatambuliwa kiroho.”—1 Kor. 2:14

Ukweli kwamba vitu vyote kwenye Hema vilitengenezwa kwa dhahabu, kuashiria uungu wa Mungu, inamaanisha kwamba iliwakilisha hali ya wale tu wanaoitwa kwa asili ya Kiungu. Ni wale tu ambao ni Walawi waliokuwa wamewekwa wakfu kwa kazi ya kutoa dhabihu (makuhani) ndio waliweza kufikia Hema; kwa hivyo ni wale tu wa jamii ya imani ambao wamewekwa wakfu kwa dhabihu, hata hadi kufa, ndio wanaoingia katika hali ya Kimungu iliyoonyeshwa kwenye Hema.

“Ugo,” hali ya mwanadamu aliyehesabiwa haki, hufikiwa kwa imani tu; lakini wakati lazima tudumishe imani ambayo inahesabiwa haki, lazima tufanye zaidi, ikiwa tutapata uzoefu wa mabadiliko ya asili na kuwa “viumbe vipya,” “washiriki wa wito wa mbinguni,” kuwa “washiriki wa Uungu.” Kuingia kwa “Patakatifu,” kwa hivyo, inamaanisha kujitolea kwetu kamili kwa huduma ya Bwana, kuzaliwa kwetu kwa roho na kuanza kwetu katika mbio za tuzo ya uungu wa Mungu—masharti ambayo ni, uaminifu kwa nadhiri yetu, kusulubisha waliyohesabiwa haki mwili, kuwasilisha mapenzi yetu ya kibinadamu na miili hai dhabihu kwa Mungu; hatutafuti tena radhi za wanadamu, heshima, sifa, n.k., ila kukufia haya na kuishia nguvu za kimbingu. Walakini, katika hali hii, pia, bado tunakuja kupitia Kristo Yesu Bwana wetu, ambaye hakufungua tu “lango” la kuhesabiwa haki kwa imani katika damu yake, lakini ambaye pia alifungua “Mlango” (pazia la kwanza) ndani Hema, “njia mpya ya maisha,” kama viumbe vya roho, kupitia na zaidi ya pazia la pili, kwa dhabihu ya mwili wetu ulio na haki. Kwa hivyo vyumba viwili vya Hema, “Patakatifu” na “Patakatifu pa Patakatifu,” viliwakilisha sehemu mbili au hatua za maisha mapya ambapo sisi tumezaliwa kwa Roho Mtakatifu.

“Patakatifu” paliwakilisha hali ya sasa ya wale waliozaliwa na Mungu kupitia Neno la Kweli. (Yak. 1:18) Hawa, kama “viumbe vipya” wenye nia ya mbinguni, ingawa bado wako “katika mwili,” wana maisha yao halisi (ya ndani) na kutembea na Mungu ndani ya pazia la kwanza ya utakaso, na zaidi ya mtazamo ya kielimu ya ulimwengu na waumini wasiotakasika. Hawa hufurahia mwangaza wa ndani wa “kinara cha dhahabu cha taa,” wakati wengine wako kwenye “giza la nje”; hawa wanakula chakula cha pekee cha kiroho, kinachowakilishwa katika “mkate wa uwepo” usio na chachu, na hutoa uvumba katika madhabahu ya dhahabu, inayokubalika kupitia Kristo Yesu.

“Mtakatifu Zaidi” aliwakilisha hali iliyokamilishwa ya wale viumbe vipya ambao, waaminifu hadi kufa, wanapata thawabu kubwa ya wito wetu wa juu kupitia kushiriki katika ufufuo wa kwanza. (Ufu. 20:6) Kisha, ndani ya pazia zote mbili—nia ya kimwili na mwili wa asili—watakuwa na miili wa utukufu wa kiroho na nia za kiroho. Watakuwa kama Kiongozi wao na Mtangulizi ndani ya pazia, ambaye, baada ya kuingia kama Mkombozi wetu, ametupa njia hii mpya na hai—au njia mpya ya maisha.—Ebr. 10:20; 1 Yohana 3:2

Kiumbe mwenye nia—ya kiroho katika “Patakatifu” kwa imani anatazama kupitia “Pazia” iliyoraruka ndani ya “Patakatifu Zaidi,” akivutia utukufu, heshima na kutokufa kimwili; ambayo tumaini yao ni kama nanga rohoni, iliyo na uhakika na uthabiti, kuingia kwa yale yaliyo ndani ya pazia.—Ebr. 6:19; 10:20

Tunaona, basi, kwamba kuhesabiwa haki kwa imani, hatua yetu ya kwanza kuelekea utakatifu, hutuleta katika hali ya “amani na Mungu kupitia Bwana wetu Yesu Kristo.” (Rom. 5:1) Wakati dhambi zetu zinazamehewa, au zimefunikwa kwa haki ya Kristo, tunakuwa karibu na Mungu, lakini bado ni wanadamu—wangelipo “Ugoni.” Ikiwa tutapata thawabu ya mwito wa juu ambao ni wa Mungu katika Kristo Yesu, na kuingia kupitia “Patakatifu” ndani ya “Patakatifu Zaidi,” lazima tufuate.

KATIKA NYAYO ZA YESU.

Kiongozi wetu na Kichwa—“Kuhani Mkuu wa ungamo wetu” [i.e., Kuhani Mkuu wa namna yetu ya ukuhani] “ukuhani wa kifalme.”—Ebr. 3:1; 1 Petro 2:9

(1) Kwa imani katika dhabihu ya ukombozi yake Kristo, iliyowakilishwa katika Madhabahu ya Shaba, tunaingia “Lango” la “Ugo”—pazia la kutokuamini na dhambi inapitwa. Hatua hii ni moja ambayo Bwana wetu Yesu hakuchukua, kwa sababu ya kutokuwa wa kundi la Adamu, lakini mtakatifu, asiye na madhara, aliyejitenga na wenye dhambi, kamwe hakuwa nje ya hali ya Ugo.

(2) Kukataa matakwa yetu ya kibinadamu yaliyo haki, na matamano yetu yote na matarajio yetu ya kibinadamu, tunapitia pazia la kwanza, au pazia la mawazo ya mwanadamu—kuhesabu mapenzi ya mwanadamu kama ilivyokufa; tangu sasa hatutafuti mashauri yake, ila mapenzi ya Mungu tu. Sasa tunajikuta kuwa “viumbe vipya” katika “Patakatifu”—miongoni mwa wakanza wa “Mbingu” au Watakatifu (Efe. 2:6, Diaglott), na tunaanza kuangaziwa na “Kinara cha taa cha Dhahabu” (Neno la Mungu) Kuhusiana na vitu vya kiroho—“vitu vya ndani vya Mungu,” na kuburudishwa na kuimarishwa kila siku na ukweli, kama inavyowakilishwa katika “mkate wa wonyesho,” halali kuliwa na Makuhani tu. (Mt. 12:4) Na hivyo tumejazwa na kuimarishwa, tunapaswa kutoa dhabihu kila siku kwenye “Madhabahu ya Dhahabu,” inayokubalika kwa Mungu kupitia Yesu Kristo—manukato mazuri kwa Baba yetu.—1 Pet. 2:5*2

Kwa hivyo watakatifu wote, waliowekwa wakfu, wamo katika hali ya “mbinguni” au “takatifu” sasa—“wamekaa [katika kupumzika na katika ushirika] na Kristo katika [nafasi ya kwanza ya mahali hii] ya Kimbingu,” ila bado hawajaingia katika “patakatifu kuliko wote.” Hapana, pazia ingine lazima ipitwe kwanza. Kama kupita kwa pazia iliyotangulia kuliwakilisha kufa kwa nia ya MWANADAMU, ndivyo kupita pazia la pili kuliwakilisha kufa kwa mwili wa MWANADAMU; na yote mbili ni muhimu katika kukamilisha “dhabihu” yetu. Nia ya kimwili na mwili wa asili ni sharti ibaki nyuma kabla tuweze kuingia katika “patakatifu kuliko yote”—wakamilifu kama washiriki wa asili ya kiungu na hali zake za kiroho: kwa kuwa mwili na damu haziwezi kurithi Ufalme wa Mungu.—1 Kor. 15:50; Linganisha Yohana 3:5,8,13

Pamoja na mawazo haya mbele za nia zetu, kulingana na masharti matatu yaliyowakilishwa na hizi sehemu tatu, “Kambi,” “Ugo” na “Hema,” katika somo letu linalofuata tutaona haswa madarasa matatu ambayo yako chini ya masharti haya; Kwa mfano, Ulimwengu Usioamini, Waumini Waliohesabiwa haki na Watakatifu au Waumini waliowekwa wakfu, wakifananihwa na Waisraeli, Walawi na Ukuhani.

*2 Neno kiroho katika maandishi haya limeachwa na mwandishi Mkongwe Myunani MS, Sinaitic, kwa udhahiri unaostahili. Sio kiroho bali haki za kibinadamu, marupurupu, maisha, nk., hutolewa kama dhabihu.

SURA YA 2

WAISRAELI, WALAWI NA MAKUHANI

Makundi ya Wanadamu Yaliyoonyeshwa na Waisraeli, Walawi na Makuhani—Upako wa Makuhani—Umuhimu wa “Mavazi ya Utukufu na uzuri wa Kuhani Mkuu,” Kwa kawaida huzingatiwa—Agano la Ibrahimu, Agano la Sheria na Agano Jipya Lililofunuliwa.

NI MUHIMU kwamba tupate wazo wazi, sio tu juu ya muundo wa Hema, na ya fanicha yake na umuhimu wa kawaida wa haya, lakini pia kwamba tukayajue yanayowahusu wahusika waliomo, na umuhimu wao kama mfano.

Israeli hutumiwa katika visa vingi kuashiria Kanisa la Kikristo. Kwa mfano, walipoondoka utumwani Misri, walikuwa aina ya watoto wa Mungu ambao husikia wito wake wa kutoka ulimwenguni na kushiriki katika kumwabudu.

Safari ya jangwani iliwakilisha hija yenye kuchosha ambayo watu wengi hupitia, wakitafuta kupumziko la Kanaani iliyoahidiwa—“Njoo kwangu, nami nitawapumzisha.” Kama ilivyo katika mfano, ndivyo ilivyo kwa kweli, Kanaani iliyoahidiwa ya kupumzika haiko mbali, ikiwa watoto wa Mungu walikuwa na imani ya kutosha kwenda juu na mara moja kuingia kwa imani. Mungu amewaandalia riziki tele; lakini wanasafiri kupitia Jangwa la Sini wakitafuta pumziko wasipate chochote, kwa sababu hawana imani katika ahadi za Mungu. Wengine hutangatanga hivi kwa muda mrefu; na wengine hawaingii pumziko la Kanaani kwa sababu ya kutokuamini. Lakini wakati Israeli, kulingana na mwili, inatumiwa hivi na kwa njia nyingine kufananisha Israeli wa Kiroho, lakini kama tunavyoichunguza sasa, katika uhusiano wake na Hema ya Maskani, ni aina tofauti kabisa. Hapa bila shaka Israeli ilifananisha ulimwengu wote wa wanadamu. Sadaka ya dhambi, dhabihu, upatanisho, n.k., zilifanywawa kawaida kwa wao (na wao tu), zilikuwa mfano wa “dhabihu bora” na upatanisho, uliofanywa kwa niaba ya ulimwengu wote; Kwani ndivyo tunasoma, “Yeye ni upatanisho kwa dhambi zetu, na si kwa dhambi zetu tu, bali pia kwa dhambi za ulimwengu wote.” —1 Yohana 2:2; Ebr. 9:23

Kwa neno moja, Israeli, pamoja na Hema ya Maskani, Makuhani, Walawi na dhabihu, ilikuwa mfano. Na kile kilichofanyika kwa ishara na kwa Israeli ni, tangu ujio wa kwanza wa Kristo, uliofanywa kwa ngazi ya juu, na kwa kiwango kikubwa, mwisho huo ni ukweli, ambayo hiyo ilikuwa mfano au kivuli.

Kama vile Israeli walivyofananisha ulimwengu, ndivyo kabila la Walawi lilivyofananisha “nyumba ya imani,” au waumini wote katika Yesu na ukombozi wake. Ukuhani, mwili mmoja chini ya mkuu mmoja au Kuhani Mkuu, ulikuwa mfano wa “kundi dogo,” ambalo, pamoja na “Mkuu” wake au Kuhani Mkuu, ni ukuhani wa kifalme, ambao washiriki wao, baada ya wakati wa sasa wa kutoa dhabihu, ni kuwa wafalme na makuhani wa Mungu, na kutawala duniani. (Ufu. 5:10) Kwa mtazamo huo, tuwaona Yesu kuhani Mkuu, sio kuhani wa namna ya Haruni, ambayo ilikuwa ni mfano wa ungamo kubwa zaidi, Mkuu wa ukuhani halisi ambao wengine walikuwa ni sura tu. (Ebr. 3:1; 4:14) Ukuhani wa Haruni uliashiria hasa kudhalilishwa na mateso ya Kristo, isipokuwa utukufu wake wa baadaye—Melkizedeki akiwa mfano wa Kristo kama ukuhani wa kifalme.

Lakini kabla ya makuhani wa chini, washiriki wa Mwili wa Kristo, ukuhani wa kifalme, wataunganishwa kwa Kichwa chao, na kuanza kutawala, lazima “wanateseke pamoja naye,” wakishiriki katika dhabihu za mfano, kama tutakavyoona hivi punde.—2 Tim. 2:12

Mtume Petro anaonyesha ni nani aliyefananishwa na makuhani wa Haruni, wakati, akihutubia wale walio-takaswa, anasema: “Ninyi ni . . . ukuhani mtakatifu wa kutoa dhabihu zinazokubalika kwa Mungu kupitia Yesu Kristo.” “Ninyi ni . . . ukuhani wa kifalme.” (1 Pet. 2:5,9) Wote ni wahudumu (watumishi) wa ukweli, ingawa sio wahubiri na Madaktari wote wa Kiungu: na kila mmoja lazima afanye sehemu yake ya kujitolea kabla ya kuhesabiwa kuwa anastahili kuwa mshirika—urithi pamoja na Kristo. Ni kwa wale tu wanaoteseka pamoja naye kuna ahadi ya kutawala pamoja naye.—Warumi 8:17

Kwamba Kichwa au Kuhani Mkuu wa ukuhani huu, “kundi dogo hili” ni Bwana wetu Yesu, imetajwa mara kwa mara na mitume. Tunatoa nukuu moja tu: “Ndugu watakatifu [“ukuhani wa kifalme”], washiriki wa wito wa mbinguni, fikiria Mtume na Kuhani Mkuu wa ungamo yetu [utaratibu wetu wa makuhani, kuwa ni], Kristo Yesu.”—Ebr. 3:1

Tunapopita sasa kwa kuzingatia uzinduzi wa ukuhani wa kawaida, tunaona kwamba kabila la Walawi (mfano wa waumini wote waliohesabiwa haki) lilikuwepo kabla ya ukuhani kuanzishwa. Kwa hivyo katika mfano “ukuhani wa kifalme” ulianza na upako wa Yesu, Kuhani Mkuu (wakati wa kubatizwa, Luka 3:22; Matendo 10:38); lakini waumini, waliohesabiwa haki kwa imani katika Kristo, walikuwa wameishi zamani kabla ya hapo. Kwa mfano, Ibrahimu alimwamini Mungu, na akahesabiwa haki kwa imani yake. (Waru. 4:2,3) Ijapo mfano wake alikuwa bado hajaja katika siku zake, Ibrahimu, kama mwumini aliyehesabiwa haki, alikuwa mshiriki wa “nyumba ya imani,” iliyofananishwa na Walawi. Ila hakuna hata mmoja ya “Ukuhani wa kifalme” aliyechaguliwa hadi baada ya Kuhani Mkuu wa utaratibu huu kuzinduliwa kwanza na kuwekwa ofisini. Tangu wakati huo kuanzishwa na kusanikishwa kwa makuhani wa chini imekuwa kazi maalum ya wakati huu wa Kikristo au Enzi ya Injili. Kwa hivyo makuhani, wakfu sasa, wakiwekwa wakfu na wameji-tolea kama dhabihu, wanaandaliwa kama vyombo vya Mungu kwa ufalme wa Ufalme, na kwa hivyo kwa baraka za jamii zote za ulimwengu.

UKUHANI

Itakuwa vyema kutambua kwamba katika kila sherehe inayohusiana na kuwekwa wakfu na kazi ya ukuhani kuhani mkuu alikuwa wa kwanza: na kwa hivyo katika ukuhani wa mfano, Yesu alikuwa wa kwanza—Kiongozi, Nahodha, Mtangulizi—akifundisha wazi kwamba hakuna aliyemtangulia. Kwa hivyo tunaona kwamba hakuna mababa wa imani au manabii ambao ni wa “kundi dogo,” “ukuhani wa kifalme,” kwa njia nyingine huitwa “Bibi-arusi,” “Mke wa Mwana-Kondoo.” Ingawa watabarikiwa sana kama watumishi wa Bwana, huduma yao haitakuwa juu sana kama ile ya makuhani, wala heshima yao kuwa kubwa vile; Walakini, kama inavyowakilishwa katika Walawi, kazi yao ya baadaye na heshima itakuwa kubwa.

“Njia nyembamba ya uzima” (kutokufa) haikufunguliwa hadi Yesu alipokuja. Alikuwa wa kwanza kutembea ndani yake. “Yeye alileta uzima na kutokufa kwa nuru.” (2 Tim. 1:10) Na ingawa waumini wote waaminifu (Walawi) watakuwa wamiliki wa uzima wa milele, na ulimwengu (uliowakilishwa katika “Kambi ya Israeli”) pia, ikiwa wataukubali wakati wa Milenia, ila tu ukuhani, walioshinda na kumfuata Kiongozi wao katika njia nyembamba ya maisha—kutoa maslahi yao ya kibinadamu kama dhabihu—kwa hivyo kutafuta utukufu, heshima na kutokufa (Warumi 2:7), watakuwa wamiliki wa kiwango hicho cha maisha isiyo na ukomo inayoitwa kutokufa, asili inayomilikiwa na Yehova Mungu tu, na Bwana wetu Yesu Kristo tangu ufufuo wake. Tazama Mpango wa Zama, Sura ya X na XI.

UPAKO

Chini ya Sheria, kutiwa mafuta ilikuwa sherehe ambayo kwayo makuhani walikuwa wanawekwa katika huduma yao. Walitiwa mafuta ili kuingizwa ofisini kwao na marashi ya kipekee, iitwayo “Mafuta Takatifu ya Upako,” ambayo hayakutumiwa kwa yeyote yule isipokuwa makuhani, na haramu kwa mtu mwingine yeyote kuwa nayo au kutengeneza. (Kutoka 30:25-33,38) Mafuta haya yanaashiria Roho Mtakatifu wa

kufanyika wana, ambapo sisi “ukuhani wa kifalme” halisi, hutiwa mhuri kama wana wa Mungu. Ni wale waliowekwa wakfu, ndio makuhani, ambao wanapaswa kupakwa mafuta kwa njia hii.

Haruni, Kuhani Mkuu wa kawaida, alimwakilisha Yesu, Kichwa, na Kanisa kama washiriki wa Mwili—Kuhani Mkuu wa mfano. Kwa kuwa ni mtu mwenye dhambi, kama wengine, Aaron ilibidi aosha ili sawasawa ili kuwakilisha utakaso wa mfano, Yesu, ambaye hakujua dhambi, na Kanisa lake, alitakaswa kupitia damu yake ya thamani, na kuosha kwa maji kwa Neno.—Efe. 5:26

Baada ya kuoshwa, Haruni alikuwa amevikwa nguo takatifu za “utukufu na uzuri” (Kutoka 28), na mwishowe mafuta ya upako yakamwagwa kichwani mwake. (Kutoka 29:7) Kila kifungu cha mavazi haya takatifu yalikuwa ya kawaida ya sifa na nguvu za Mkombozi Mkuu—Kichwa na Mwili—kama vile Yehova alivyowatambua, akiangalia chini katika wakati ujao hadi wakati wa “udhihirisho wa Wana wa Mungu, “na utimizo ndani yao wa ahadi zake.

KUHANI MKUU KATIKA MAVAZI YA KAWAIDA YA “UTUKUFU NA UZURI”

“Na haya ndio mavazi, kifuko cha kifuni na naivera, na joho, na kanzu ya kazi ya urembo, kilemba na mshipi.”—Kutoka 28:4

“Kanzu nyeupe” iliyotiwa kitani iliwakilisha usafi wa Kuhani Mkuu, wakati umbo lake lilivyoonyesha ukuaji wa tabia hiyo ya usafi katika kazi za neema.

“Kilemba,” kamba ya kitani safi nyeupe (mfano wa uadilifu), iliyokuwa imevaliwa paji la uso, ambayo kipande cha dhahabu, au “taji,” ilifungwa na kitambaa cha rangi ya hudhurungi, ilionyesha kuwa taji ilikuwa ya haki.

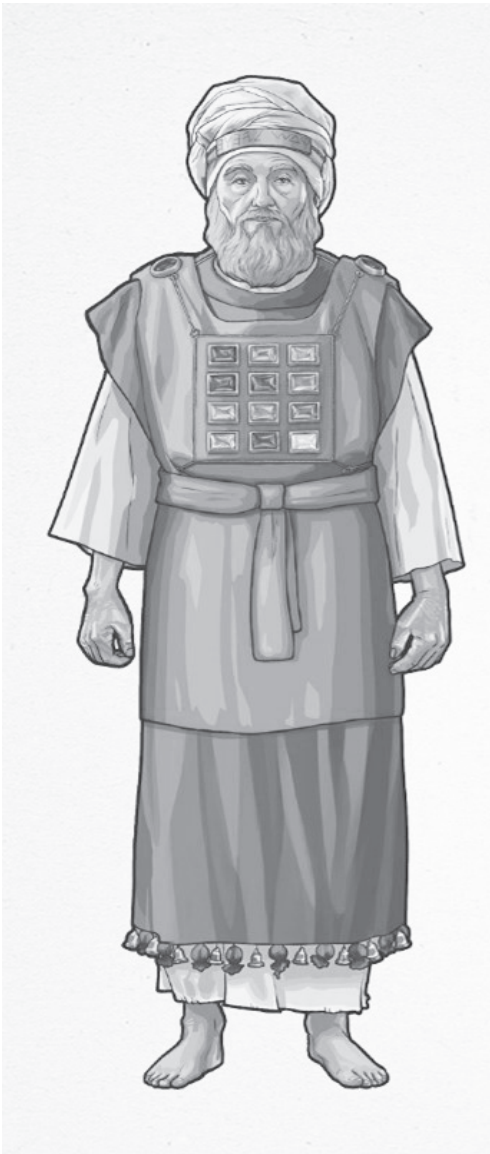
Kipande hicho cha dhahabu kiliandikwa “Utakatifu kwa Bwana,” na hivyo kutangaza: Kuhani Mkuu huyu amejitolea kabisa kutimiza makusudi ya Yehova. Taji ya dhahabu pia ilitangaza ufalme wake: Kristo atakuwa “kuhani juu ya kiti chake cha enzi”—“kuhani milele mfano wa Melkizedeki.”—Zek. 6:13; Psa. 110:4; Ebr. 7:17

“Mshipi wa kitani” lilionyesha mtumishi mwadilifu: kitani—haki, mshipi—utumwa.

“Kanzu ya Juu” rangi ya samawati, iliwakilisha uaminifu wake. Pindo zake zilitengenezwa na njuga za dhahabu na makomamanga. Makomamanga, kuwa matunda mazuri, ilionyesha kuwa utendaji waaminifu wa kazi ya dhabihu ya Mkombozi ulikuwa na matunda mazuri—ukombozi wa maisha yaliyopotezwa na wanadamu. Njuga za dhahabu zilionyesha kwamba wakati Kuhani wetu Mkuu anapoonekana katika utukufu na uzuri, matunda ya kazi ya dhabihu yatadhihirishwa kwa wote—kutangazwa kwa ulimwengu wote, kama vile aina ya njuga zilitangaza kwa Israeli wote. Hii inadhihirishwa na ukaribu: namna njuga hizo zinavyovutia macho kwa matunda hayo ya komamanga.

“Naivera” ilitengenezwa kwa kitambaa cha samawi, zambarau, nyekundu, na kitani kizuri yenye nyuzi za dhahabu, kwa ustadi na mzuri uliojaa. Ilikuwa ya sehemu mbili, moja ikiwa mbele na nyingine nyuma ya nyuma. Sehemu hizi mbili ziliunganishwa pamoja na magoli mawili ya dhahabu ambayo yalipumzika kwenye mabega. Efodi ilionyesha maagano mawili makuu—Agano la Ibrahimu lililowakilishwa na sehemu ya mbele, na Agano Jipya lililowakilishwa na nyuma, ambayo kwa hivyo inaonyeshwa kuwa inamtegemea Kuhani wetu Mkuu. Maagano haya yote mawili yamewekwa kwake: ikiwa atashindwa kuwaunga mkono, akishindwa kutekeleza masharti na masharti yao, wataanguka chini—wameshindwa. Lakini, asante Mungu, maagano haya yameunganika na yamefungwa kwake kwa nguvu na magoli ya dhahabu (nguvu ya kimungu), na vile vile amefungwa kwake na “mshipi unaovutia”—kamba iliyotengenezwa kwa nyenzo sawa na efodi.

Huyu “Cousle Curious” anaonekana kusema, Huyu ni mtumishi, na kama hii ni mshipi wa Ephod inatuambia kuwa huyu ni “Mjumbe [mtumwa] wa Agano ambaye unampendeza.”—Mal. 3:1

Kuhani Mkuu

Sehemu moja ya Ephod ambayo inawakilisha Agano Jipya ilithibitishwa huko Kalvari: kwani haikuwa kifo cha Bwana wetu “damu ya Agano Jipya” ambayo washiriki wake walishiriki?—Mt. 26:28; 1 Kor. 10:16

Sehemu nyingine haijakamilika bado isipokuwa kama Baba wa mbinguni anaona kutimia kwake katika siku zijazo: kwa kuwa Agano la Ibrahimu liliahidi ukuzaji wa Mbegu ya Ibrahimu, ambaye kupitia yeye Agano Jipya litabariki watu wote, na Mbegu hii bado haijakamilika. Ukweli, Bwana wetu Yesu ndiye Mbegu, bado Mungu aliona mapema na ametabiri mbegu kubwa, ya kiroho, ambayo itajumuisha Mwili, Kanisa na Kichwa. (Wagal. 3:16,29) Na Mtume anaonyesha kwamba uzao wa kidunia wa Ibrahimu pia utashiriki kazi ya kubariki dunia, lakini Israeli wa kiroho ni Mbegu ya kweli: kama ilivyoandikwa, “Mwana wa mjakazi hatarithi mrithi na mwana wa yule mwanamke huru.—Wagalatia 4:22-31

Kuhusu uzao wa asili wa Ibrahimu, na kwa kudhibitisha kuwa hawatakuwa washiriki wa Kuhani ambaye atafanya baraka, mtume anasema: Kuhusu habari ya Injili [sehemu ya kiroho ya Agano] wao [mbegu halisi] ni maadui kwa ajili yenu, lakini kwa habari ya uchaguzi wao bado [wanapendwa] kwa sababu ya mababa. Kwa sababu zawadi na wito wa Mungu sio vitu atatubu. Kwa sababu huu ndio Agano Langu KWA wao—tatoka Sayuni. [Kanisa la kiroho] Mkombozi [Kuhani Mkuu huyu mkuu, Mtumishi wa Agano—Yesu, Kichwa, na “kikundi kidogo,” Mwili wake], naye atauondoa uasi kwa Yakobo. Wanapaswa kubarikiwa kwanza na Mbegu ya kiroho au ya kweli na baadaye wana-weza kuwa wafanyikazi wa kushirikiana.—Kirumi 11:26-29

Kwa hivyo, basi, baada ya Mwili wa Kristo kumaliza “Mbegu” ya kiroho, ahadi hiyo ya ziada kwa Abrahamu juu ya uzao wa kidunia lazima iwe na utimilifu: mbegu ya mwili lazima iwe kubwa “kama mchanga mchanga kando mwa bahari,” Mbegu ya mbinguni ikiwa ikilinganishwa na “nyota za mbinguni.” (Mwa. 22:17) Lazima wageukie haki na ukweli; kisha watakuwa wakala ambayo kwa hiyo Mbegu ya kiroho itafanya kazi katika baraka iliyoahidiwa ya wanadamu wote kwa ukweli na neema.

Nyekundu, bluu, zambarau, nk., ambayo ililinganisha naivera, ilionyesha hali ya maagano hayo mawili. Nyekundu inaonyesha jinsi Mungu hutoa ukombozi kutoka kwa laana ya Adamu kupitia damu ya fidia. Kitani nyeupe inaonyesha marejesho ya mwanadamu kwa usafi wake wa asili. Vouchsafes ya bluu kwake misaada, uwezo, kwa uaminifu kudumisha tabia yake ya haki. Zambarau inatangaza nguvu ya kifalme ya kushirikiana kwa Ufalme. Hizi baraka zote zilizokusanywa pamoja zinahakikishwa na nguvu ya Kimungu ya Kuhani aliyetiwa mafuta, iliyowakilishwa kwenye uzi uliowekwa kwenye dhahabu. Kwa hivyo Bwana ameweka maagano haya yote mawili, kama wanavyohusiana na wanadamu, juu ya mmoja ambaye ni hodari na aliye tayari kutekeleza baraka hizi tukufu za agano—“kwa wakati unaofaa.”

“Kifua cha Hukumu”—kilichowekwa mbele ya efodi. Ilisimamishwa na mnyororo wa dhahabu kutoka kwenye vijembe begani, na ikafungwa kwa hiyo naivera kwa hiyo pete ya dhahabu, hii ikiwa imefungwa kwa siri sana chini ya mwangalizi wa kawaida inaweza kuonekana kuwa sehemu ya efodi. (Kutoka 28:26-28) Kifuko hiki kiliwakilisha Sheria kwa uzuri: Haikuwa sehemu ya Agano la Abraham (efodi) lakini “iliongezwa” ndani yake. (Gal. 3:19) Kama Mwisraeli alivyowachukulia (bila kuona uhusiano uliofichika), Agano kwa Abrahamu na “sheria, ambayo ilikuwa miaka 430 baadaye,” wote walikuwa wamoja. Lakini Paulo anatuonyesha kwamba kuna mbegu mbili ambazo Mungu alikuwa na akili, za kiroho na za asili, na kwamba Agano na Sheria zilikuwa tofauti, “ili ahadi iweze kuwa na uhakika kwa uzao wote; sio hiyo tu ambayo ni ya Sheria, lakini pia kwa ile iliyo kwa Imani.”—Rarumi 4:16

Ishara hii ya Sheria (kifuko cha kifuani) ilikuwa moja ya mavazi mazuri ya Kuhani Mkuu. Ilitengenezwa kwa vifaa sawa na efodi. Ilikuwa ndani yake, iliyouwekwa dhahabu, vito vya thamani kumi na mbili, ambayo ndani yake viliandikwa majina ya kabila kumi na mbili. Ilikuwa imefungwa moyoni mwake, ikionyesha kwamba ilikuwa ya thamani kwake. Kama “kifuko cha kifuani cha haki” ilifunikia moyo wake. Kile ambacho kililaani kutokukamilifu ilikuwa raha yake—“Nimefurahiya kufanya mapenzi yako, Ee Mungu wangu: ndio, Sheria yako iko moyoni mwangu.”—Zab. 40:8

Kifurushi hiki cha kifuani kilikuwa na span mbili ndefu na span moja kwa upana, zilizopigwa katikati, i.e. urefu na span pana wakati mara mbili. Saizi hiyo, iliyo na kipimo, ilionyesha kuwa sheria ya Mungu ndiyo kipimo kamili cha uwezo kamili wa mwanadamu. Mtu Kristo Yesu, kuwa kamili, ndiye pekee aliyewahi kushika sheria kamili ya Mungu ikivunjika, wakati wale wanaounda “kikundi kidogo,” Mwili wake, haki yake imehesabiwa kwao, na kwa hivyo wanaweza kusema kweli, “haki ya torati imetimia ndani yetu.”

Ukweli kwamba ilikuwa mara mbili na kwamba sehemu hizo zilikuwa za ukubwa sawa ziliwakilisha barua na roho ya Sheria. Sehemu ya mbele ilikuwa na vito, na ilipachikwa na mnyororo wa dhahabu kwenye vijalizo vya dhahabu vya efodi. Njia ya kufunga ikafungwa kwa hiyo naivera. Hii chini ya nusu, iliyofungwa na efodi (Agano), inaonekana inawakilisha Sheria kwa barua, kama ilivyowasilishwa kwa Israeli wa kibinadamu. Sehemu ya mbele inaonekana kuonyesha roho ya Sheria iliyotimizwa ndani yetu, “ambao hawafuati kwa mwili, lakini kwa roho.” (Waru. 8:4) Zote mbili ni moja moja wakati zinaonekana vizuri, lakini sehemu ya mbele, pekee, hubeba vito vya thamani.

Dhahabu safi kuwa ishara ya vitu vya kimungu, utegemezi wa sehemu hii ya Sheria na mnyororo wa dhahabu, kutoka kwa makucha ya dhahabu, inaonekana kufundisha kwamba Sheria hiyo ni ya Kimungu; na tunajua pia, ya kwamba ni kwa msaada wa Kimungu ambayo tunawezeshwa kutembea—sio kwa mwili bali kwa roho. Ni hatua hii ya Sheria ambayo ina “vito” viliouwekwa kwa dhahabu, mwakilishi wa Israeli wa kweli, “kikundi kidogo” cha Bwana. “Watakuwa wangu, asema Bwana wa majeshi, siku hiyo nitakapotengeneza vyombo vyangu.” (Mal. 3:17) Kwa hivyo iliyoingia ndani ya dhahabu (uungu wa Mungu) na kutekelezwa na mnyororo wa dhahabu wa ahadi za Kiungu, ni ajabu gani kwamba “haki ya torati imetimia ndani yetu!” —Kirumi 8:1,4

Wakati Aaron alisimama hapo akiwa amevalia mavazi hayo mazuri ambayo yalikuwa ya maana sana, na kutiwa mafuta na mafuta takatifu, kichwa chake kilimwakilisha Yesu, Kichwa cha Ukuhani, wakati mwili wake uliwakilisha Kanisa, kamili kwa Kristo. Aina ya Kuhani Mkuu wa ulimwengu ni ya kuvutia na ya maana sana, isiyo na uchafu, na kuvikwa nguvu na mamlaka ya kutimiza maagano ya Yehova!

MAKUHANI WA CHINI—“MWILI”

Tunaona Mwili, au washiriki wa Kuhani Mkuu, tena mmoja mmoja akiorodheshwa na makuhani wa chini, ambao kila mmoja amevaa “kofia,” kufunika kichwa chake, kuashiria kuwa yeye hakuwa kichwa cha Ukuhani, bali tu mshiriki wa Mwili. Mungu alimpa Yesu “kuwa Kichwa juu ya vitu vyote kwa Kanisa, ambalo ni Mwili wake.” (Efe. 1:22,23) Ni kwa sababu hii kwamba Paulo anasisitiza kwamba kichwa cha mwanamke kinapaswa kufunikwa ikiwa inaonyesha kwamba yeye sio kichwa; Mume na mke wakiwa wa kawaida wa Yesu na bi harusi yake—Kanisa la Mzaliwa wa kwanza.

Makuhani wa chini walikuwa wamevikwa mavazi ya kitani na walivaa mikanda. Kanzu zao ziliwakilisha haki ya Yesu, iliyohesabiwa kwao, na mikanda yao inawawakilisha kama watumishi wa haki. Kuhani Mkuu alivaa mavazi kama hayo wakati wa kutoa kafara (Siku ya Upatanisho) na kuvaa mavazi matukufu baada ya kufanya upatanisho.

UPAKO WA KUHANI

Kama Haruni alikuwa amemimina mafuta takatifu kichwani mwake, vivyo hivyo Kichwa chetu, Bwana Yesu, alipakwa mafuta na mafuta ya mfano—Roho Mtakatifu—wakati alikuwa na umri wa miaka thelathini, kwenye ukingo wa Yordani, wakati wa kujitolea kwake. Huko “alitiwa mafuta na shangwe juu ya

wenzake”—kama Kichwa cha warithi wote wa pamoja. Kiwango cha roho hupewa kila mshiriki ambaye hujitolea; lakini Bwana hakumpa “Roho kwa kipimo kwake.” (Yohana 3:34) Yohana aliona na kushuhudia ya kwamba Kuhani wetu Mkuu alitiwa mafuta, na Petro anaongeza ushuhuda wake, “Jinsi Mungu alimpaka Yesu wa Nazareti na Roho Mtakatifu na nguvu.”—Yohana 1:32; Luka 4:1; Matendo 10:38

Mafuta ya upako yalimwagwa tu kichwani. Wakuhani wa chini hawakuwa wametiwa mafuta kila mmoja.*³ Walitambuliwa kama washiriki wa mwili wa Kuhani Mkuu, na walipokea upakwaji wao tu ndani yake kama kichwa chao. Kwa hivyo pia makuhani wa mfano ni washirika tu wa roho ya Kristo, na wale tu walio katika Kristo Yesu ndio wanaoshiriki upako ambao unawakamata wale wote watakaotambuliwa kama warithi wa ahadi za Mungu, na warithi wa pamoja na Yesu Kristo Bwana.—Efe. 1:13,14; 4:30

Mafuta “yalianguka . . . kwa upindo wa mavazi yake [ya Kuhani Mkuu]” (Zaburi 133:2), na hivyo inawakilisha jinsi washiriki wote wa Mwili wa Kristo watakavyoshiriki katika upako huo kama Kichwa chao. “Upako ambao tumepokea kwake unakaa ndani yenu.” (1 Yohana 2:27) Mafuta haya yakaanza kuufikia Mwili Siku ya Pentekosti, na ikapita kutoka kwenye wakati huu wa Injili, ukiwatia mafuta wale wote waliobatizwa kwa kweli kwa Kristo, wakiwaweka, pamoja na Mkuu wao, wafalme na makuhani kwa Mungu, kutawala miaka elfu.—Ufu 20:6

Kwa hivyo tunaona kwamba Haruni, aliyevikwa nguo na kutiwa mafuta, alimwakilisha Kristo mzima—Mbegu kamili ya Abrahamu, ambayo Mungu yuko karibu kubariki familia zote za dunia. Lakini tusingahau kwamba tumekuwa tukimwangalia Mkombozi Mkuu kutoka kwa maoni ya Mungu, na yeye akiangalia hadi wakati wa udhihirisho wake—alfajiri ya Siku ya milenia—wakati washiriki wote watakuwa wameingia Mwili, na wakati “mafuta takatifu” yatakuwa yamepungua “kwa sketi za nguo zake,” akimtia mafuta kila mwanachama. (Law. 10:7) Kisha ataanza kazi ya kubariki wanadamu. Kwa ufalme wa utukufu wa Kuhani huyu Mfalme tunaomba kila wakati, “Ufalme wako uje, Mapenzi yako yafanyike duniani.”

*³ Kutoka 30:30 inahusu upako wa Haruni na wanawe. Wazo ni kwamba kila wana wa Haruni aliyefanikiwa katika ofisi ya Kuhani Mkuu alipaswa kutiwa mafuta kwa zamu yake, kama Haruni mwenyewe alitiwa.

SURA YA 3

KUTAKASA KUHANI

WALAWI 8:14-33

Aliye Teuliwa Kutumika na Mungu—“Uwe Mwaminifu Mpaka Kifo”—“Jitakaseni,” na “Nitawatakasa”—Ng’ombe na Kondoo wa Utakaso—Mafuta ya Upako ya Utakaso.

KUTAKASA Ukuhani ilikuwa mfano wa kujitolea kwa mwanadamu wa Bwana Yesu na Mwili wake, Kanisa, kwa mapenzi ya Yehova—utii wa Yesu hata kifo, na utii wa washiriki wa Mwili wake unaoteseka kwa haki kwa ajili ya “hata hata kufa” pamoja naye. Mwili wote, uliowakilishwa na wana wa Haruni (na vile vile Kichwa, uliowakilishwa kibinafsi na Haruni mwenyewe), ni, kwa dhabihu za kielelezo, zinazotolewa wakati wa enzi ya Injili, zilizowekwa wakfu kwa kazi yao ya baadaye kama wafalme na makuhani, kurejesha na kutawala na ubariki wanadamu. Kujitolea huku kunaashiria kujitolea kwao YOTE kwa mapenzi ya Mungu katika huduma yake. Lakini ukamilifu wa watoa dhabihu unakuwa fursa ya Yehova; wakati hawa makuhani wameweka wakfu wote waliyo, yote waliyo, na wote wanatarajia, kama wanadamu, wakitoa au kutoa dhabihu kwa uharibifu, na hivyo kuwa watoa—dhabihu pamoja na Yesu Mkombozi wao, basi, katika kukubali dhabihu zao kwa tabia mpya—asili ya kiroho. Na sio hivyo tu, lakini kama malipo ya uaminifu anaahidi kutoa utaratibu wa juu zaidi wa uwepo wa kiroho—asili ya Uungu: na mara moja wanamilikiwa kama wana wa Mungu wa kiroho.—Wagal. 4:4-7; 2 Pet. 1:4

“KUWA MWAMINIFU MPAKA KIFO”

Kwamba wengine ambao wamejitolea kutoa dhabihu, na kwa hivyo wanajiunga na “ukuhani wa kifalme,” hawatafika kwenye huduma ya kifalme ya baadaye pia imeonyeshwa katika aina hizi, na pia kutangazwa waziwazi katika Agano Jipya. Darasa moja lita “kuokolewa kama kwa moto,” “kuja kwa dhiki kuu,” lakini ikikosa tuzo ambayo walianza kwa kujitolea, kwa sababu hawajathamini kabisa fursa yao ya kujitolea kama makuhani—sio bidii ya kutosha “kuteseka pamoja naye,” Kuhani Mkuu. Haya tutazingatia baadaye baadaye, wakati wa kuchunguza dhabihu za Siku ya Upatanisho.

Kundi lingine la wale ambao wanajitakasa kama makuhani, ambao hawatapata baraka za kifalme zilizoahidiwa kwa makuhani hawa, wataangamizwa katika Kifo cha Pili. Hizi, zilizo waziwa kwetu na Agano Jipya (Ebr. 6:4-6; 10:28-31; 1 Yohana 5:16), zinaonyeshwa pia katika aina hizi au vivuli vya huduma ya Hema.

Hapo wana wanne wa Haruni waliwakilisha ukuhani wa chini, lakini wawili kati yao waliangamizwa—sawa na darasa mbili zilizoelezwa hapo juu, zote mbili zinashindwa, kuhusu ukuhani wa kifalme; Mmoja wao akiteseka Kifo cha Pili, mwingine aliokolewa kutoka kwake “tu kwa moto”—utoaji, usafishaji. Na kama Haruni na wana wawili waliobaki walikuwa wamekatazwa kutoa maombolezo kwa ndugu zao ambao walikomeshwa, hii inaashiria kwamba waaminifu wa makuhani wote watatambua haki ya maamuzi ya Kiungu, na watawainama kwa unyenyekevu, wakisema, “Njia zako ni za kweli na za kweli, Ee Mfalme wa watakatifu.” Kwa kweli, huleta baraka kwa waaminifu, na kuwaongoza kwa bidii kubwa, akisema, “Wacha tuogope labda ahadi ikitupachika kuingia katika mapumziko yake yeyote atakayeonekana kupungukiwa nayo.”—Mambo ya Walawi 10:1-7; Ufu. 15:3; Ebr. 4:1

“JITAKASENI”—NA—“NITAWATAKASA”

Kuhani—Katika Mavazi ya Kitani

Mwaliko kwa mwamini aliye na haki ya kujitakasa, kujitakasa, au kujitenga kwa huduma ya kimungu, ni mwaliko wa kutoa dhabihu za kukwepa manufaa ya kibinafsi na haki: na ahadi kwa Mungu ni kwamba dhabihu kama hizi zitakuwa takatifu na zinazokubalika kupitia sifa ya Mkombozi, na kwamba kwa kurudi kwake atatukubali kama viumbe vipya, akatuzaa kwa asili mpya na Roho Mtakatifu wa ukweli. Kwa hivyo Mungu hutakasa au huweka kando kama vile huhesabiwa viumbe vipya vipya.

Huduma ya kawaida ya kujitakasa iliyofanywa juu ya makuhani wa kawaida inaonyesha sehemu mbili za kujitolea—sehemu yetu katika kujisalimisha asili ya mwanadamu na haki zake, na sehemu ya Mungu katika kukubali dhabihu yetu, na kututenganisha na kututambua kama viumbe vipya. Asili mpya ya kiroho iliwakilishwa kwa Haruni na wanawe; asili ya kidunia iliyotolewa dhabihu iliwakilishwa katika ng’ombe na kondoo waume wanaotolewa kwenye madhabahu.—Mambo ya Walawi 8:14-33

Ng’ombe wa toleo la dhambi ililetwa, “na Haruni na wanawe wakaweka mikono yao juu ya kichwa” chake, wakisema, Sadaka hii inatuwakilisha. Kuanzia wakati huo, yote yaliyotokea kwa ng’ombe, aliwakilisha kile kifanyike kwa Yesu na kwa Mwili wake, Kanisa, kama wanadamu. Ng’ombe huyo alikabidhiwa kwa “Sheria” (iliyowakilishwa na Musa), ili kukidhi mahitaji yake dhidi ya Israeli, mfano wa wanadamu kwa jumla. Kukidhi matakwa ya Sheria ilibidi iuawe—“Naye Musa akaiua.” Kisha akaitia damu hiyo kwenye pembe za madhabahu. “Kidole” cha “Sheria” kwa hivyo kilionyesha kuwa madhabahu ya dhabihu za kidunia ilikuwa kukubalika kwa Mungu kwa sababu ya damu iliyomwagika, (uhai uliyopewa), na kwamba wote wanaotambua nguvu ya madhabahu (pembe ni alama ya nguvu) lazima kwanza itambue damu inayoitakasa. Damu iliyomwagwa chini ya madhabahu ilionyesha kuwa kupitia damu ya dhabihu (uhai uliyopewa) hata dunia ilinunuliwa kutoka kwa laana. “Kwa ukombozi wa milki iliyonunuliwa.” Tazama Waef. 1:14

Na Musa akachukua ng’ombe, ngozi yake, mwili, na kadhalika, na kuziteketeza kwa moto bila “Kambi.” (Mstari wa 17) Kwa hivyo ubinadamu wa Kristo umekamilika—Kichwa na Mwili—umetolewa kuwa “toleo la dhambi,” ukipatwa na uharibifu ambao ulimwengu ulikomeshwa, na ambayo, kwa toleo hili, hatimaye utafikishwa—tunastahili kuwa katika dhabihu ya Bwana wetu Yesu, sisi, “ndugu zake,” tukiwa na pendeleo la kujaza mateso YAKE, kama “washiriki wa Mwili wake.” (Wakol. 1:24) Lakini wakati ubinadamu wa ukuhani wa kifalme ukiangamizwa, kama kitu kibaya machoni pa ulimwengu, kama unavyowakilishwa na kuchomwa ng’ombe bila “Kambi,” Mungu anakubali kujitolea kwa moyo ambao huamsha. sadaka, ambayo inasema, “Tazama, nimekuja kufanya mapenzi yako, Ee Mungu.” “Nimefurahiya kufanya mapenzi yako, Ee Mungu wangu.” Hii iliwakilishwa na toleo juu ya madhabahu ya mafuta na sehemu ya kiumbe chenye uzima wa ndani, kama “harufu nzuri” kwa Bwana.

Tabia zingine za kujitolea sawa zilionyesha na kondoo waume wawili waliotajwa katika aya 18 na 22. Wa kwanza waliotajwa ni kondoo wa toleo la kuteketezwa. Haruni na wanawe waliweka mikono yao kichwani, na hivyo kuashiria kwamba inawawakilisha. Iliuawa; damu yake ilinyunyizwa juu ya madhabahu; na Musa “akamkata huyo kondoo vipande vipande, na kuosha matumbo na miguu kwa maji,” na “akateketeza kichwa na vipande na mafuta.” Kwa hivyo wakati wa kipindi chote cha Injili Yesu na Mwili wake, Kanisa, linawakilishwa, viungo na kiungo, mbele ya Mungu juu ya madhabahu, bado wote wamehesabiwa pamoja kama dhabihu moja. Kichwa kiliwekwa juu ya madhabahu kwanza, na tangu wakati huo wote ambao “wamekufa

pamoja naye,” na waliosafishwa, kama ilivyo kwa mfano, kwa kuosha maji—kupitia Neno—huhesabiwa kama uliowekwa na Mkuu juu ya hiyo madhabahu hiyo hiyo. Kuungua kwa toleo kwenye madhabahu kunaonyesha jinsi Mungu anakubali dhabihu hiyo, kama “harufu nzuri ya manukato.”

Kondoo wa pili, “kondoo wa kujitolea,” alionyesha athari ambayo dhabihu itakuwa nayo kwetu, kama ya kwanza ilionyesha jinsi Mungu anapokea dhabihu yetu. Haruni na wanawe waliweka mikono yao juu ya kichwa cha huyo kondoo wa kuwekwa wakfu, wakionyesha hivyo kuwa inawawakilisha. Na Musa akaiua na kuchukua damu yake (maisha yaliyotakasika) na kuiweka juu ya kila mmoja, na hivyo kuonyesha kwamba kujitolea kwetu ni kazi ya kibinafsi. Akaiweka juu ya ncha ya sikio la kulia, na juu ya kidole cha mkono wa kulia, na juu ya kidole kikuu cha mguu wa kulia. Kwa hivyo kwa kujitolea kwetu tunawezeshwa kuwa na “kusikia kwa imani,” na kuthamini ahadi za Mungu kama hakuna lakini kujitolea kunaweza. Mikono yetu imewekwa wakfu, ili kila mikono yetu ipate kuifanya tuifanye kwa nguvu yetu kama kwa Bwana. Miguu yetu imewekwa wakfu, ili sasa “hatutembea kama Mataifa wengine” lakini “tunatembea katika maisha mapya,” “tunatembea kwa imani,” “tembea kwa roho,” “tembea kwa nuru” na hata “kama tulivyopokea Kristo, kwa hivyo tembea ndani yake.”—aya 23,24

Sehemu za kondoo-dume aliyechaguliwa, “ndani” na “mafuta” yake, ziliwakilisha hisia zetu za moyo, nguvu zetu bora. Hizi zilichukuliwa mikononi mwa makuhani na “kutikiswa”—zilizotiwa huku na huko mbele za Bwana—ikiwakilisha ukweli kwamba sadaka iliyowekwa wakfu haipewi kwa Bwana kwa muda mfupi, siku moja au mwaka, lakini ambayo tumejitolea Daima tuweke mapenzi na nguvu zetu zimeinuliwa, haachi kamwe hadi tukakubaliwa na yeye kama tumemaliza kozi yetu. Na Musa akaondoa hiyo sadaka ya mawimbi mikononi mwao (makuhani hawakuiweka), kukubalika kwa Mungu kuonyeshwa na moto. Kwa hivyo sisi, “makuhani wa kifalme,” hatuwezi kuweka chini au kuacha kutoa nguvu zetu zote katika utumishi wa Mungu wakati tunazo, wala hazijamalizika katika huduma yake, hadi Mungu atakaposema, Inatosha—njoo juu. Wakati upendo (“mafuta”) wa ndani yetu umewekwa juu ya madhabahu, inasaidia kuongeza moto wa kukubalika kwa Mungu. Upendo zaidi uko na uhusiano na kujitolea kwetu kwa Mungu, ndivyo utakavyotumia toleo letu haraka.

Juu ya “sadaka ya kutikiswa” hiyo, mikononi mwao, ilikuwa imewekwa mikate mitatu kutoka kwa kikapu. Sadaka hii iliwekwa na Musa mikononi mwa Kuhani Mkuu na makuhani wa chini.

Keki ya kwanza, keki isiyotiwa chachu, iliwakilisha usafi wa Yesu kama mtu, na usafi uliowekwa kwa Kanisa kama wanaume, kama inavyoshuhudiwa na Sheria (Musa)—Kuhesabiwa haki—kwa “haki ya Sheria imekamilika ndani yetu” ilimradi tunakubaliwa viungo vya Mwili wake. (Rom. 8:4) Mkate wa pili isiyotiwa chachu, iliyochanganywa na mafuta, iliwakilisha roho ya Mungu ya kukaa ndani—Utakaso. Ya tatu, keki, iliwakilisha tumaini letu na imani katika ahadi kubwa mno za utukufu, heshima na kutokufa.

Bila mambo haya haiwezekani kwa kujitolea kwetu kuwa kamili, na kwa hivyo inakubalika; Hivyo ni. Kuhesabiwa haki (usafi), Utakaso na Roho, kupitia imani ya ukweli, na imani katika Utukuzo ulioahidiwa.

Mafuta ya upako yaliyochanganywa na damu ya kujitakasa yalinyunyizwa juu yao (aya 30), ikifundisha kwamba kujitolea kwetu kunakubaliwa kwa sababu tu tumehesabiwa haki na damu ya thamani ya Mkombozi wetu; kwa hivyo tunaambiwa kuwa “tunakubaliwa katika Mpendwa.”—Waefeso 1:6

Kuchemka kwa nyama ya kujitakasa (aya ya 31) haikuwa sehemu ya dhabihu: ilikuwa tu kuandaa sehemu ambayo ililiwa. Yote ilitolewa (aya ya 32), ikionyesha kuwa tunapaswa kujitolea kabisa, na hakuna wakati wetu na nguvu zinapaswa kupita.

Siku hizo saba za kujitakasa (aya 33,35) zilionyesha tena kuwa tumewekwa wakfu kwa huduma ya Mungu, sio kwa sehemu ya wakati wetu tu, bali kwa yote hayo. Saba, kwenye Maandiko, ni nambari kamili, na inaashiria yote au yote ambayo inatumika kwa. (“Mihuri Saba,” “tarumbeta saba,” “mapigo saba,” nk.) aya 36 unaonyesha kukamilika kwa kazi ya kujitolea.

Haijawahi kuwa na wakati ambayo ilikuwa ni lazima zaidi kuliko ilivyo sasa kwamba wote ambao wamewekwa wakfu kama makuhani wanapaswa kuhakikisha kuwa “tumekufa pamoja naye,” na kila uwezo wetu kutikiswa mbele za Mungu, ili apate kukubali na kutumia vipaji vyetu kwa utukufu wake. Hasa hii ni jambo la kupendeza kwa wale wanaoelewa maandiko kufundisha kwamba hivi karibuni viungo vyote vya

Mwili vitakubaliwa na Kichwa, harufu nzuri kwa Mungu; na kwamba kazi ya kujitolea ikiwa imekamilishwa, kazi tukufu ya kubariki wanadamu na kutimiza Agano la Mungu itaanza.

Kuweka wakfu kwa makuhani wa mfano ni juu ya wakati wa sasa wa [Injili]. Imeendelea hatua kwa hatua tangu Mola wetu na mtangulizi “alipojitoa mwenyewe”—na itakuwa kamili kabla ya wakati huu kumalizika kabisa. Na ikiwa tunashindwa kuwa miongoni mwa makuhani sasa, wakati wa kujitolea, hatuwezi kuwa miongoni mwao watakapoanza huduma yao kwa watu katika Ufalme, wakati hawa makuhani hao (sasa wanadharauliwa na watu, lakini harufu nzuri kwa Mungu “) atakuwa na kichwa cha Mfalme kilichoongezwa, na, pamoja na Mkuu wao, Yesu, atatawala na kubariki mataifa yote. (Ufu. 20:6) Je! Tunatamani sana kuwa miongoni mwa watakaomba kwa sifa ya Kuhani Mkuu wetu, “Umetufanya kwa Mungu wetu Wafalme na Mapadre, na sisi tutatawala duniani”? Ikiwa ni hivyo tutajitolea kabisa sasa, kwa maana ni “tu ikiwa tunateseka pamoja naye” kwamba “tutatawala pamoja naye.”—2 Tim. 2:12

SURA YA 4

“SIKU KUU YA UPATANISHO”

WALAWI 16:3-33

Mpangilio wa Aina na Ishara Zake za Kifananishi—Ng’ombe—Kuhani-Kuingia kwa Patakatifu na Damu—Uvumba, Harufu Tamu na Harufu Mbaya—Kuingia Patakatifu Zaidi—Mbuzi wa Bwana—Mbuzi-Azazeli—Baraka ya watu.

SIKU ya Upatanisho kama aina inapaswa kuzingatiwa kama kando na bado sehemu ya na inayohusiana na aina zingine za Maskani. Kwa kweli, aina hizi ni picha tofauti, kwa kusema; kila mmoja ana mada yake na anafundisha masomo yake mwenyewe, na bado wote wanakubaliana—sehemu za nyumba ya sanaa moja, na zina usawa kama kazi ya Msanii mmoja mashuhuri. Katika hizo zote tunapaswa kutafuta kwanza Kichwa na kisha Mwili wake, makuhani wa chini, Kanisani.

Ili kuelewa umuhimu wa Siku ya Upatanisho na kazi yake, lazima tugundue kwamba wakati Bwana wetu Yesu binafsi ndiye Kuhani Mkuu wa ukuhani mdogo, Kanisa la Injili, “Mwili wake,” lakini kwa maana kamili na kamili ndiye Kichwa na sisi ni viungo vya Mwili wa Kuhani Mkuu wa ulimwengu. Kwa hivyo Haruni alikuwa mkuu juu ya ukuhani wake wa chini, wakati kwa maana yake ya jumla na sahihi na akiwakilisha makuhani wa chini, aliteuliwa kuhudumu kama Kuhani Mkuu “kwa watu wote” wa Israeli—wawakilishi wa kawaida wa wanadamu wote wanaotamani ya kuwa na upatanisho uliofanywa kwa ajili ya dhambi zao na kurudi kwenye upendeleo na utii wa Kimungu.

Kwa kuwa kuwekwa wakfu kwa ukuhani wa mfano ni pamoja na viungo vyote vya Mwili, na inahitaji enzi yote ya Injili kuikamilisha, vivyo hivyo na sadaka ya dhambi, au dhabihu ya upatanisho: ilianza na Kichwa, na sisi, viungo vya Mwili wake, jaza kipimo cha mateso ya Kristo yaliyo nyuma. Na mateso haya yanahitaji wakati wote wa Injili kuyakamilisha.—1 Pet. 4:13; Rum. 8:17; 2 Kor. 1:7; 4:10; Phil. 3:10; Kol. 1:24; 2 Tim. 2:12; 1 Pet. 5:1,10

“Siku ya Upatanisho,” ambayo kwa mfano ilikuwa siku ya saa ishirini na manne tu, tunaona wakati huo kuwa mfano wa enzi yote ya Injili. Na kwa kumalizika kwake kutolewa kwa dhabihu, utukufu na baraka huanza, na Kuhani Mkuu wa ulimwengu (Yesu na Bibi-arusi wake, wamefanywa kuwa mmoja, Kichwa na wanachama kamili) watasimama kama Mfalme na Kuhani baada ya agizo la Melkizedeki, Mfalme wa Amani—Kuhani juu ya kiti chake cha enzi.—Ebr. 5:10

Hapo atasimama mbele ya ulimwengu (dhahiri, kutambuliwa, lakini haionekani kwa macho ya asili), sio tu kama Mfalme na Kuhani, bali pia kama Nabii mkuu—“Bwana Mungu wako atakuinulia nabii kama ndugu zako, kama kwangu [Musa]; . . . na itakuwa kwamba kila mtu ambaye hatasikiliza Nabii huyo ataangamizwa kutoka kwa watu.” Wakati, wa Milenia, chini ya serikali na mafundisho ya Nabii mkuu huyu, Kuhani na Mfalme, wanadamu wanaletwa kwenye maarifa kamili na uwezo, utii kamili utahitajika na wote ambao hawatatoa watakataliwa mbali na maisha bila matumaini zaidi.—Mauti ya pili.—Matendo 3:22,23

Mwisho wa enzi ya Kiyahudi Yesu alijitoka mwenyewe kwa Israeli kama nabii, kuhani na mfalme, mfano au kielelezo cha kutolewa kwa Mwili mzima, Kristo kamili na aliyetukuzwa, kwa ulimwengu wote. Akiwa Nabii aliwafundisha; kama Kuhani “alijitoka mwenyewe” (Ebr. 7:27); na akiwa Mfalme alipanda miji yao mwishoni mwa huduma yake. Lakini hawakumpokea katika mojawapo ya ofisi hizi. Wakati wa enzi ya Injili Kanisa au Mwili wake umemkubali kama “mwalimu aliyetumwa kutoka kwa Mungu”—Nabii mkuu; kama “Kuhani

Mkuu wa taaluma yetu”; na kama Mfalme halali. Neno la Mungu linafundisha, hata hivyo, kwamba sio kwa Kanisa tu kwamba anapaswa kukubaliwa, lakini kwamba yeye (pamoja na Mwili wake, Kanisa) atakuwa Nabii wa watu wote, Kuhani wa watu wote na Mfalme juu ya “watu wote, mataifa na lugha”; “Bwana wa wote,” Kuhani wa wote na Nabii au mwalimu wa wote.

Katika kuwekwa wakfu kwa makuhani wa kawaida tuliona Haruni na wanawe wakimwakilisha Bwana wetu Yesu na Mwili wake kama “viumbe vipya,” na ng’ombe anayewakilisha ubinadamu wao; lakini katika aina ya kuzingatiwa sasa tunapata Haruni peke yake anayewakilisha Watiwa-mafuta wote (Kichwa na Mwili), na dhabihu mbili tofauti, ng’ombe na mbuzi, hapa hutumiwa kuwakilisha utengano, lakini kufanana kwa mateso, ya Mwili na kichwa chake kama sadaka ya dhambi.

DHABIHU YA KWANZA YA SIKU YA UPATANISHO

NG’OMBE

Ng’ombe huyo alimwakilisha Yesu akiwa na umri wa miaka thelathini—MTU mkamilifu aliyejitoe mwenyewe na kufa kwa niaba yetu. Kuhani Mkuu, kama tulivyoona tayari, aliwakilisha asili “mpya” ya Yesu, Kichwa kilichotiwa mafuta na washiriki wote wa Mwili wake waliofahamika mbele za Mungu. Tofauti ambayo imefanywa hapa kati ya mwanadamu na “kiumbe kipya” inapaswa kueleweka na kukumbukwa wazi.*⁴ “Mwanadamu Kristo Yesu aliyejitoe mwenyewe” akiwa na umri wa miaka thelathini, alikuwa yeye ambaye hapo awali alikuwa tajiri (wa hali ya juu), lakini ambaye kwa sababu yetu alikua masikini; Hiyo ni, akawa mwanadamu, ili aweze kutoa fidia pekee inayowezekana kwa wanadamu—maisha ya mtu mkamilifu.—1 Kor. 15:21

Kwa kuwa adhabu ya dhambi ya mwanadamu ilikuwa kifo, ilikuwa ni lazima Mkombozi wetu awe mtu, “afanywe mwili,” vinginevyo asingeweza kuwakomboa wanadamu. Mwanadamu alikuwa ametenda dhambi, na adhabu ilikuwa kifo; na ikiwa Bwana wetu angelipa adhabu hiyo ilikuwa muhimu kwamba awe wa asili sawa (lakini hana najisi, tofauti na dhambi na kutoka kwa jamii ya wenye dhambi), na afe kama mbadala wa Adamu, vinginevyo wanadamu hawawezi kamwe kukombolewa kutoka kwa mauti. Kufanya hivi mtu Yesu alitoa dhabihu “ya vyote alivyokuwa navyo”—utukufu kama mtu mkamilifu, hai kama mtu kamili angeweza kudai, na mwishowe, maisha kama mtu mkamilifu. Na hii ndiyo yote aliyokuwa nayo, (isipokuwa ahadi ya Mungu ya asili mpya, na matumaini ambayo ahadi hiyo ilileta); kwani alikuwa amebadilisha hali yake ya kiroho au kuishi kwa mwanadamu, ambayo alifanya “sadaka ya dhambi,” na ambayo ilifaninishwa na ng’ombe wa Siku ya Upatanisho.—Yohana 1:14; Isa. 53:10

Lakini kwa kuwa “mwanadamu Kristo Yesu” alijitoe mwenyewe kama GHARAMA YETU YA UKOMBOZI, inafuata kwamba hawezi kurejeshwa kwa uanaume huo alitoea. Ikiwa angechukua bei ya fidia, sisi, waliokombolewa, tungejirudia tena chini ya hukumu ya kifo. Lakini, shukrani kwa Mungu, dhabihu yake inabaki milele, ili tuwe huru milele kutoka kwa hatia ya Adamu na adhabu yake ya kifo. Ikiwa, basi, Baba angempa Yesu heshima yoyote, utukufu au uzima kama thawabu ya utii wake hata kifo, lazima iwe utukufu, heshima na uzima kwa mtu mwingine kuliko mwanadamu.

Huo ulikuwa mpango wa Yehova kwa Yesu, yaani, Kwamba atamwinua sana juu ya ndege ya mwanadamu, na juu ya hali yake kabla ya kuwa mwanadamu; juu ya malaika wote, enzi na nguvu, kwa mkono wake wa kulia (hali ya upendeleo mkuu, karibu na Yehova) na kumfanya mshiriki wa kutokufa—asili ya kimungu. Kwa haya na furaha zingine zilizowekwa mbele yake, Yesu “alivumilia msalaba, akidharau aibu, na ameketi mkono wa kulia wa ukuu juu.”—Ebr. 12:2; Phil. 2:9; Ebr. 1:3,4

Asili mpya ambayo Bwana wetu alipokea badala ya asili ya kibinadamu, na kama thawabu ya dhabihu yake, ndio inayoonyeshwa hapa na Kuhani. Ingawa ni kweli kwamba dhabihu ya mwanadamu haikumalizika mpaka msalabani, na kwamba thawabu, asili ya kiungu, haikupokelewa kikamilifu hadi ufufuo siku tatu baadaye, lakini, katika hesabu ya Mungu—na kama inavyoonyeshwa katika aina hii—kifo cha Yesu (ng’ombe-dume) kilihesabiwa kuwa kamili wakati Yesu alijitolea dhabihu iliyo hai, ikiashiria kifo chake katika ubatizo. Huko alijiona amekufa—amekufa kwa malengo yote ya kibinadamu, kwa matumaini ya utukufu wa

*⁴ Tazama Studies in the Scriptures, Buku la 1, Sura ya 10, ukurasa wa 126.

binadamu, heshima au uzima—kwa maana ile ile ambayo sisi, wafuasi wake, tunahimizwa tujihesabu kuwa tumekufa kweli kwa ulimwengu, lakini tuko hai kama viumbe vipya kwa Mungu.—Rum. 6:11

Kukubali hii ya dhabihu ya Yesu na Yehova, wakati wa kuwekwa kwake wakfu, kana kwamba kumekamilika, na alikufa kweli kweli, ilionyeshwa na upako na Roho Mtakatifu—“bidii” au dhamana ya kile atakachopokea wakati wa kifo ilikuwa kweli imefanyika.

Kwa hivyo kuzingatiwa, tunaona kwamba kifo cha yule ng’ombe kilionyesha mfano wa toleo la Yesu mwenyewe, wakati alijiweka wakfu. Hii ni sawa na taarifa ya Mtume kuhusu kujitolea kwa Yesu au kujitolea kwake mwenyewe. Ananukuu Nabii, akisema, “Tazama nimekuja kufanya mapenzi yako, Ee Mungu, kama kwa kiasi cha Maandiko imeandikwa juu yangu”—kufa na kuwakomboa wengi. Huko, anasema mwandishi aliyevuviwa, “Alichukua za kwanza [yaani, kuweka kando dhabihu za kawaida] ili aweze kuanzisha [au kutimiza] ya pili [mfano, dhabihu halisi ya dhambi].”—Ebr. 10:7,9,14

Ndio; huko kuuawa kwa sadaka ya dhambi, iliyofananishwa na ng’ombe, ilitokea; na miaka mitatu na nusu ya huduma ya Yesu ilionyesha kuwa mapenzi yote ya kibinadamu yamekufa, na mwili wa mwanadamu ulihesabiwa hivyo, kutoka wakati wa kujitolea.

Yesu aliyepakwa mafuta, aliyejazwa na Roho Mtakatifu wakati wa ubatizo, alikuwa “kiumbe kipya” wa kiungu (ingawa hakukamilishwa kama wa kimungu mpaka ufufuo): na uhusiano huo alikuwa akidai kila wakati, akisema, “Maneno ninayokuambia Sisemi mwenyewe (kama mwanadamu) lakini Baba akaaye ndani yangu [kwa Roho wake] ndiye anayefanya kazi hizo. Neno mnalolisikia sio langu, bali ni la Baba aliyenituma.” (Yohana 14:10,24) “Sio mapenzi yangu [kama mwanadamu] bali yako [Baba yako—Mungu] yatendeke” ndani na kwa “chombo hiki cha udongo” kilichowekwa wakfu kwa kifo.—Luka 22:42

Ng’ombe aliuawa katika “Mahakama,” ambayo tumeona inaashiria hali ya imani na maelewano na Mungu, ufikiaji wa hali ya juu wa mwili, asili ya mwanadamu. Yesu alikuwa katika hali hii, mtu mkamilifu, wakati alijitoa mwenyewe (ng’ombe kwa mfano) kwa Mungu.

Wacha tukumbuke tofauti hizi wakati tunachunguza kwa uangalifu kazi ya Siku ya Upatanisho wa kawaida, ili tuweze kuelewa wazi ukweli wa ukweli. Haruni alioshwa, ili sawasawa kuwakilisha usafi, kutokuwa na dhambi, kwa “kiumbe kipya”—Kichwa na viungo vyake vya Mwili. (“Hakuna mtu aliyezaliwa na Mungu anayefanya dhambi, kwa sababu uzao wake unakaa ndani yake, na hawezi kutenda dhambi kwa sababu amezaliwa na Mungu.”—1 Yohana 3:9, Diaglott) Kiumbe kipya hawezi kutenda dhambi, na jukumu lake ni kuangalia mara kwa mara juu ya asili ya zamani, kuhesabiwa kuwa ni wafu, isije ikawa hai tena. Kwa mapenzi ya zamani kugawanya udhibiti na mpya inamaanisha kwamba ya zamani haijakufa, na kwamba mpya “haishindi.” Kwa kuwa ushindi wa zamani ungeashiria kifo cha “kiumbe kipya”—“Kifo cha pili.”

Haruni alikuwa amevaa huduma ya “Siku ya Upatanisho,” sio kwa mavazi yake ya kawaida ya “utukufu na uzuri,” lakini kwa mavazi ya dhabihu, “mavazi ya kitani,” nembo za usafi—haki ya watakatifu. Vazi la kitani lilikuwa dhamana ya joho tukufu la kufuata; “mshipi wa kitani” uliwakilisha yeye kama mtumwa, ingawa hakuwa na nguvu kama wakati, wakati wa mwisho wa “Siku ya Upatanisho,” angefungwa na “mkanda wa kuvutia” wa naivera; kilemba cha kitani, kikiwa sawa na ile ya mavazi matukufu, kinatangaza haki kamili ya Kichwa chetu wakati wa dhabihu, na vile vile baada yake. Kwa hivyo Kuhani Mkuu wa mfano, aliye na akili ya kimungu, aliyezaliwa kwa roho, ingawa alikuwa bado hajazaliwa kwa Roho, alikuwa tayari na anaweza kutimiza dhabihu ya upatanisho wakati wa ujio wa kwanza, na akaendelea kuifanya, kama inayofananishwa na Haruni.

“Hivi ndivyo Haruni atakavyokuja ndani ya Patakatifu, na Patakatifu Zaidi, na ng’ombe mume mchanga kuwa sadaka ya dhambi, na kondoo mume kwa sadaka ya kuteketezwa. Na Haruni atasongeza ng’ombe wake wa sadaka ya dhambi kwa ajili yake mwenyewe, na kufanya upatanisho kwa ajili yake mwenyewe [viungo vya mwili wake—makuhani wa chini] na kwa nyumba yake [waumini wote, “nyumba yote ya imani”—Walawi] Naye atamchinja ng’ombe wa sadaka ya dhambi. naye atatwaa chungu cha moto kilichojaa makaa ya moto juu ya madhabahu mbele za Bwana, na mikono yake imejaa uvumba mtamu uliopondwa kidogo, na kuileta ndani ya pazia, na ataweka uvumba juu ya moto mbele za BWANA [chombo cha moto cha makaa ya moto kiliwekwa juu ya madhabahu ya dhahabu katika “Patakatifu,” na uvumba uliovunjika juu

yake hatua kwa hatua ulitoa moshi wa manukato matamu], ili wingu la ubani [lipenye zaidi ya pazia la pili] lifunike kiti cha rehema, kilicho juu ya dhidi ya ushuhuda [Sheria], kwamba asife [kwa kuathiri masharti haya, ambayo peke yake anaweza kuingia katika uwepo wa kimungu kukubalika].”—Mistari 3,6,11-13

Kuangalia aina hiyo kwa mfano, wacha sasa, hatua kwa hatua, kulinganisha matendo ya Yesu na picha hii ya kinabii ya kazi yake. Wakati mtu Kristo Yesu alikuwa amejikwaa wakfu yeye mara moja, kama kiumbe kipya, aliyezaliwa na Roho Mtakatifu, alichukua uhai wa mwanadamu uliotolewa dhabihu (damu ya ng’ombe) kuileta mbele za Mungu kama fidia ya dhambi zetu, na sio kwa ajili yetu tu, lakini pia kwa dhambi za ulimwengu wote. “Mzaliwa wa roho, hakuwa tena katika hali ya “Korti,” lakini katika “Mtakatifu” wa kwanza, ambapo lazima abaki na kutoa uvumba wake juu ya moto wa jaribio—lazima aonyeshe uaminifu wake kwa Mungu na haki kwa mateso kama Mwana wa kuzaliwa, kabla ya kuingia “Patakatifu Zaidi,” hali kamili ya kiroho.—Ebr. 5:8

Kuhani Mkuu alichukua moto (pamoja na ile damu) kutoka madhabahuni, na mikono yake miwili ilijaa uvumba mtamu wa kufanya manukato; na kwa hivyo utimilifu wa Bwana wetu Yesu wa nadhiri yake ya kuwekwa wakfu, wakati wa miaka mitatu na nusu ya huduma yake, ilikuwa manukato matamu na yanayokubalika kwa Baba, ikithibitisha mara moja ukamilifu wa kuwekwa wakfu na ukamilifu wa dhabihu. Uvumba mtamu uliopigwa kidogo uliwakilisha ukamilifu wa mtu Yesu. Moto kutoka kwa “Madhabahu ya Brazen” uliwakilisha majaribio ambayo alikuwa chini yake; na kusindikizwa kwake na Kuhani kunaashiria kwamba Bwana wetu lazima, kwa njia yake mwenyewe ya uaminifu, alete mateso yake juu yake mwenyewe. Na wakati ukamilifu wa yeye (uvumba) ulipogusana na majaribu ya maisha (moto), alitoa utii kamili kwa mapenzi ya kimungu—manukato matamu. Hivi ndivyo inavyoonyeshwa jaribu lake katika kila sehemu, lakini bila dhambi. Kama vile uvumba lazima utekeleze kwa moto, ndivyo alivyojitoe yote kwa utii. Ilikuwa “mikono miwili kamili” ya Kuhani ambayo alitoa, kwa hivyo akiwakilisha uwezo kamili wa Bwana wetu na uwezo wa haki—uliohitajika na kujitoe.

Lakini wakati Yesu, kama “kiumbe kipya,” kwa hivyo alikuwa ndani ya “Mtakatifu,” akifurahiya nuru ya kinara cha dhahabu, kilicholishwa na mkate wa ukweli, na kutoa uvumba unaokubalika kwa Yehova, wacha tuangalie ndani ya “Korti,” “na bado mbali zaidi, zaidi ya” Kambi, “na uone kazi nyingine ikiendelea wakati huo huo. Mara ya mwisho tuliona ng’ombe huyo amekufa, katika “Mahakama,” akiwakilisha mtu huyo, Yesu, aliyewekwa wakfu akiwa na umri wa miaka thelathini, wakati wa ubatizo wake. Sasa mafuta yake yamewekwa juu ya “Madhabahu ya Brazen,” na pamoja na figo na viungo anuwai vya kuzalisha maisha. Zinawaka sana, kwani ng’ombe ana mafuta mengi. Wingu la moshi, linaloitwa “harufu nzuri kwa Mungu,” linainuka mbele ya wote walio katika “Korti,” Walawi—nyumba ya imani, waumini.

Hii inawakilisha jinsi dhabihu ya Yesu ilionekana kwa watu walioamini. Waliona kujitolea, kujitolea, bidii ya upendo (mafuta) ikipanda kwa Mungu kama dhabihu tamu na inayokubalika, wakati wa miaka mitatu na nusu ya huduma ya Bwana wetu. Walijua vizuri kwamba pamoja naye Baba alikuwa anafurahi sana. Walijua kutokana na kile walichokiona katika “Korti” (katika mwili) kwamba anakubalika, ingawa hawakuweza kuona dhabihu katika ukuu wake kamili na ukamilifu kama inavyoonekana machoni pa Yehova (katika “Mtakatifu”), tamu ubani juu ya “Madhabahu ya Dhahabu.”

Na wakati moto hizi mbili zinawaka (katika “Ugo” mafuta, na katika Mtakatifu uvumba, “na manukato yao yakipanda kwa wakati mmoja) kuna moto mwingine nje ya kambi. Hapo mwili wa nyama unaangamizwa. (Mstari wa 27) Hii inawakilisha kazi ya Yesu kama inavyoonekana na ulimwengu. Kwao inaonekana upumbavu kwamba atumie maisha yake kama dhabihu. Hawaoni umuhimu wa hiyo kama bei ya fidia ya mwanadamu, wala roho ya utii ambayo ilichochea, kama vile Baba alivyoanzia. Hawaoni ukamilifu wa upendo wa Bwana wetu na kujikana mwenyewe kama waamini (katika hali ya “Ugo”) wanavyowaona. Hapana, wala katika siku zake au tangu hapo hawakumwona shujaa wao bora na kiongozi; waliona hasa zile tu tabia za tabia yake ambazo walizidharau kuwa dhaifu, sio kuwa katika hali ya kumpenda na kumsifu. Kwao dhabihu yake ilikuwa na ya kuchukiza, kudharauliwa: alidharauliwa na kukataliwa na wanadamu, na kana kwamba walifadhaika na kujificha nyuso zake kwake, kama, kwa mfano Waisraeli walichukizwa na harufu ya mzoga uliowaka.

Tunaona, basi, jinsi maisha ya Yesu kwa miaka mitatu na nusu yalijaza picha hizi zote tatu: Dhabihu yake ya uanaume kamili ilikuwa, machoni pa ulimwengu, ni ya kipumbavu na ya kuchukiza; mbele ya waumini,

dhabihu inayokubalika kwa Mungu; machoni pa Bwana, “uvumba mtamu.” Wote waliishia mara moja—pale msalabani. Ng’ombe huyo alitupwa kabisa, mafuta yalitumika kabisa, na uvumba wote ulitolewa, wakati Yesu alipolia, “Imekwisha!” akafa. Kwa hivyo mwanadamu Kristo Yesu alijitoa mwenyewe kuwa fidia kwa wote.

Uvumba kutoka “Madhabahu ya Dhahabu” uliomtangulia na kuridhisha, Kuhani Mkuu alipita chini ya “Pazia” la pili kuingia “Patakatifu Zaidi.” Kwa hivyo na Yesu: kwa miaka mitatu na nusu alitoa uvumba unaokubalika katika “Mtakatifu,” hali ya kuwekwa wakfu na kuzaliwa kwa roho, alipita zaidi ya “Pazia la Pili,” kifo. Kwa siku tatu alikuwa chini ya “Pazia” katika kifo; kisha akainuka katika ukamilifu wa asili ya kimungu zaidi ya mwili, zaidi ya pazia, “picha dhahiri ya nafsi ya Baba.” “Aliuawa katika mwili, lakini akahuishwa [akahuishwa] rohani,” “akapanda mwili wa asili [wa kibinadamu], akafufuka mwili wa akahuishwa [kufanywa hai] kiroho.” Kwa hivyo Bwana wetu alifikia hali ya “Patakatifu Zaidi,” ukamilifu wa utu wa kiroho, wakati wa ufufuo wake.—1 Pet. 3:18; 1 Kor. 15:44

Kazi yake iliyofuata ilikuwa kuwasilisha damu ya upatanisho (aya ya 14)—bei ya ukombozi wetu—kwa Mungu, kwa maana “Mlikombolewa . . . na damu ya thamani (maisha ya dhabihu) ya Kristo.” (1 Pet. 1:19) Kuhani, mbele za Yehova, aliyewakilishwa na taa ya Shekinah kati ya makerubi kwenye “Kiti cha Rehema,” alinyunyiza au kuwasilisha damu kwa Yehova—akiinyunyiza juu na mbele ya Kiti cha Rehema. Kwa hivyo Bwana wetu Yesu, baada ya siku arobaini, alipanda juu, “huko kuonekana mbele za Mungu KWA AJILI YETU,” na kuwasilishwa kwa niaba yetu, na kama bei ya ukombozi wetu, thamani na sifa ya dhabihu imekamiliika tu huko Kalvari.—Ebr. 9:24

DHABIHU YA SIKU YA UPATANISHO YA PILI

MBUZI WA BWANA

Sasa tunamwacha Kuhani Mkuu mbele ya “Kiti cha Rehema” wakati tunatoka kwenda Mahakamani kushuhudia kazi nyingine. Tunanukuu:

“Naye atatwaa katika mkutano wa wana wa Israeli mbuzi wawili kuwa sadaka ya dhambi. Naye atawachukua wale mbuzi wawili, na kuwasilisha mbele za Bwana mlangoni pa Hema; na Haruni atapigia kura kura—mbuzi wawili, kura moja ya Bwana na ya pili kwa Azazeli. Naye Haruni atamleta yule mbuzi aliyeangukiwa na kura ya Bwana, na kumtoa awe sadaka ya dhambi. Lakini yule mbuzi aliyeangukiwa na kura ndio awe Azazeli. mbuzi ataletwa mbele ya Bwana akiwa hai, ili kufanya upatanisho pamoja naye, na kumwacha aende awe jangwani Azazeli jangwani.—Mstari wa 5-10

Mbuzi hawa wawili, waliochukuliwa kutoka Israeli na kuletwa ndani ya “Korti,” walifananisha au kuwakilisha wote ambao, kutoka ulimwenguni, na kukubali ukombozi wa Yesu, wanaweka wakfu maisha yao hata kufa, kwa utumishi wa Mungu, wakati wa enzi hii ya Injili. Kwanza kuchukuliwa kutoka “Kambi” au hali ya ulimwengu, “wenye dhambi, hata kama wengine,” waliletwa katika “Korti,” imani au hali ya haki. Hapo wanajionyesha mbele za Bwana (waliowakilishwa na mbuzi mlangoni pa Maskani), wakitamani kufa na Mkombozi wao, Kristo Yesu, kama wanadamu; na kuingia katika hali ya mbinguni au kiroho kama alivyofanya: kwanza, hali ya kuzaliwa kiroho ya akili ya kiroho, na pili, hali ya kuzaliwa ya roho ya mwili wa kiroho—inayowakilishwa katika “Mtakatifu” na “Mtakatifu Zaidi,” mtawaliwa.

Lakini Bwana wetu anatangaza kuwa sio wote wanaosema, Bwana! Bwana! wataingia katika Ufalme; kwa hivyo, pia, aina hii inaonyesha kwamba wengine wanaosema, “Bwana, hapa naweka wakfu yote yangu,” huahidi zaidi kuliko walivyo tayari kutekeleza. Hawajui wanayoahidi, au ni gharama gani ya kujikana, kuchukua msalaba kila siku na kufuata nyayo za mtu Yesu [ng’ombe]—“kwenda kwake bila kambi [kupuza kabisa na uharibifu wa matumaini ya kibinadamu, nk.] ukibeba aibu pamoja naye.”—Ebr. 13:13

Katika aina hii ya mbuzi wawili, tabaka zote mbili za wale wanaofanya agano la kufa na Kristo wanawakilishwa: wale ambao hufuata nyayo zake, kama alivyotuwekea mfano, na wale ambao, “kwa kuogopa [hii] kifo ni maisha yao yote chini ya utumwa.” (Ebr. 2:15) Darasa la kwanza ni “Mbuzi wa Bwana,” la pili ni “mbuzi-wa-mbuzi.” Aina hizi mbili za mbuzi, kama tutakavyoona, zitashiriki katika kazi ya upatanisho—katika

kuuleta ulimwengu katika maelewano kamili na Mungu na Sheria yake, wakati “Siku hii ya Upatanisho,” enzi ya Injili, itakapomalizika. Lakini darasa la kwanza tu, “mbuzi wa Bwana,” ambao hufuata Kiongozi, ndio sehemu ya “sadaka ya dhambi,” na mwishowe ni washiriki wa Mwili wake uliotukuzwa.

Kutupiwa kura ili kuona ni mbuzi gani angekuwa “Mbuzi wa Bwana” na ni nani “mbuzi-mbuzi,” ilionyesha kwamba Mungu hana chaguo ni nani kati ya wale wanaojitokeza atashinda tuzo. Inaonyesha kwamba Mungu haamua kiholela ni yupi kati ya waliowekwa wakfu atakayekuwa mshiriki wa maumbile ya kimungu, na warithi warithi pamoja na Kristo Bwana wetu, na ambayo haitafanya hivyo. Wale wanaoteseka pamoja naye watatawala pamoja naye: wale wanaofanikiwa kuzuia majaribu ya moto, kwa mwendo wa kuhatarisha, wanakosa pia urithi wa pamoja katika utukufu.—Rum. 8:17

Kila muumini, kila aliyehesabiwa haki (Mlawi) katika “Korti,” ambaye anajionesha wakati wa Siku ya Upatanisho, enzi ya Injili, anakubalika kama dhabihu—Sasa ni wakati unaokubalika. Na yule anayeshika agano lake na kutekeleza dhabihu kawaida huwakilishwa katika “mbuzi wa Bwana.” Wale ambao hawajitolei dhabihu za hiari, “wakiupenda ulimwengu wa sasa,” wanawakilishwa katika “mbuzi-mbuzi.”

Kurudi kwa Kuhani Mkuu: Baada ya kunyunyiza “Kiti cha Rehema” (kwa kweli, Upatanisho, au mahali ambapo kuridhika kunafanywa) na damu ya ng’ombe mara saba (kikamilifu), “Kisha atamchinja mbuzi wa dhambi, kutolea, hiyo ni kwa ajili ya watu, na kuleta damu yake ndani ya pazia, na kufanya na damu hiyo kama alivyofanya na damu ya huyo ng’ombe, na kuinyunyiza juu ya Kiti cha Rehema na mbele ya Kiti cha Rehema.” (Mstari wa 14,15) Kwa neno moja, yote yaliyofanywa na ng’ombe yalirudiwa na “mbuzi wa Bwana.” Iliuawa na Kuhani Mkuu yule yule; damu yake ilinyunyizwa sawa tu; mafuta yake, nk., zilichomwa juu ya madhabahu katika “Mahakama” pia. (Inastahili kuzingatiwa kuwa wakati ng’ombe wa kwanza ni mnene sana kila wakati, mbuzi ni mnyama mwembamba sana. Kwa hivyo Bwana wetu Yesu, kama aliwakilishwa na yule ng’ombe, alikuwa na mafuta mengi, ya bidii na upendo kwa dhabihu yake, wakati wafuasi wake, waliowakilishwa na mbuzi, ni wembamba kwa kulinganisha.) Mwili wa “mbuzi wa Bwana” uliteketezwa kwa njia ile ile kama ile ya ng’ombe—“nje ya kambi.”

Mtume Paulo anaelezea kwamba ni wanyama tu ambao walikuwa ni sadaka za dhambi ndio walichomwa nje ya kambi. Na kisha anaongeza, “Twende kwake, bila kambi iliyobeba aibu pamoja naye.” (Ebr. 13:11-13) Kwa hivyo inapewa ushahidi bila shaka sio tu kwamba wafuasi wa Yesu wanawakilishwa na huyu “mbuzi wa Bwana,” lakini pia kwamba dhabihu yao, iliyohesabiwa pamoja na Kichwa chao, Yesu, ni sehemu ya dhambi ya ulimwengu-tolea. “Shutumumu za wale waliokulaumu ziliniangukia.”—Zab. 69: 9

Kama ilivyo kwa yule ng’ombe kadhalika na mbuzi katika sadaka za dhambi: kuchoma “nje ya kambi” inawakilisha kutokuheshimu ambayo toleo litatazamwa na wale walio nje ya kambi—sio katika uhusiano wa agano na Mungu—wasio waaminifu. (1) Wale wanaotambua dhabihu ya Mwili wa Kristo kwa mtazamo wa kimungu, kama ubani mzuri kwa Mungu, unaopenya hata kwenye kiti cha rehema, ni wachache tu—wale tu ambao ni wao wenyewe katika “Mtakatifu”—“wameketi pamoja na Kristo katika mbingu.” (2) Wale wanaotambua dhabihu za watakatifu, zilizowakilishwa na mafuta ya “Mbuzi wa Bwana” wa sadaka ya dhambi kwenye Madhabahu ya Brazen, na wanaotambua kujikana kwao kama kukubalika kwa Mungu, ni wengi zaidi—wote ambao kuchukua hali ya “Mahakama” ya kuhesabiwa haki—“kaya ya imani.” (3) Wale walio nje ya kambi, ambao wanawaona hawa wanaojitoa kafara na kujinyima kwao kama ulaji tu wa “uchafu na uchafu wa dunia” ni jamii iliyo mbali na Mungu—“maadui wake kupitia matendo maovu.” Hao ndio wale ambao Bwana wao alitabiri juu yao, “Watasema mabaya ya kila aina dhidi yenu kwa uongo kwa ajili yangu.”

Je! Mambo haya yanatufundisha nini? Kwamba maadamu sisi wenyewe ni dhabihu ya kweli katika “Mtakatifu,” au washiriki wa kweli wa “nyumba ya imani” katika “Mahakama,” hatutakuwa watukanaji wa yeyote ambaye ni mtoaji wa kweli wa wakati huu wa sasa. Wala hatutafumbiwa macho na uovu, chuki, wivu au ugomvi—ili tushindwe kuona dhabihu ambazo Mungu hukubali. Je! Tutasema nini juu ya wale ambao hapo awali walikuwa “ndugu,” wanaoshiriki katika dhabihu zile zile na watoa sadaka katika “Madhabahu ya Dhahabu” ileile, na wenzako wa agizo la ukuhani wa kifalme, ambao wanabadilika sana, na wamiliki mwingine roho, ili waweze kuwasemea vibaya makuhani wenzao daima! Lazima lazima “tuwaogope” (Ebr. 4:1) kwamba wameacha “Mtakatifu,” na “Mahakama,” na kwenda nje ya uhusiano wote na Mungu—kwenda “giza la nje.” Tunapaswa kufanya yote katika uwezo wetu kuirejesha (Yakobo 5:20); lakini bila kuzingatia lazima tumuache “Mtakatifu” atoe mabaya kwa mabaya, tukitukana kwa kutukana. Hapana,

wote ambao watakuwa waaminifu chini ya makuhani lazima wafuate nyayo za Kuhani Mkuu mkuu na wapende adui zao na wafanye wema kwa wale wanaowatesa. Lazima wamnakili “Ambaye, alipotukanwa, hakutukana tena, alipoteswa hakutishia; bali alikabidhi hoja yake kwa yeye ahukumu kwa haki.” —1 Petro 2:23

Mbuzi wa Bwana aliwakilisha “kundi dogo” la Bwana la wafuasi waaminifu. Wote ni sawa; wote huja kwa njia ile ile “nyembamba”; kwa hivyo kile kilicho kweli kwa kampuni kwa ujumla ni kweli kwa kila moja yake. Kwa hivyo “mbuzi wa Bwana” aliashiria kila mmoja na dhabihu yake, isipokuwa kwamba yote lazima ikamilike na dhabihu ya yote iishe kabla “damu” ya mbuzi (mwakilishi wa Mwili mzima wa Kristo) itawasilishwa kwa “Kiti cha Rehema.”

Damu iliyomwagika juu na kabla ya “Kiti cha Rehema” ilikuwa katika muundo wa msalaba, na juu au kichwa cha msalaba kwenye “Kiti cha Rehema.” Hii inaonyeshwa na maelezo: “Atanyunyiza kwa kidole chake juu ya Kiti cha Rehema upande wa mashariki [kuelekea Pazia] na mbele [mbele, mbele ya] Kiti cha Rehema.” Hivi ndivyo ilikamilishwa sadaka za dhambi kwa ajili ya dhambi za Israeli—ng’ombe kwa ajili ya makuhani wa chini, “mwili wa Kuhani Mkuu” na kwa Walawi, “nyumba ya imani” ya wakati huu; mbuzi “kwa ajili ya watu,” Israeli—aina ya ulimwengu wote ambao, chini ya ujuzi na fursa za siku zijazo, watakuwa watu wa Mungu.

Kwa hivyo tunaona wazi kuwa enzi hii yote ya Injili ni wakati wa mateso na kifo, kwa wale wanaotoa dhabihu ya kibinadamu, ya kidunia, asili, ili washiriki wa kiroho, wa mbinguni. Mara tu dhabihu ya Yesu kwa niaba ya “Mwili” wake na “nyumba” ilikamilika na kuwasilishwa mbele za Baba baada ya kupaa kwake, ushahidi wa kukubali kwa Baba kafara yake ulitumwa—ubatizo wa Pentekoste juu ya wawakilishi wa Kanisa, Mwili wake na nyumba yake. Huko upako wake, Roho Mtakatifu (aliyeonyeshwa na mafuta matakafu ya upako), alikuja juu ya Kanisa, na anaendelea tangu wakati huo kwa washiriki wote walio hai wa Mwili wa Kuhani Mkuu, na haitaji kurudiwa: kwa kila mmoja huzama ndani ya Kristo, kama Mwanachama wa Mwili wake, kwa hivyo huingizwa ndani ya Roho wake mtakatifu, roho ambayo huhuisha kila mshirika wa Mwili huo.

Ugawaji huu wa Roho Mtakatifu ulikuwa ishara ya Mungu ya kukubalika kwa wale waumini katika Yesu ambao tayari wamewekwa wakfu na wanasubiri kama ilivyoelekezwa na Mwalimu, wakingoja kukubali kwa Baba dhabihu zao (kukubalika kwa Mpendwa), na kwa kuzaa kwao kama wana na roho ya kupitishwa. Kuja kwa Roho Mtakatifu, nguvu ya Bwana au “mkono,” wakati wa Pentekoste, ilionyeshwa kwa mfano (aya ya 15) na Kuhani Mkuu akija kwenye mlango wa Hema la kukutania na kuweka mikono yake juu ya “mbuzi wa Bwana” na kuua ni. Kama vile roho ya Baba ilimwezesha Yesu kutimiza yote yaliyowakilishwa na kuuawa kwa huyo ng’ombe, vivyo hivyo roho ile ile, roho, nguvu au ushawishi wa Mungu, roho au ushawishi wa Ukweli, kupitia Kristo, juu ya “Darasa la mbuzi wa Bwana, huwawezesha kujisulubisha wenyewe kama wanaume—kuua mbuzi, mapenzi mabaya—kwa matumaini ya utukufu ulioahidiwa, heshima na kutokufa kwa asili ya kimungu, kama “viumbe vipya katika Kristo.”

Kwa hivyo, kwa mfano, kwamba Mtume Paulo, wakati alikuwa na roho ya Kiongozi na uongozi, aliweza kuchukua vitu vyote isipokuwa hasara na taka ili apate kushinda [uanachama katika] Kristo na kupatikana ndani yake. Akiongozwa na tumaini hili na roho aliweza kusema: “Mimi [kiumbe kipya] ninaishi, lakini sio mimi [kiumbe wa zamani, aliyewakilishwa katika mbuzi aliyewekwa wakfu].” Ilikuwa inatumiwa na aibu na dharau ya ulimwengu—nje ya kambi. Upendo na nguvu za kidunia za Paulo zilikuwa zimewasilishwa kwa Mungu kama dhabihu hai. Baada ya hapo alikuwa Kristo akiishi ndani yake, tumaini la utukufu—akili ya Kristo, akisulubisha na kuweka chini ya asili yake ya kibinadamu iliyopotoshwa na iliyohesabiwa haki na mapenzi yake.

Wakati kweli alikuwa ulimwenguni, hakuwa wa hiyo; na kwa kiwango hiki ilikuwa kweli hii kwamba angeweza kusema: “Maisha ninayoishi sasa, ninaishi kwa imani ya Mwana wa Mungu.” (Wagal. 2:20) Ndio, kwa imani alikuwa akihesabiwa kama “kiumbe kipya,” ambaye alikuwa na ahadi kubwa na za thamani sana za asili ya Mungu, ikiwa ni mwaminifu. (2 Pet. 1:4) Alikuwa akiishi katika hali “Takatifu,” akila juu ya “mkate wa wonyesho,” na akaangazwa kila wakati na nuru kutoka kwa “Kinara cha Kinara.” Kwa hivyo akiwa amejaliwa ujuzi na nguvu, aliweza kutoa “uvumba” unaokubalika kwa Mungu kupitia Yesu Kristo; Hiyo ni kusema, dhabihu ya Mtume Paulo, kwa sababu ya sifa ya Yesu iliyohesabiwa kwake, ilikubaliwa na

Mungu. Kwa hivyo aliweka asili ya mbuzi iliyotolewa kila wakati; sio tu kwamba aliweka mapenzi ya kibinadamu yamekufa, lakini kwa kadiri iwezekanavyo aliweka mwili wa mwili “chini”—chini ya mapenzi mapya. Kwa hivyo, pia, jambo hilo limefanywa na washiriki wengine wa kampuni hii ya “Mbuzi wa Bwana,” ingawa wengine hawajajulikana sana. Dhabihu ya Paulo ilituma ubani mzuri sana; dhabihu yake ilikuwa ya harufu nzuri sana kwa Mungu, lakini kama yetu ilikubalika kwa Mungu, sio kwa sababu ya thamani yake, lakini kwa sababu ya kutolewa na kushiriki sifa ya Kristo, Mkombozi, “Madhabahu ya Dhahabu.”

Kama mbuzi alipojaza kile kilicho nyuma ya sadaka ya dhambi, akikamilisha dhabihu iliyoanza na ng’ombe, ndivyo pia “kundi dogo,” linalomfuata Yesu, “hujaza yaliyo nyuma ya mateso ya Kristo.” (Wakol. 1:24) Sio kwamba dhabihu zetu ni za asili, kama vile zilivyokuwa za Bwana wetu, kwani yeye peke yake alikuwa mkamilifu na anafaa kwa fidia, sadaka ya dhambi: kukubalika kwa matoleo yetu ni kwa njia ya sifa aliyopewa sisi, kwanza kutuhesabia haki: halafu, kupitia neema inayoturuhusu kujitolea wenyewe kwa haki na dhabihu kamilifu ya Bwana wetu, sisi, kama viungo vya Mwili wake, tumepewa sehemu katika mateso ya Kristo, ili hatimaye tushiriki utukufu wake pia—kushiriki katika kazi yake ya baadaye ya kubariki wanadamu wote kwa haki za kurudisha na fursa.

Saa lazima ifike wakati dhabihu ya washiriki wa mwisho wa “mbuzi wa Bwana” itatumiwa na toleo la dhambi limekamilika milele. Kwamba sasa tunakaribia “Siku ya Upatanisho,” na kwamba washiriki wa mwisho wa darasa hili la “Mbuzi wa Bwana” sasa wanatoa dhabihu, tunaamini kabisa, juu ya ushuhuda uliopewa mahali pengine. Hivi karibuni washiriki wa mwisho wa darasa hili, Mwili wa Kristo, watapita “Pazia” la pili—zaidi ya mwili—katika ukamilifu wa asili ya kiroho iliyoanza tayari katika akili mpya au mapenzi ambayo sasa inadhibiti miili yao inayokufa. Na sio hivyo tu, lakini waaminifu kama hao wameahidiwa hali ya juu sana ya roho—“asili ya kimungu.”—2 Pet. 1:4

Kupitishwa kwa “Pazia” la pili kunamaanisha kwa Mwili ilimaanisha nini kwa Kichwa: inamaanisha, katika uwasilishaji wa damu ya mbuzi, ilimaanisha nini wakati wa kuwasilisha damu ya ng’ombe. Mwili wa Kuhani ukipitia “Pazia” la pili, uliobeba damu ya mbuzi, uliwakilisha kupita kwa Mwili wa Kristo kabisa kupita hali za kibinadamu hadi ukamilifu wa asili ya kimungu, tutakapokuwa kama Kristo Yesu, ambaye ni sasa “picha dhahiri ya nafsi ya Baba.” Ee tumaini lenye baraka! “Nitaridhika nitakapoamka katika sura yako,” ilinenwa kwa unabii kwa Yesu; na jinsi ilivyo bora ahadi kwamba “tutakuwa kama yeye!”—Ebr. 1:3; Rum. 8:29; Zab. 17:15; 1 Yohana 3:2

“Ikiwa tunaweza kushinda tuzo ambayo tunakimbilia, basi—
Vunjeni kila raha ya kupendeza,
Yote ambayo tumetafuta ya ulimwengu au kujulikana;
Lakini hali yetu ni tajiri kiasi gani—
Matarajio ya mbinguni sasa tunayo.”

“Patakatifu Zaidi” iliyofikiwa, ushahidi wa dhabihu ya Mwili “kwa watu,” itawasilishwa, kama ilivyonyeshwa na damu ya mbuzi iliyomwagika kwenye “Kiti cha Rehema.” “Naye atafanya upatanisho kwa mahali patakatifu kwa sababu ya unajisi wa wana wa Israeli, na kwa sababu ya makosa yao katika dhambi zao zote; ndivyo atakavyofanya kwa ajili ya hema ya kukutania, iliyobaki kati yao katikati, ya uchafu wao.”—Law. 16:16

Inapowasilishwa itakubaliwa “kwa watu,” kama ile ya Kiongozi wetu mtukufu ilikubaliwa “kwa ajili yake mwenyewe [Mwili wake], na nyumba yake [nyumba ya imani].” Kwa hivyo kazi ya upatanisho itatimizwa. Dhambi na kulaaniwa vitafunikwa kikamilifu kwa wote, na kazi kubwa ya kutoa kwa ulimwengu matokeo mazuri ya upatanisho huo utafuata haraka—kama vile baraka ya Pentekote ilivyokuja juu ya “Mwili” na ushawishi wake wa busara ulikuja juu ya “kaya,” haraka baada ya kukubaliwa kwa dhabihu ya Yesu—baada ya kupita zaidi ya “Pazia” la mwili na kutoa dhabihu yetu ya fidia mbele za Mungu.

Kunyunyiziwa vitu vyote na damu ilionyesha kuwa “damu” ni kuridhika kamili, na pia ilionyesha kwamba kazi na “mbuzi-wa-Azazeli” iliyofuata, haikuwa sehemu ya sadaka ya dhambi, na haikuhitajika kukamilisha “kupanisho.” Kwa hivyo ndani yake lazima tuone kitu kingine na umuhimu.

MBUZI-WA-AZAZELI

“Naye alipokwisha kumaliza kupatanisha Patakatifu [Patakatifu Zaidi] na Maskani ya kusanyiko [Takatifu] na Madhabahu [katika Ugo] atamleta yule mbuzi aliye hai; na Haruni weka mikono yake yote juu ya kichwa cha yule mbuzi aliye hai [mbuzi-wa-Azazeli] na kukiri juu yake maovu yote ya wana wa Israeli [mfano wa ulimwengu], na makosa yao yote katika dhambi zao zote, ukiweka juu ya kichwa cha huyo mbuzi, kisha atampeleka nyikani kwa mkono wa mtu anayefaa.”—Mstari wa 20-22

Kama ilivyoonyeshwa hapo awali, tunaelewa kwamba “mbuzi-wa-Azazeli” ambaye aliwasilishwa kwa dhabihu na yule mwingine, lakini akashindwa kutoa kafara, na kufuata mfano wa ng’ombe, aliwakilisha darasa la watu wa Mungu, ambao wamefanya agano kuwa wamekufa kwa ulimwengu, kutoa kafara asili yao ya kibinadamu iliyohesabiwa haki, lakini wanashindwa kutekeleza dhabihu zilizoahidiwa. “Mbuzi” huyu hawakilishi “wale wanaorudi upotevuni,” wale ambao wanarudi kama nguruwe kutaga katika matope ya dhambi (Ebr. 10:39; 2 Pet. 2:22), lakini darasa ambalo linatafuta epuka dhambi, kuishi kimaadili, na kumheshimu Bwana; lakini wakitafuta pia heshima na upendeleo wa ulimwengu, wanazuiliwa kutekeleza utendaji wa dhabihu ya haki za kidunia katika utumishi wa Bwana na kusudi lake.

Darasa hili la “mbuzi-mkondo” limekuwepo katika kipindi chote hiki cha Injili. Mbuzi mmoja na kazi iliyo-fanywa nayo, mwishoni mwa “Siku ya Upatanisho,” ilikuwa mwakilishi kwa maana ya jumla ya kila mtu wa kampuni hiyo wakati wa umri, ingawa iliwakilisha washiriki wa darasa hili wanaoishi mwishoni. ya umri wa kujitolea. Wacha tuangalie kwanza mapendekezo ya Mungu ya kushughulika na washiriki wa kampuni hii ambao wataishi wakati kazi ya kutoa sadaka ya dhambi imekamilika—washiriki wa mwisho wa kampuni ya “mbuzi-wa-mbuzi”—na kisha tuone jinsi aina hiyo itatumika pia kwa washiriki waliotangulia wa darasa moja.

Kumbuka kwamba sasa tunashughulikia mambo yajayo, baada ya “sadaka za dhambi.” “Mbuzi wa Bwana” bado hajatumiwa kabisa, kwa hivyo “kundi dogo,” linalowakilishwa na mwili wa Kuhani, bado halijapita “Pazia” la pili kwa hali ya ukamilifu wa roho; na kazi maalum na “mbuzi-hai” hai haitafanyika mpaka baada ya hapo.

Maandiko mengine (Ufu. 7:9,13-17 na 1 Kor. 3:15) yanatuonyesha kwamba kutakuwa na “kundi kubwa” ambao wakati huu wa umri wameingia kwenye mbio za tuzo kuu ya urithi wa pamoja na Yesu, na ambao wanashindwa “kukimbia hivyo” kuipata. Hawa, ingawa ni “castaways,” kwa habari ya tuzo (1 Kor. 9:27), lakini ni vitu vya upendo wa Bwana; maana kwa mioyo yao ni marafiki wa haki na sio wa dhambi. Kwa hivyo, kwa maongozi yake kupitia hali za maisha, Bwana atawafanya wapitie “dhiki kuu,” na hivyo kuwakamilisha “uharibifu wa mwili, ili roho iokolewe katika siku ya Bwana Yesu.” (1 Kor. 5:5) Waliweka wakfu maisha yao ya kibinadamu yenye haki, na Mungu alikubali kuwekwa wakfu na kuwahesabu, kulingana na agano lao, wamekufa kama wanadamu na wakiwa hai kama viumbe vipya vya kiroho. Lakini, kwa kushindwa kutekeleza mkataba wa kujitolea, walijitenga na “Ukuhani wa Kifalme”—kutoka kwa ushirika katika Mwili wa Kristo. “Kila tawi ndani yangu lisilozaa huliondoa.”—Yohana 15:2

Hawa wako katika hali ya kusikitisha: wameshindwa kushinda tuzo, kwa hivyo hawawezi kuwa na asili ya kimungu; wala hawawezi kurudishiwa ubinadamu kamili na ulimwengu; kwani, katika kujitolea kwao, haki zote za kibinadamu na marupurupu yalibadilishwa kwa yale ya kiroho na fursa ya kukimbia mbio ya asili ya kimungu. Lakini ingawa sio washindi wa hiari, Bwana anawapenda, na atawakomboa wale ambao kwa kuogopa kifo (hofu ya dharau-hofu ya aibu inayochukuliwa na ng’ombe na mbuzi zaidi ya “Kambi”—jangwani, hali ya kutengwa au kufa) maisha yao yote walikuwa chini ya utumwa—utumwa wa kuogopa wanadamu na mila na maoni ya watu, ambayo kila wakati huleta mtego, na huzuia kumtii Mungu kabisa, hata hata kufa.—Ebr. 2:15

Kupitia neema ya Kuhani Mkuu, kundi hili kubwa linapaswa kuingia “dhiki kuu” na mwili uharibiwe. Hii haitawafanya washindi wa hiari wala kuwapa ushirika katika Mwili—Bibi-arusi wa Kristo. Haitawapa nafasi kwenye kiti cha enzi cha Wafalme na Makuhani, lakini nafasi “mbele ya kiti cha enzi,” kama viumbe kamili wa roho, ingawa sio ya hali ya juu kabisa ya kiroho—ya kimungu. Ingawa hawatamiliki taji ya uzima, Kutokufa, lakini ikiwa watatumiwa kwa haki na dhiki watafikia hali “kama malaika.” Watamtumikia Mungu katika Hekalu lake, ingawa hawatakuwa washiriki wa Hekalu hilo la mfano ambalo ni Kristo.—Ufu. 7:14,15

Darasa hili, lililowakilishwa katika “mbuzi-wa-mbuzi,” litapelekwa katika hali ya Jangwani ya kujitenga na ulimwengu, ikilazimishwa kwenda huko na “mtu wa fursa”—mazingira yasiyofaa—huko kupigwa na shida hadi watajifunza ubatili udanganyifu na kutokuwa na maana kabisa kwa idhini ya ulimwengu, na hadi matumaini na matarajio yote ya wanadamu yakufa, na wako tayari kusema, mapenzi ya Mungu, sio yangu, yatimizwe! Ulimwengu uko tayari daima kudharau na kuwatupa nje walioadhibiwa na kuteswa, ingawa tabasamu lao la kudanganya na heshima zake tupu zinatamaniwa sana. Mwili wa “mbuzi-wa-Azazeli” haukuteketezwa jangwani: ni sadaka za dhambi tu (ng’ombe na “mbuzi wa Bwana”) zilichomwa moto. (Ebr. 13:11) Kuteketezwa kwa dhabihu za dhambi kuliwakilisha uwasilishaji thabiti na endelevu wa madarasa hayo kwa jaribu kali la mateso—“dhabihu za uaminifu [za hiari] hata kufa.” Tabaka zote mbili zinaateseka hata hadi kufa kwa mapenzi ya mwanadamu na mwili; lakini wale wa darasa la kwanza hufa kwa hiari: wanatumiwa na kusulubiwa mara kwa mara kwa mwili, kama inavyoonyeshwa kwenye ishara ya moto unaowaka kila wakati mpaka hakuna kitu kingine cha kuchoma. Wale wa darasa la pili wamepelekwa tu nyikani na hapo wameachwa kufa bila kupenda. Upendo wao wa idhini ya ulimwengu huangamia na kupuuza na dharau na aibu; na hali yao mpya ya kiroho wakati huo huo inaiva katika maisha. Darasa la “Mbuzi wa Bwana” huweka asili ya kibinadamu na roho ya Bwana na kusaidia, kwa kujitolea, kwa hiari, kwa hiari: darasa la “mbuzi-mbuzi” mwili wake umeharibiwa chini ya uongozi wa Mungu, ili roho iokolewe.

Sio tu kwamba hii itatimizwa kwa muda mfupi, na washiriki wa mwisho wa darasa hili la “mbuzi-mbuzi,” lakini hiyo hiyo imetimizwa kwa kiwango fulani katika enzi yote ya Injili; kwani kumekuwa na darasa kila wakati, na kubwa, ambalo lilitoa mapenzi ya kibinafsi kwa kifo tu kwa kulazimishwa; na, badala ya kujitolea dhabihu kwa hiari, alipata “uharibifu wa mwili.” (1 Kor. 5:5) Madarasa yanayowakilishwa na mbuzi wote wawili yamekuwa yakikua kando kando kwa umri wote.

Wakati washiriki wote wa “kundi dogo” watakapokwenda zaidi ya “Pazia,” riziki ya kimungu, mkono wa Bwana, utawaweka huru wale waliofungwa, “ambao, kwa kuogopa kifo [kwa ulimwengu], wote ni maisha yao yote yapo utumwani,” kwa kupindua nadharia nyingi, imani na mila za watu, na mashirika makubwa ya kanisa, ndani na kwa na ambayo watu wake wa darasa la “mbuzi-mbuzi” wanashikiliwa—kuzuiwa kusikia na kutii Sauti ya Bwana.

Kulazimishwa kwa uhuru kwa kuanguka kwa “Babeli” huku wakigundua kuwa tuzo kubwa imepotea, “watakatifu wa dhiki” basi watasikia sauti ya Kuhani Mkuu na kujikuta wakilazimishwa katika hali ya jangwa ya utengano na uharibifu wa mwili. Hakuna wakati wowote uliopita kumekuwa na watu wengi waliowekwa wakfu kama ilivyo sasa; lakini kumekuwa na wengine katika umri wote.

Wote waliowekwa wakfu wa tabaka zote mbili (darasa la mbuzi wa Bwana na darasa la mbuzi-wa-mbuzi) hupitia majaribu na mateso makubwa; lakini kwa darasa moja wanahesabiwa kuwa mateso mepesi, huchukuliwa kwa furaha, ambayo hufurahi kuhesabiwa kuwa wanastahili kuteseka. Sadaka yao ni ya kujitolea, kama ile ya Mkuu. Kwa darasa lingine ni mzigo mzito, mateso makubwa, karibu bila furaha—uharibifu wa mwili ulioteketezwa. Na tofauti kwa usawa ni nafasi zao na tuzo zao mwishoni mwa mbio.

SADAKA YA KUTEKETEZWA SIKU YA UPATANISHO

“Na Haruni ataingia katika Hema la kukutania [“Takatifu”] na kuvua nguo za kitani alizovaa wakati akiingia Patakatifu [“Patakatifu Zaidi”] naye ataziacha hapo; na ataosha mwili wake kwa maji katika mahali patakatifu [“Mahakama”] na kuvaa mavazi yake [ya kawaida] [mavazi ya utukufu na uzuri] na kutoka na kutoa sadaka yake ya kuteketezwa na sadaka ya kuteketezwa ya watu, na kufanya upatanisho kwa ajili yake mwenyewe [Mwili—Kanisa—“kundi dogo”] na kwa ajili ya watu” (Law. 16:23,24), upatanisho huo huo ulionyeshwa au umeonyeshwa kwa mtazamo mwingine.

Sadaka ya kuteketezwa ilikuwa na kondoo dume wawili (aya 3,5), mmoja akiwakilisha yule ng’ombe na mwingine mbuzi wa Bwana. Hawa, wakiwa sawa, wanaonyesha upatanisho na umoja wa dhabihu zilizotolewa na Yesu na wafuasi wa nyayo zake—kwamba machoni pa Mungu wote ni dhabihu moja. “Kwa maana yeye anayemtakasa [Yesu] na wale waliotakaswa [kundi dogo] wote ni mmoja; kwa sababu hiyo haoni haya kuwaita ndugu.”—Ebr. 2:11

Hii inaonyeshwa zaidi katika matibabu ya kila moja ya dhabihu hizi. Kondoo-dume wa “sadaka ya kutekelezwa” walikatwa vipande vipande na kuoshwa na vipande vikawekwa kichwani juu ya madhabahu na kuchomwa—sadaka ya kutekelezwa ya harufu ya kupendeza kwa Bwana. Kwa kuwa kondoo-dume wote walitibiwa hivi, ilionyesha kwamba kwa kadiri ya Yehova wote walikuwa sehemu za dhabihu moja; wanachama walijiunga na Kichwa, kinachokubalika kwa ujumla, kama upatanisho wa dhambi za ulimwengu—na hivyo kutimiza madai ya haki kwa niaba ya ulimwengu wote wa wenye dhambi.

Kama vile dhabihu za dhambi zilivyoonyesha kifo cha dhabihu cha Mkombozi, ndivyo sadaka ya kutekelezwa iliyofuata ilionesha kukubali kwa Mungu dhabihu hiyo hiyo. Tusingahau kwamba Mungu anaonyesha kwamba hatadhihirisha kukubali kwake “dhabihu zilizo bora” kuliko ng’ombe na mbuzi, hadi hapo dhabihu za dhambi zitakapokamilika, na Kuhani Mkuu wa kweli amevikwa heshima na utukufu wa ofisi yake, inawakilishwa katika mabadiliko ya nguo. Wakati wa kutoa sadaka ya dhambi alikuwa amevaa tu nguo nyeupe za kitani. Baadaye (na kawaida) alivaa mavazi matukufu ya mfano wa heshima na utukufu aliopewa. Wakati wa enzi ya Injili sadaka za dhambi zinaendelea na hakuna heshima inayotolewa kwa makuhani, lakini mwisho wake inakuja udhihirisho wa nje wa kibali cha Mungu na kukubaliwa kwao kwa kuweka utukufu na heshima kwa makuhani waliotoa dhabihu, na katika baraka ya watu, ambao walipatanisha dhambi zao.

Sadaka ya kutekelezwa ilichomwa juu ya madhabahu katika “Korti,” na hivyo kufundisha kwamba Mungu atadhihirisha kukubali kwake dhabihu ya Mwili mzima (Kichwa na vipande, au viungo) machoni pa wote katika hali ya “Mahakama,” yaani, kwa waumini wote. Lakini kabla ya udhihirisho huu kwa waumini kukubali kwa Mungu kwa kazi hiyo, kampuni ya “mbuzi-mbuzi” inahamishwa, na mavazi ya Kuhani yalibadilika.

Kama vile mavazi meupe yaliyovaliwa wakati wote wa kazi ya dhabihu yalifunikwa Mwili na kuwakilisha kuhesabiwa haki kwa Mwili, usafi wao mbele za Mungu kupitia Kristo, kwa hivyo “mavazi ya utukufu na uzuri,” ambayo huvaa baadaye, yanawakilisha utukufu wa msimamo wa Kanisa na fanyeni kazi siku za usoni, baada ya viumbe vipya kukamilishwa, baada ya kupita zaidi ya “Pazia.” Kuoshwa kwa maji kwa wakati huu kunaashiria kwamba, ingawa mavazi meupe (haki iliyosadikiwa ya “Mwili”) sasa yameondolewa, haionyeshi kuhesabiwa tena dhambi, lakini kukamilika kwa utakaso, na kufanya “Mwili” uwe kamili katika ukamilifu wa ufufuo—mavazi ya utukufu na uzuri unaowakilisha utukufu, heshima na kutokufa kwa Ufufuo wa Kwanza kwa asili ya kimungu. Kuosha kunaonyesha zaidi kuwa dhambi za watu ambazo upatanisho umefanywa haziambatanishi au kuchafua usafi wa kuhani.

Kwa hivyo kumalizika kwa aina hii ya ukuzaji wa ukuhani na kuridhika kwa dhambi za ulimwengu: lakini tunasubiri kutupia macho mafungu machache ya sura hii (Law. 16) ambayo hayakuhusiana moja kwa moja na mada yetu.

Mstari wa 17. “Hakuna mtu katika hema ya kukutania atakapoingia kufanya upatanisho mahali patakatifu [“Patakatifu Zaidi”] hata atakapotoka, na kufanya upatanisho kwa ajili yake mwenyewe na kwa nyumba yake, na kwa ajili ya mkutano wote wa Israeli.”

Kizuizi hiki kinatumika tu kwa siku hii maalum, kwani Mtume anasema—“Makuhani waliingia kila mara katika hema la kwanza [“Mtakatifu”] wakitimiza huduma hiyo, lakini katika ile [hema ya pili—“Patakatifu Zaidi”] alienda kuhani mkuu peke yake, mara moja kila mwaka “katika” Siku hii ya Upatanisho, “ambayo ilirudiwa kila mwaka.”—Ebr. 9:7

Upendeleo wa Maskani ya kweli ni wa wale tu ambao ni makuhani—washiriki wa Mwili wa Kuhani Mkuu—ili iwe, kama sasa, katika hali ya kwanza ya hali hizi za mbinguni (nia ya kiroho, viumbe vipya katika Kristo Yesu), au, kama tunavyotarajia kuwa hivi karibuni, katika hali ya pili au iliyokamilika ya roho, itakuwa katika hali zote mbili au kwa sababu tuko katika Kristo Yesu, viumbe vipya—sio watu tena. “Kwa maana ninyi hamko katika mwili [wa kibinadamu], bali katika roho [kiroho, viumbe vipya] ikiwa roho ya Mungu inakaa ndani yenu.”—Rum. 8:9

Mstari wa 28. “Na yeye atakayewachoma moto [ng’ombe na mbuzi wa sadaka ya dhambi] atazifua nguo zake, na kuoga mwili wake kwa maji, na baadaye ataingia kambini.”

Hii inaonekana kufundisha kwamba wale hasa walio muhimu katika kulaani, kutukana na kuharibu ubinadamu wa Yesu (ng'ombe) na ubinadamu wa “kundi lake dogo” (mbuzi) hawatakuwa na adhabu maalum kwa sababu hiyo, kwa sababu wanaifanya bila kujua—kwa wakati huo huo kukamilisha mpango wa Mungu. Wanaweza kunawa na kuwa safi na kuja kambini—yaani, katika hali sawa na ulimwengu uliobaki, ambao wote ni wakosefu wa urithi, ambao wote wamekombolewa kutoka kwa ufisadi na kifo cha Adamu, na wote ambao wanangojea kurudi kwa Kuhani Mkuu mkuu na baraka kisha kupanuliwa kwa wote.

Mstari wa 26. “Na yeye amwachaye mbuzi wa Azazeli atazifua nguo zake, na kuoga mwili wake kwa maji, na baadaye aingie kambini.”

Hii inafundisha somo lile lile kwa wale watakaosaidia kuleta shida na uharibifu wa mwili kwa “kampuni kubwa” inayowakilishwa na “mbuzi-wa-mbuzi.” Watalazimika kupata kwa Bwana msamaha maalum kwa makosa haya, lakini mwishowe watasimama sawa na watu wengine.

BARAKA ZIFUATAZO “SIKU YA DHABIHU YA UPATANISHO”

Kwa hivyo “Siku ya Upatanisho” ya kawaida iliisha; na Israeli, ambayo kwa kawaida ilisafishwa kutoka kwa dhambi, ilihesabiwa kuwa haina unajisi tena na kutengwa na Mungu, lakini sasa ni moja na yeye. Haki haikulaaniwa tena, lakini iliwaambia watambue uwepo wa upatanisho wa Mungu katikati yao, kubariki na kulinda na kuelekeza katika Kanaani ya pumziko na amani.

Mfano wa “Siku ya Upatanisho” ni enzi hii ya Injili, wakati ambao Yesu na “Mwili wake,” Kanisa (kwa sababu ya ukombozi na haki inayofuata), hujitolea kwa Haki, kwa kuridhika kabisa na dhambi ya Adamu. Wakati kazi ya upatanisho imekamiliwa, Mungu atatambua ulimwengu wa wanadamu, na kuweka patakatifu pake kati ya wanadamu. Ndipo yatakapotimia yale yaliyoandikwa: “Hema la Mungu [makao ya Mungu, Kanisa lililotukuzwa] liko pamoja na wanadamu, naye atakaa pamoja nao, nao watakuwa [watu] wake, na Mungu mwenyewe atakuwa pamoja nao, na Mungu wao atafuta machozi yote kutoka kwa macho yao, wala hakutakuwa na kifo, wala huzuni, wala kilio, wala maumivu hayatakuwapo tena, kwa mambo ya kwanza [enzi ya Shetani, dhambi na kifo] kimepita. Na yule aliyeketi juu ya kiti cha enzi akasema, Tazama, nafanya yote kuwa mapya.”—Ufu. 21:3-5

Lakini wakati baraka hizi zote zitatokana na kuanzishwa kwa makazi ya Mungu, au patakatifu, kati ya wanadamu (“Nitafanya mahali pa miguu yangu kuwa tukufu”—“dunia ni kiti changu cha miguu”—Isa. 60:13; 66:1), lakini kazi inayofuata ya baraka itakuwa ya pole pole, inayohitaji enzi ya Milenia kwa kufanikiwa kwake; yaani, kifo cha Adamu, maumivu na machozi yatakuwa katika mchakato wa uharibifu (kufuta). Hii itaanza na ujio wa pili wa Kristo, Kuhani wa Kifalme, lakini haitafutwa kabisa hadi mwisho wa enzi ya Milenia.

Mchakato wa taratibu ambao MWANADAMU ATALETEWA katika ukamilifu wa kuwa na utimilifu wa maelewano na Yehova umeonyeshwa vizuri katika dhabihu za kawaida za Israeli, iliyotolewa baada ya “Siku ya Upatanisho,” mfano wa dhabihu zake, kama tutakavyoona hivi karibuni, itatimizwa wakati wa Milenia.

Ili kugawanya sawasawa na kuelewa dhabihu hizi za kawaida, ni lazima itambulike kwamba enzi ya Injili ya sasa ni “Siku ya Upatanisho” kwa Mungu kwa dhambi ya jumla ya wanadamu; na kwamba kwa mfano dhabihu zote zinazokuja baada ya “Siku ya Upatanisho” ziliwakilisha utimilifu au mfano wa mfano unaotarajiwa baada ya enzi ya Injili kumalizika—wakati wa Milenia—wakati ulimwengu wa wenye dhambi unaweza kupatanishwa na, au kuungana na, Mungu.

Kwa hivyo tunaweza kuona kuwa upatanisho ina sehemu mbili—kwanza, Katika haki pamoja na, na sio tena kuhukumu na kuharibu, Adam na watoto wake kwa sababu ya dhambi yake; na pili, kurudi kwa yule mwenye dhambi katika uwiano na sheria za haki za Mungu, kuzitambua na kuzitii. Awamu ya kwanza ni kuwa katika uwiano, au upatanisho, unaosababishwa hasa na huduma ya Kuhani katika dhabihu ya “Siku ya Upatanisho.” Nyingine—upatanisho wa ulimwengu na Mungu, au kuleta watu wengi kama walio tayari

katika umoja na maelewano na Mungu, utatimizwa wakati wa kizazi kijacho, na “Ukuhani wa Kifalme,” wafalme na makuhani waliotukuzwa, ambao, waliofananishwa na Musa, watakuwa Nabii Mkubwa ambaye Bwana atamfufua kufundisha na kutawala watu; na ikiwa hawatamtilia maanani watakatiliwa mbali na uzima—watakufa kifo cha pili.—Matendo 3:23

Wacha ionekane wazi, hata hivyo, kwamba ingawa watakatifu, wafuasi wa Yesu, wanaruhusiwa, kama wanavyowakilishwa katika “mbuzi wa Bwana,” kushiriki na kuwa washiriki wa sadaka ya dhambi kwa niaba ya ulimwengu, hii ni si kwa sababu ya asili yao kuwa safi au bora kuliko ulimwengu; kwa kuwa jamii yote ya Adamu ilihukumiwa ndani yake; na kati yao “hakuna mwenye haki, hapana, hata mmoja” (Rum. 3:10), na hakuna aliyeweza kutoa fidia kwa ndugu yake.—Zab. 49:7

Wanashiriki katika dhabihu ya dhambi kama neema, ili kwa kufanya hivyo waweze kushiriki pamoja na Yesu asili ya uungu iliyoahidiwa, na kuwa wenzake na warithi pamoja. Kuruhusu na kuwawezesha kujitolea dhabihu zinazokubalika, faida za kifo cha Yesu zilitumika kwanza kwao, kuhalalisha au kusafisha. Kwa hivyo ni kifo chake ambacho huubariki ulimwengu, kupitia Mwili wake, Kanisa.

SURA YA 5

AINA NYINGINE YA SADAKA ZA DHAMBI

WALAWI 9

Dhabihu za Upatanisho Zinahusu maelezo zinazotofautiana—Musa na Haruni Waliingia Hema, na Walitoka Tena na Kuwabariki Watu—“Kwao Wale Wamtazamia Atatokea”—“Na Baada Ya Kifo Hukumu”—Kukubaliwa Kwa Dhabihu za Upatanisho Kudhihirika.

“Musa akasema, Hili ndilo neno Bwana alilowaamuru mfanye; na utukufu wa Bwana utawatokea. Musa akamwambia Haruni, Nenda madhabahuni ukatoe sadaka yako ya dhambi na sadaka ya kuteketezwa na jifanyie upatanisho mwenyewe [wale watakoitwa kuwa washiriki wa ‘Mwili wake’ uliihitaji] na kwa ajili ya watu [ulimwengu].”

Aina hii ilionyesha ukweli kwamba Bwana wetu Yesu (dhabihu ya ng’ombe kwa ajili ya dhambi) ilitosha kukomboa wote “Mwili wake,” “kundi dogo,” na pia ulimwengu wote wa wanadamu. Sehemu ya Kanisa katika sadaka ya dhambi ingeweza kutolewa kabisa: tungeweza kuokolewa majaribio maalum ya “njia yetu nyembamba,” tuliepuka mateso ya dhabihu, na tungeweza kurejeshwa kwa ukamilifu wa asili ya kibinadamu, kama wanadamu wote itakuwa. Lakini ilimpendeza Yehova sio tu kumchagua Yesu kwa kazi hii kubwa ya kujitolea, lakini pia kumfanya kuwa Kapteni au Mkuu wa “Kanisa ambalo ni Mwili wake,” na kwamba hawa, pamoja na Nahodha wao, wanapaswa kufanywa wakamilifu kama Viumbe vya kiroho, kwa mateso katika mwili kama sadaka za dhambi.—Ebr. 2:10; Kol. 1:24

Mtume Paulo, akimaanisha uhusiano wetu wa karibu na Kichwa chetu anasema: “Atukuzwe Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, ambaye ametubariki kwa baraka zote za kiroho katika sehemu za mbinguni [“Mtakatifu ‘na’ Mtakatifu Zaidi”] katika Kristo; kama vile alivyotuchagua ndani yake kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu, ili sifa ya utukufu wa neema yake, ambayo ndani yake [ametuthibitisha au kutufanya tukubalike katika mpendwa.” (Efe. 1:4,6) Mungu “aliwaita kwa injili yetu mpate UTUKUFU wa Bwana wetu Yesu Kristo” (2 Wathesalonike 2:14), ili kwamba “ikiwa tutateseka pamoja naye tutatawala pia yeye.”—2 Tim. 2:12

Kuhani Mkuu, baada ya kutoa dhabihu yake mwenyewe, alikuwa “atoe sadaka ya watu [mbuzi], na kufanya upatanisho kwa ajili yao [Israeli wote] kama Bwana alivyoamuru.” Mpangilio huu wa kushiriki kwetu dhabihu ya upatanisho ilikuwa sehemu ya amri ya Baba yetu au mpango wa asili, kama vile Mtakatifu Paulo anavyoshuhudia.—Kol. 1:24-26

“Basi Haruni akaenda kwa madhabahu, akamchinja huyo ndama [Ebr., Ng’ombe mchanga] wa sadaka ya dhambi, ambayo ilikuwa kwa ajili yake [badala ya badala yake]. Wana wa Haruni wakamletea ile damu, na akatumbukiza kidole chake ndani ya damu na kuiweka juu ya madhabahu, lakini mafuta [nk.] . . . akateketeza juu ya madhabahu, . . . na nyama na ngozi akachoma moto nje ya kambi. Sadaka ya kuteketezwa [kondoo-dume] na wana wa Haruni wakamletea ile damu, ambayo alinyunyiza pande zote juu ya madhabahu. Wakamletea hiyo sadaka ya kuteketezwa, naye akaosha matumbo na miguu, akaiteketeza juu ya hiyo madhabahu. Hiyo sadaka ya kuteketezwa juu ya madhabahu, na vipande vyake kichwani. (Akaunti sawa sawa na katika sura

ya 16, na kuwa na umuhimu sawa.) Kwa hivyo sadaka ya kuteketezwa ya Yesu imekuwa ikiwaka katika nyakati zote za Injili, ikitoa ushahidi kwa wote katika hali ya “Ugo” (waliyohesabiwa haki), ya kukubaliwa na Mungu kwake, na kukubalika kwa washiriki wote wa “Mwili wake”—uliwekwa kwa Kichwa juu ya madhabahu.

“Kisha akaleta matoleo ya watu, na kuchukua yule mbuzi ambaye alikuwa sadaka ya dhambi kwa ajili ya watu [sio kwa makuhani na Walawi, kama yule wa kwanza] na akamchinja na kumtoa kwa dhambi kama ya kwanza”; yaani, alimchukulia sawa na vile alivyomtendea yule ng’ombe. Mbuzi huyu ni sawa na “Mbuzi wa Bwana” kwenye picha nyingine, “mbuzi-wa-Azazeli” na huduma zingine zimeachwa katika mtazamo huu wa jumla. Ni uthibitisho zaidi wa mafundisho kwamba wale wanaofuata nyayo za Bwana ni washiriki wa sadaka ya dhambi.

“Kisha akaleta sadaka ya kuteketezwa, akaitoa kama kawaida. Naye akaleta hiyo sadaka ya unga, akachukua konzi moja, akaitoa juu ya madhabahu kando ya dhabihu ya kuteketezwa ya asubuhi. Na huyo ng’ombe na kondoo mume kuwa dhabihu ya sadaka za amani, iliyokuwa kwa ajili ya watu.

Sadaka ya amani, kama ilivyoielezwa tayari, iliwakilisha nadhiri au agano. Iliyoundwa kuhusiana na sadaka ya dhambi ya Kuhani Mkuu, iliashiria nadhiri, majukumu na maagano yaliyodhaniwa na Kuhani, kulingana na toleo la dhambi. Kwa mfano amani ilianzishwa kati ya Yehova na Israeli kama ifuatavyo: Dhabihu ya dhambi ilipokuwa imetolewa, na pia sadaka ya kuteketezwa inayoonyesha kukubalika kwake kwa Mungu, kulikuwa na amani kati ya Yehova na Israeli, kwa sababu dhambi yao ya zamani ya Adamu ilikuwa kawaida. kuondolewa; na walilazimika kuishi kwa utii kwa agano linalotegemea msamaha wao—yaani, walipaswa kushika Sheria—kwamba yeye anayefanya mambo hayo aishi kwa (au kama malipo ya kuyashika). Lakini kama dhabihu zetu za dhambi ni bora kuliko zile za kawaida, ndivyo ilivyo kwa sadaka ya amani au agano lililoanzishwa na dhabihu hizo; ni agano bora. Kwa hivyo katika dhabihu hii ya amani, au sadaka ya agano, Kuhani anaonekana kuwa mfano na kivuli cha mambo ya kiroho—mpatanishi wa agano bora (Ebr. 8:6-13), ambayo watu wote watabarikiwa na MAREJESHO, na kwa hivyo kuwezesha kutii sheria kamilifu na kuishi milele.

“Haruni akainua mkono wake kuwaelekea watu, akawabariki; akashuka kutoka kwa kutoa sadaka ya dhambi na sadaka za amani.” Hapa tunaona ikionyesha katika aina ukweli kwamba ingawa baraka haifai kabisa kuja juu ya watu hadi dhabihu zote zitakapomalizika, lakini kipimo cha baraka huja kwa wanadamu kutoka kwa washiriki wa Kuhani, hata sasa, wakati wa umri wa dhabihu, kabla sisi sote hatujaenda “Patakatifu Zaidi” au hali ya kiroho. Na hii ni kweli jinsi gani kwa ukweli: popote Makuhani wa kifalme walipo, baraka zaidi au chini hutamkwa kutoka kwa hawa kwenda kwa majirani zao.

“MUSA NA HARUNI WAKAINGIA HEMANI MWA MKUTANO, NA KUTOKA NA KISHA WABARIKI WATU”

Wakati siku hii (ya umri) wa dhabihu imekwisha, Kuhani kamili (Kichwa na Mwili) atatokea mbele za Mungu, na kutoa ushahidi wa kuwa amekidhi madai yote ya Haki dhidi ya watu (ulimwengu). Itafahamika kuwa wakati aina ya Mambo ya Walawi 16 iligawanya kazi ya Siku ya Upatanisho, na kuonyesha maelezo yote ya jinsi dhabihu ya Bwana kwanza inafanya yetu kuwa ya kustahili kukubalika, nk., aina hii ilionyesha kazi nzima ya enzi ya Injili kama matoleo mfululizo, lakini yamejiunga moja—mateso yote ya Kristo mzima, ikifuatiwa mara moja na baraka za ukombozi. Kuenda kwa Musa kwenye Hema la kukutania pamoja na Haruni inaonekana kusema, Sheria imeridhika kabisa na haki yake imethibitishwa katika dhabihu ya Kristo. Sheria (iliyowakilishwa na aina ya Musa) itashuhudia kwa niaba ya wale ambao walikuwa chini ya Sheria—Israeli baada ya mwili—kwamba wote walihukumiwa chini ya sheria hiyo pia walihesabiwa haki kwa uzima kupitia dhabihu za Kuhani ambaye “alijitoa mwenyewe” mara moja kwa wote.

Ilipowasilishwa, dhabihu nzima ilikuwa “takatifu, inayokubalika kwa Mungu,” hii ikithibitishwa na ukweli kwamba Musa na Haruni hawakufa katika kizingiti cha Patakatifu Zaidi. Musa na Haruni wakatoka nje na kuwabariki watu pamoja. Kwa hivyo katika kizazi kinachokuja, Kristo atabariki familia zote za

dunia (Gal. 3:8,16,29; Mwa. 12:3); lakini sio kwa kuweka kando au kupuuza Sheria ya Mungu, na kutoa kisingizio cha dhambi, lakini kwa kumrudisha mwanadamu hatua kwa hatua kwenye ukamilifu wa kibinadamu, katika hali ambayo ataweza kushika sheria kamilifu ya Mungu, na kubarikiwa nayo. Heri na Kuhani, aliyekamilishwa na kuweza kuitunza, Sheria—kutii na kuishi—“Yeye atendaye haki ni mwadilifu,” itakuwa baraka kubwa; kwa kuwa kila mtu atakaye basi anaweza kutii na kuishi milele kwa furaha na ushirika na Yehova.

“NA UTUKUFU WA BWANA ULIONEKANA KWA WATU WOTE “

Baraka inapoendelea (kurudisha na kuinua mbio, kiakili na mwili), matokeo yatadhihirika. Watu—ulimwengu kwa jumla—watatambua upendo wa neema wa Mungu zaidi na zaidi kila siku. Kwa hivyo itakuwa kwamba “utukufu wa Bwana utafunuliwa na wote wenye mwili watauona pamoja.” (Isa. 40:5) Watakuja kuona, hatua kwa hatua, ya urefu na upana na urefu na kina cha upendo wa Mungu, ambao upitao ufahamu wote.

Inastahili kuzingatiwa kuwa baraka iliyotajwa hapa haikuwa baraka kwa makuhani wa chini. Hapana: waliwakilishwa katika baraka—katika Haruni. Baraka hiyo iliwajia watu wote wa Israeli, ambao, kwa mfano, waliwakilisha ulimwengu. Ni baraka hii ya ulimwengu na “Uzao”—Kristo mzima, baada ya taabu zote kujazwa na Mwili (Kol. 1:24)—kwamba Paulo anamaanisha, akisema, “Uumbaji wote [ubinadamu] unaugua na uchungu wa maumivu pamoja . . . wakingojea udhihirisho wa wana wa Mungu. “Kabla hawajapata ukombozi kutoka kwa utumwa wa ufisadi (dhambi na kifo) na kurudishwa kwa uhuru wa wana wa Mungu (uhuru kutoka kwa hukumu, dhambi, kifo, nk.) kama ilivyofurahiwa na mwana wa kwanza wa binadamu, Adamu (Luka 3:38). Dhabihu za Siku ya Upatanisho lazima zikamilishwe, na makuhani waliotoa dhabihu lazima wavalishwe mavazi matukufu, mamlaka ya kifalme, mamlaka ya kimungu na nguvu hivyo kuwaweka huru.—Rum. 8:19-22

Bila shaka hii ni baraka ile ile ya watu wote—wokovu kutoka kwa kifo na kuumwa kwake, dhambi—ambayo Paulo anataja, akisema: “WALE WANAOMTAFUTA ATADHIHIRIKA BILA DHAMBI KWA MARA YA PILI [sio tena kama sadaka ya dhambi, na bila kuchafuliwa kutoka kwa dhambi hizo zinazochukuliwa kwa ajili ya wenye dhambi] hata kupata wokovu.” (Ebr. 9:28) Ulimwengu umemwona Kuhani—Kichwa na Mwili—akiteseka kama sadaka ya dhambi katika wakati huu; Yesu alidhihirishwa kwa Wayahudi katika mwili (kama sadaka ya dhambi), na kama vile Paulo alivyoweza kusema, vivyo hivyo wafuasi wote katika nyayo zake wanaweza kusema, “Kristo anaonekana katika mwili wetu wa kufa.” (2 Kor. 4:11) Kama Kristo mzima amedhihirika na kuteseka katika mwili, ndivyo pia watakavyotukuzwa pamoja mbele ya ulimwengu; “kwa kuwa utukufu [baraka na wokovu] wa Bwana utafunuliwa, na wote wenye mwili watauona pamoja.” Atakapotokea, sisi pia tutatokea pamoja naye katika utukufu.—Kol. 3:4

Lakini Kuhani Mkuu huyu mkuu wa ulimwengu atatambuliwa tu na “wale wanaomtafuta.” Ikiwa angeonekana kuwa mtu wa mwili, angani au mahali pengine, ingeonekana kwa wote, iwe unamtafuta au la; lakini tayari tumeona kwamba Maandiko yanafundisha kwamba Kichwa kimekamilishwa kama kiumbe wa roho, na kwamba “kundi lake dogo” litafanywa “kama yeye,” viumbe wa roho, wa asili ya kimungu, ambayo hakuna mtu aliyemwona wala anayeweza tazama. (1 Tim. 6:16) Tumeona kwamba njia ambayo ulimwengu utaona Kanisa lililotukuzwa itakuwa kwa mtazamo wa akili, kwa maana ile ile ambayo mtu kipofu anaweza kusemwa kuona. Kwa maana hiyo hiyo sasa tunaona tuzo, “taji ya uzima,” wakati hatuangukii vitu vina-vyonekana, bali vitu visivyoonekana [kwa kuona kwa macho], kwani vitu vinavyoonekana ni ya muda, lakini vitu visivyoonekana ni vya milele. (2 Kor. 4:18) Ni kwa njia hii kwamba Kanisa lote la wakati huu limekuwa “likimtafuta Yesu”; hivi “tunamwona Yesu.” (Ebr. 2:9; 12:2) Kwa hivyo, kwa macho ya ufahamu wao, “Waangalizi” hutambua uwepo wa pili wa Bwana kwa wakati wake, kwa nuru ya Neno la kimungu. Na baadaye ulimwengu, kila jicho litamwona vivyo hivyo, lakini kwa nuru ya “moto mkali” wa hukumu zake.—2 Wathesalonike 1:8

Hii ndiyo njia pekee ambayo wanadamu wanaweza kuona au kutambua vitu kwenye ndege ya kiroho. Yesu alielezea wazo hili hilo kwa wanafunzi, kwamba wale ambao walitambua roho yake au akili yake, na kwa hivyo wakamjua, pia watamjua Baba kwa njia ile ile. “Kama mngenijua mimi, mngemjua na Baba yangu pia;

na tangu sasa mmemjua yeye, na mmemwona.” (Yohana 8:19; 14:7) Hii ndio maana pekee ambayo ulimwengu utamwona Mungu, kwani “hakuna mtu aliyemwona Mungu wakati wowote” (“ambaye hakuna mtu aliyemwona, wala anayeweza kumuona”)—“Mwana wa pekee, amemtangaza [kufunuliwa].” (1 Tim. 6:16; Yoh. 1:18) Yesu alifunua au kusababisha wanafunzi wake kumwona Baba kwa kujulisha tabia yake—akimfunua kwa maneno na matendo kama Mungu wa Upendo.

Vivyo hivyo mfumo wa Upapa ulionyeshwa na Luther na wengine, na kuonekana na wengi, kuwa Mpinga Kristo; au kama vile Paulo alivyokuwa ametabiri, mfumo huo mwovu, mtu wa dhambi, alifunuliwa wakati huo, ingawa wengi bado hawaoni hivyo.

Kwa hivyo ni kwamba Bwana wetu Yesu, Kichwa (sasa yuko kukusanya vito), wakati huu amefunuliwa kwa washiriki walio hai wa “kundi dogo,” ingawa wengine hawajui uwepo wake.—Luka 17:26-30; Mal. 3:17

Ndivyo itakavyokuwa pia katika siku ya Milenia, wakati Kristo kamili—Kuhani—atafunuliwa. Atafunuliwa tu kwa wale wanaomtafuta, na ni wale tu watakaomwona. Watamwona, sio kwa kuona kwa mwili, lakini kama tunavyoona vitu vyote vya kiroho—Bwana wetu Yesu, Baba, tuzo, nk.—kwa jicho la imani. Wanadamu hawatamwona Kristo kwa kuona kwa mwili, kwa sababu kwa ndege tofauti ya kuwa-roho moja, mwili mwingine; kwa sababu hiyo hiyo kwamba hawatamwona Yehova kamwe. Lakini sisi [kundi dogo, tukitukuzwa] tutamwona vile alivyo, kwani tutakuwa kama yeye.—1 Yohana 3:2

Lakini, ingawa ni “wale tu wanaomtafuta” wataweza kumtambua Kristo kama mkombozi ambaye atawaokoa kutoka kwa utawala wa kifo, lakini hii itakumbatia ulimwengu wote; kwani njia ya ufunuo itakuwa ya kwamba mwishowe wote lazima waone. “Kila jicho litamwona”; na wote katika makaburi yao, wakiamshwa, hata wale waliomtoboa, watatambua kuwa walimsulubisha Bwana wa utukufu. “Atafunuliwa [mbinguni? Hapana!] Kwa moto mkali [hukumu], akilipiza kisasi kwa wale ambao hawamjui [hawamtambui] Mungu, na [pia kwa wale] wasiotii injili ya Kristo.” Haitachukua muda mrefu kwa wanadamu wote kumtambua chini ya hali kama hizo. Sasa wale wazuri wanateseka, lakini ndipo mtakapotambua “kati ya yeye anayemtumikia Mungu na yule asiyemtumikia”; kwa kuwa siku hiyo tofauti itadhihirishwa. (Mal. 3:15-18) Halafu wote, wakiona wazi, wanaweza, kwa kumkubali Kristo na ofa yake ya kuishi chini ya Agano Jipya, wawe na uzima wa milele; kwani “Tunamtumaini Mungu aliye hai, ambaye ni Mwokozi wa watu wote, haswa wa wale wanaoamini.”—1 Tim. 4:10

“NA BAADA YA KIFO HUKUMU”

Nakala iliyounganishwa moja kwa moja na mada yetu, kama inavyoonekana kutoka kwa muktadha wake, lakini moja iliyotumiwa vibaya mara kwa mara, isiyoeleweka, kuliko labda nyingine yoyote katika Biblia, inasomeka, “Na kama ilivyowekwa kwa watu [Haruni na warithi wake, ambao walikuwa tu aina ya Kuhani Mkuu wa uumbaji mpya] kufa mara moja [kawaida, kama inavyoonyeshwa katika mnyama aliyeuawa], na baada ya hii [kufuatia kama dhabihu hizo] hukumu [ya Mungu, kuidhinisha au kutokubali dhabihu], kwa hivyo Kristo alitolewa mara moja [haitarudiwa tena] kubeba dhambi za wengi [“kila mtu”], na kwa wale wanaomtazamia atatokea mara ya pili, bila dhambi [hana lawama na dhambi zilizobebwa, wala kurudia sadaka ya dhambi, lakini] kwa wokovu”—kuwapa uzima wa milele wale wote wanaoutamani kwa masharti ya Mungu ya imani na utii.—Ebr. 9:27,28

Kila wakati Kuhani alipoingia “Patakatifu Zaidi” Siku ya Upatanisho alihatarisha maisha yake; kwani kama dhabihu yake ingekuwa isiyokamilika angekufa alipopita “Pazia la pili.” Asingekubaliwa ndani ya “Patakatifu Zaidi” mwenyewe, na dhabihu yake isiyo kamili ingekubaliwa kama upatanisho wa dhambi za watu. Kwa hivyo kutofaulu yoyote kulimaanisha kifo chake, na kuhukumikiwa kwa wote ambao alijaribu kufanya upatanisho kwa dhambi zao. Hii ndiyo “hukumu” iliyotajwa katika maandishi haya, ambayo ilipitishwa kila mwaka na makuhani wa kawaida; wakati wa kupitisha hukumu hiyo vyema maisha ya kuhani na upatanisho wa kawaida wa kila mwaka wa dhambi za watu ulitegemea.

Kuhani wetu Mkuu, Kristo Yesu, alipita chini ya pazia lapili la mfano, alipokufa huko Kalvari; na lau dhabihu yake ingekuwa katika hali yoyote au kiwango kisichokamilika asingefufuliwa kutoka kwa kifo—“hukumu” ya haki ingemkabili. Lakini ufufuo wake, siku ya tatu, ulithibitisha kuwa kazi yake ilitekelezwa kikamilifu, na kwamba ilisimama jaribio la “hukumu” ya kimungu—Tazama Matendo 17:31.

Ushuhuda zaidi kwamba Bwana wetu alipitisha “hukumu” hii kwa mafanikio, mara moja kwa wote, na kwamba dhabihu yake ilikubaliwa, ilithibitishwa katika baraka ya Pentekoste; na hiyo ilikuwa ni kionjo cha baraka kubwa zaidi ya siku za usoni na kumwagwa kwa mwili wote (Yoeli 2:28), dhamana au hakikisho kwamba mwishowe yeye (na sisi ndani yake) tutakuja kuwabariki watu—ulimwengu, ambao dhambi zao alipatanisha kikamilifu na kukubalika.

Tafsiri yoyote ya maandishi haya, ambayo inatumika kwa kifo cha kawaida cha ubinadamu kwa jumla, inapingana kabisa na kutolewa na muktadha.

Wengi wamekuwa wakitafuta kwa njia isiyojulikana kwa wakati mzuri ujao—kuondolewa kwa laana ya dhambi na kifo na uovu kwa ujumla, lakini hawajaelewa ucheleweshaji mrefu. Hawatambui kwamba dhabihu ya “Siku ya Upatanisho” ni muhimu na lazima ikamilishwe kabla ya utukufu na baraka kuja; wala hawaoni kwamba Kanisa, “wateule,” “kundi dogo,” ni washirika katika dhabihu ya Kristo, na mateso yake, kama vile watakavyokuwa katika utukufu utakaofuata. “Uumbaji wote unaugulia na kuumia kwa maumivu pamoja mpaka sasa, ukingojea [ingawa kwa ujinga] kwa udhihirisho wa [Kanisa] wana wa Mungu.”—Rum. 8:19,22

Kwa kuongezea, kwa kuwa Kuhani wa kawaida aliwakilisha “mwili” na vile vile “kichwa” cha Kuhani wa mfano, Kristo, inafuata kwamba kila mshiriki wa Kanisa lazima atoe “hukumu” hii—kwamba ingawa wengi wameitwa hakuna waliochaguliwa kama “washirika” wanaokubalika mwishowe wa Mwili wa Kristo, matawi ya Mzabibu wa kweli, isipokuwa kama watakavyokuwa “washindi”—waaminifu hadi kifo. (Ufu. 3:21) Hata hivyo, sio kwamba wale lazima wafikie ukamilifu wa mwili, lakini ukamilifu wa moyo, utashi, wa nia: lazima wawe “safi moyoni”—hazina lazima iwe ya dhahabu safi iliyojaribiwa katika tanuru, ingawa jeneza lake la sasa ni chombo cha udongo kisicho kamili.

KUKUBALI KIUNGU KUDHIHIRISHWE

“Moto ukatoka mbele za Bwana, ukateketeza sadaka ya kuteketezwa na mafuta juu ya madhabahu, ambayo, watu wote walipowaona, walipiga kelele na wakaanguka kifudifudi”—waliabudiwa. Hili ndilo wazo lile lile lililoonyeshwa kwa namna nyingine. Moto uliashiria kukubalika kwa Mungu; kutambuliwa kwake na watu kulionyesha kuwa ulimwengu utatambua dhabihu na thamani yake katika makadirio ya Mungu kama bei ya uhuru wao kutoka kwa mauti na kaburi, na watakapogundua wataabudu Yehova na mwakilishi Wake, Kuhani.

Kwamba hii bado haijatimizwa ni dhahiri. Mungu bado hajadhihirisha kukubali kwake dhabihu kuu ya Siku ya Upatanisho, kwa moto; watu bado hawajapiga kelele na kuanguka kifudifudi katika ibada ya Mfalme Mkuu na mwakilishi Wake. Hapana, ulimwengu bado umelala katika uovu (1 Yohana 5:19); mungu wa ulimwengu huu bado anapofusha karibu kila wanadamu (2 Kor. 4:4); giza bado linafunika dunia—giza kuu watu. (Isa. 60:2) Wala hatuhitaji kutafuta baraka kubwa za ukombozi zilizofananishwa kwa aina hii mpaka washiriki wote wa Kanisa, “Mwili” wa Kuhani Mkuu, watakuwa wamezidi kwanza pazia la Pili (kifo halisi), Kuingia ndani ya Patakatifu Zaidi, kwa mabadiliko ya ufufuo. Wala hii “baraka” ya aina hiyo haitatimizwa mpaka baada ya wakati mzuri wa shida. Halafu, ikiadhibiwa, kutahadharishwa, kunyenyekewa, ulimwengu wa wanadamu kwa ujumla “utamngojea” na “kumtafuta” Kristo mkuu, Uzao wa Ibrahimu, ili kuwabariki na kuwainua.

Aina hizi zinafundisha kwa uzuri sana fidia kamili kwa watu wote, na urejesho na baraka zinawezekana kwa wote!

Hakuna chochote katika aina hizo kinachoonekana kutofautisha kati ya walio hai na wafu, na wengine wanaweza kuwa na mwelekeo wa kudhani kwamba wakati dhabihu za Kuhani Mkuu zinamalizika, na baraka inaanza, ni wale tu ambao wanaishi wakati huo ndio watakaofaidika sana. Lakini tunajibu, Hapana: kwa kadiri ya Mungu walio hai na wafu ni sawa; anasema wote kama wafu. Wote walikuja chini ya hukumu ya kifo katika Adamu; na cheche ndogo ya maisha ambayo mtu yeyote anayo sasa ni hatua moja tu ya kufa. Ni mbio iliyokufa sasa kwa sababu ya dhambi ya Adamu; lakini wakati wa mwisho wa “Siku ya Upatanisho” ya mfano, baraka za kuhesabiwa haki na maisha zitapanuliwa kwa wote, kwa masharti ambayo wote

wataweza kutii, na yeyote atakayeweza kuwa nayo tena, kutoka kwa mtoaji wa maisha, Mkombozi, wote kwamba alipoteza kwa Adamu—maisha, uhuru, neema ya Mungu, nk.—wale ambao wameenda mbali hadi mauti, na vile vile wale ambao bado wanakaa ukingoni—“katika bonde la uvuli wa mauti.”

Hii ndio dhamira ya dhabihu za dhambi za mfano: kuwaachilia “watu wote,” wanadamu wote, kutoka kwa mamlaka ya dhambi, kifo: kuwarejeshea ukamilifu wa kiumbe ambao ni muhimu kwa furaha kamili na kwa-moja-ment na Muumba.

Hii ndiyo baraka itakayokuja kwa familia zote za dunia kupitia Uzao wa Ibrahimu. Hii ndiyo habari njema ambayo alihubiriwa Ibrahimu, kama tunavyosoma: “Mungu alipotambua ya kuwa atawahesabia haki mataifa [watu wote—Mataifa] kwa imani, alimhubiri Ibrahimu kabla ya Injili [habari njema], akisema, Ndani yako na katika uzao wako mataifa yote yatabarikiwa [kuhesabiwa haki] . . . Ambaye ni uzao gani Kristo [haswa Kichwa, na pili Mwili]; na ikiwa ninyi ni [washiriki] wa Kristo basi ninyi ni Uzao wa Ibrahimu, na warithi kulingana na ahadi” kwa; yaani, moja ya jamii ya baraka, Uzao wa Ibrahimu, ambaye atazibariki familia zote za dunia. (Wagal. 3:8,16,29) Lakini hii “Mbegu” lazima ikamilishwe kabla ya baraka kuja, kama inavyoonyeshwa katika aina iliyozingatiwa: sadaka ya dhambi lazima ikamilishwe kabla ya baraka zote zinazotokana na hiyo kutiririka.

Kizuizi kwamba Kuhani Mkuu peke yake aliingia ndani ya “Patakatifu Zaidi” mara moja kwa mwaka ili kufanya upatanisho haipaswi kueleweka kuwa na maana kwamba yeye na makuhani wa chini hawakuingia huko wakati wa siku zilizofuata—baada ya Siku ya Upatanisho kufanya upatanisho kamili kwa dhambi. Badala yake, Kuhani Mkuu aliingia hapo mara nyingi baada ya siku. Ilikuwa ndani ya “Patakatifu Zaidi” ambapo Kuhani Mkuu alienda kila alipouliza kwa Yehova kwa ustawi wa Israeli, nk., akitumia kifuko cha kifuani cha hukumu, Urimu na Thumimu. Tena, kila walipovunja kambi, ambayo mara nyingi, makuhani waliingia na kushusha “vitambaa” na kulifunga Sanduku na vyombo vyote vitakatifu, kabla ya Walawi kuruhusiwa kubeba.—Hesabu 4:5-16

Tena, kila wakati Mwisraeli alipotoa sadaka ya dhambi kwa makuhani (baada ya dhabihu ya “Siku ya Upatanisho” kumalizika) wote waliila katika “Patakatifu Zaidi.” (Hes. 18:10) Kwa hivyo na mfano, baada ya “Siku ya Upatanisho” ya sasa kumalizika: “Ukuhani wa Kifalme” utakuwa katika “Patakatifu Zaidi” au hali kamili ya kiroho, na huko watakubali (kula) dhabihu kwa dhambi, iliyoletwa na ulimwengu kwa makosa yao wenyewe (sio kwa dhambi ya asili au ya Adamu, ambayo ilifutwa “Siku ya Upatanisho”). Katika hali hiyo nzuri ya kiroho, ukuhani utafundisha kwa kila jambo, kama inawakilishwa katika maamuzi na majibu yaliyopewa Israeli na Urimu na Thumimu.

SURA YA 6

DABIHU ZINZOAMBATANA NA SIKU YA UPATANISHO

Hizi huwakilisha Toba, Nadhiri, Maagano, nk., Katika kipindi cha Milenia—Sadaka za Watu za Kuteketezwa—Sadaka Zao Za Amani—Sadaka Yao Ya Nyama—Sadaka Yao Ya Kosa—Utengano Wa Wanaume na Wanawake Kukoma, Kuonyeshwa katika Aina

Dhabihu zinazotolewa na watu (Israeli-ulimwengu) kwa hiari yao binafsi, baada ya Siku ya Upatanisho dhabihu, iliyoonyeshwa na matoleo ya jumla ya Israeli, ni ya kizazi kijacho, na kisha itawasilishwa kwa ukuhani wa kifalme uliotukuzwa. Walakini, huu una mwanzo mdogo sana sasa; kwa hivyo mtu wa kidunia mwenye utajiri ni kwa maana hiyo msimamizi wa vitu vya Mungu, na sasa anaweza kutumia “mamoni” huyo na kwa hiyo kujipatia marafiki, ili wakati huu wa utawala wa Shetani utakapomalizika, na utawala wa Kristo utakapoanza (ambamo hatakuwa msimamizi tena), ndipo wale aliowapendelea watambariki. Ikiwa mawakili wa utajiri wa ulimwengu (mamoni au mungu wa wakati huu) walikuwa na busara, wangetumia njia zao zaidi. Kwa kuwa mtu yeyote atakayempa hata mmoja kikombe cha maji baridi kwa mmoja wa hawa wakuu wa makuhani, kwa sababu yeye ni kama huyo, hatapoteza tuzo lake wakati Ufalme wa Kristo utakapopangwa na utawala wake utanza.—Luka 16:1-8; Mt. 10:42

Dhabihu hizo ambazo sio za darasa tunazo “Siku ya Upatanisho wa dhabihu,” zilionyesha dhabihu na dhabihu ambazo ni za enzi ya Milenia.

Kama, kwa mfano, dhabihu za “Siku ya Upatanisho” zilitangulia zingine zote, na zilikuwa msingi wa msamaha wa jumla na kukubalika na Mungu wa Israeli yote, lakini zilifuatwa na dhabihu zingine na watu binafsi baada ya siku hiyo, inayoitwa “sadaka za dhambi,” “dhabihu za hatia,” “sadaka za amani,” nk., ndivyo itakavyokuwa mfano. Baada ya dhabihu za enzi hii ya Injili kuwaleta “watu,” ulimwengu, katika hali ya haki, bado kutakuwa na dhambi na makosa yaliyofanywa ambayo yatahitaji kukiri na upatanisho, na kuzifanya dhabihu za baada ya hapo kuwa muhimu.

Dhabihu za Siku ya Upatanisho ziliwakilisha kufutwa kwa dhambi ya Adamu na dhabihu ya Kristo; lakini wakati wa Milenia, wakati faida za upatanisho zinatumika ulimwenguni, wakati zinarejeshwa polepole kwa ukamilifu halisi na maisha na maelewano na Mungu, makosa yatatekelezwa ambayo kwa kiasi fulani watawajibika. Kwa watu kama hao lazima wafanye marekebisho, yakifuatana na toba, kabla ya kuwa sawa tena na Mungu kupitia Kristo, Mpatanishi wao.

Utakaso pia utastahili katika enzi ijayo, ingawa, kwa sababu ya serikali iliyobadilishwa ya ulimwengu, kuwekwa wakfu hakutakuwa tena, kama ilivyo sasa, kumaanisha kifo, lakini kinyume chake, itakuwa kwa uzima; kwani karibu na utawala wa uovu huja mwisho wa maumivu, huzuni na kifo, isipokuwa kwa watenda mabaya. Wakfu lazima iwe uwasilishaji wa hiari wa nguvu za mtu, na kwa hivyo hii inawakilishwa katika dhabihu zingine baada ya Siku ya Upatanisho.

Kama msingi wa msamaha wote wa dhambi katika kizazi kijacho itakuwa dhabihu za “Siku ya Upatanisho,” itakuwa sahihi kwa aina ya mwenye dhambi kuleta dhabihu ambayo itaonyesha utambuzi wa dhabihu za

“Siku ya Upatanisho”, kama ardhi ya msamaha upya. Na kwa hivyo tunaona kwamba matoleo yote ya watu baada ya “Siku ya Upatanisho” yalikuwa ya aina ambayo yalionyesha nyuma au kutambua dhabihu za siku hiyo. Sadaka hizi zinaweza kuwa za ng’ombe au kondoo au ndege (hua wa njiwa au njiwa mchanga) au ya unga mwembamba-kifungu kinachotolewa kulingana na uwezo wa mtoaji.

Wakati wa enzi ya Milenia watu wote “watakata ujuzi wa ukweli,” na hivyo kupata fursa kamili ya wokovu kutoka kwa laana (hukumu au hukumu) ya kifo cha Adamu. (1 Tim. 2:4) Tunapokumbuka kwamba kifo hiki ni pamoja na magonjwa yote, maumivu na kutokamilika ambayo ubinadamu uko chini yake, tunaona kwamba mpango wa Mungu unajumuisha urejesho kamili kwa ukamilifu wa kibinadamu; wale tu ambao kwa makusudi wanakataa au kupuuza fursa hizo kisha kuweka ndani ya uwezo wa wote watakata kifo cha Pili. Lakini ukamilifu utakuja hatua kwa hatua, na itahitaji ushirikiano wa HIARI ya mwenye dhambi kuwahi kuifikia. Lazima afanye kila awezacho kupanda tena kwa ukamilifu, na atakuwa na msaada wote unaohitajika. Hii inaonyeshwa na dhabihu hizi kwa jumla: zilipaswa kuwa kulingana na uwezo wa kila mtu. Walakini imedhalilishwa na dhambi na kutokamilika, kila mmoja lazima, anapofikia ujuzi wa ukweli, ajionyeshe mbele za Mungu, sadaka inayoonyesha hali yake. Njiwa au njiwa iliyoletwa na maskini zaidi katika aina hiyo iliwakilisha wenye haki wote maskini wa maadili na waliodhalilika; mbuzi aliyetolewa na wengine wenye uwezo zaidi, aliwakilisha wengine wote duni; wakati ng’ombe aliwakilisha wale wote ambao walikuwa wamekata ukamilifu wa maumbile ya mwanadamu. Kama vile ng’ombe alivyotumiwa kuashiria ubinadamu kamili (mafuta mengi) ya dhabihu ya Yesu, na mbuzi (mpotovu na konda) alitumika kuwakilisha hali ya kibinadamu isiyokamilika ya watakatifu, katika dhabihu za Siku hii ya Upatanisho. Wanyama vile vile aliwakilisha watoaji (Israeli-mfano wa ulimwengu unaoamini katika Milenia) katika kujitolea kwao. Lakini ikumbukwe kwamba hizi sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani za siku za usoni zinawakilisha watu kama kujitolea-kujitolea kwa Bwana. Hawawakilishi matoleo ya dhambi ili kupata upatanisho, kama vile dhabihu za Siku ya Upatanisho. Hakika kulikuwa na dhabihu za hatia ambazo kwa maana moja zilikuwa dhabihu za dhambi kwa watu binafsi; lakini hizi, kama tutakavyoona sasa, zilikuwa tofauti kabisa na sadaka za kitaifa za dhabihu ya Siku ya Upatanisho.

Wakati wale wa ulimwengu wa wanadamu, walio tayari kupokea neema ya Mungu, watakapokuwa wamekamilishwa, mwishoni mwa Milenia, hakutakuwa na maskini tena kwa maana ya kutoweza kutoa ng’ombe—kwa maana ya upungufu uwezo wa akili, maadili au uwezo wa mwili. Wote watakuwa wanaume wakamilifu, na matoleo yao yatakuwa tabia yao kamili iliyofananishwa na mafahali. Daudi, akiongea juu ya hii, anasema: “Ndipo utapendezwa na dhabihu za haki [za kutenda haki] na sadaka ya kuteketezwa na sadaka ya kuteketezwa; ndipo watakapotoa ng’ombe [dhabihu kamilifu] juu ya madhabahu yako.” (Zab. 51:19) Walakini kwamba lugha ya Daudi haifai kueleweka kufundisha urejesho wa dhabihu halisi, za umwagaji damu, za kawaida, ni dhahiri, kwani kwa uhusiano huo huo anasema, “Hautaki kutoa dhabihu [iwe ya kawaida au ya mfano—upatanisho kamili wa dhambi ukiwa umetimizwa na wakati huo “mara moja tu”]. . . . Dhabihu za Mungu ni roho iliyovunjika; moyo uliovunjika na uliopondeka, Ee Mungu, hutadharau.” Dhabihu hizi zote lazima ziwe za hiari na hamu ya mtoaji.—Law. 1:3

Ukamilifu wa kuwekwa wakfu ulionyesha na kifo cha mnyama—ambayo ni kwamba, kila mshiriki wa mbio lazima atakase mapenzi yake; lakini haitafuatwa na uharibifu wa maumbile ya mwanadamu (kuchoma nyama nje ya kambi) wala kwa kuchukua uhai katika hali mpya—ndani ya “Patakatifu Zaidi.” Ni makuhani tu ndio huingia hapo, kama inavyoonyeshwa katika dhabihu za Upatanisho. Hapana: wanapowekwa wakfu, wanakubaliwa kama wanadamu, na watakamilishwa kama hivyo—haki yao ya kuishi kwa vile imenunuliwa na Kuhani Mkuu, katika washiriki wa Mwili ambao Kanisa lote linaloshinda linawakilishwa. Wakfu huo unawakilisha shukrani ya fidia, na kukubali kwa watoaji sheria ya Mungu kama hali ambayo wanaweza kuendelea kuishi milele, kwa amani na upendeleo naye.

SADAKA ZA KUTEKETEZWA ZA WATU

Sadaka za kuteketezwa za makuhani zilitakiwa kuwekwa juu ya madhabahu kila wakati, na moto haukuzima kamwe. “Hii ndiyo sheria ya hiyo sadaka ya kuteketezwa: ni hiyo sadaka ya kuteketezwa kwa sababu ya kuchomwa juu ya madhabahu usiku kucha hata asubuhi, na moto wa madhabahu utawaka ndani yake nje. . . . Na kuhani atachoma kuni juu yake kila asubuhi, na kuweka sadaka ya kuteketezwa juu yake. . . . Moto utawaka daima juu ya madhabahu; hautazima kamwe.”—Law. 6:9,12,13

Kwa hivyo iliwakilishwa kwa akili ya kila mtoaji ukweli kwamba madhabahu ilikuwa tayari imetakaswa au imetengwa, na kwamba matoleo yao yangekubalika kwa sababu ya kukubali kwa Mungu dhabihu za Siku ya Upatanisho. Kwenye madhabahu hii Mwisraeli alileta sadaka yake ya hiari, kama ilivyoelezwa katika Law. 1. Ilifanywa kwa njia ya kawaida: mnyama, aliyekakwa vipande vipande na kuoshwa, aliwekwa, vipande vipande kichwani, juu ya madhabahu, na kuteketezwa kabisa, dhabihu ya harufu ya kupendeza kwa Bwana. Hii ingekuwa mfano wa sala ya shukrani kwa Yehova, utambuzi wa rehema yake, hekima na upendo, kama inavyoonyeshwa katika Mwili wa Kristo uliovunjika—fidia yao.

SADAKA ZA AMANI YA WATU

Sadaka hii ilikuwa ya kundi au kundi; na inaweza kufanywa ama kutimiza nadhiri (agano), au kama “sadaka ya shukrani” ya hiari. Sehemu yake ililetwa kwa Yehova na mtoaji—“Mikono yake mwenyewe italeta matoleo ya Bwana kwa njia ya moto; mafuta pamoja na kifua, ataleta”; kisha kuhani atayateketeza mafuta juu ya madhabahu, na kuyatikisa kifua mbele za Bwana. Lakini kifua kitakuwa cha Kuhani, na pia bega. Mtoaji lazima ale kafara.—Law. 3, na 7:11-18,30-34

Hii inaonekana kuonyesha kwamba ikiwa mtu yeyote atakuja kuwa katika hali ya amani kamili na maelewano (kama vile lazima wote wafanye au kukatwa katika Kifo cha Pili), lazima ale au atimize agano mbele ya Mungu wa kujitolea kwake. Ikiwa, baada ya kukamilishwa hivyo, anachafuliwa tena na dhambi ya makusudi, lazima afe (Kifo cha Pili) kama inavyoonyeshwa na adhabu ya kugusa vitu vichafu.—Law. 7:19-21. Linganisha Ufu. 20:9,13-15.

Pamoja na dhabihu hii kulitolewa sadaka ya mikate isiyotiwa chachu iliyochanganywa na mafuta, na mikate iliyotiwa mafuta, inayowakilisha imani ya mtoaji katika tabia ya Kristo, ambayo atanakili, na mkate uliotiwa chachu kuonyesha kukiri kwake kutokamilika kwake wakati wa kuwekwa wakfu—chachu ikiwa aina ya dhambi.—Law. 7:11-13

SADAKA ZA NYAMA

Hizi, za unga mwembamba, mikate isiyotiwa chachu, pamoja na mafuta, nk., ziliwasilishwa kwa Bwana kupitia Kuhani. Labda waliwakilisha sifa na ibada inayotolewa kwa Bwana na ulimwengu, kupitia Kanisa lake. “Kwake uwe utukufu katika Kanisa na Kristo Yesu katika vizazi vyote.” (Efe. 3:21) Hayo yalikubaliwa na makuhani. Mfano uliokuwa ukitolewa kwenye madhabahu ulionyesha kwamba ilikubaliwa na, kukubalika kwa Yehova.

SADAKA ZA MAKOSA YA WATU AU DHAMBI

“Mtu akifanya kosa na kutenda dhambi kwa sababu ya ujinga katika mambo matakatifu ya Bwana; . . . ikiwa atafanya dhambi na kufanya yoyote ya mambo haya ambayo yamekatazwa kufanywa na amri za Bwana, ingawa alikuwa anajua sio, lakini ana hatia, na atachukua uovu wake. Naye atamleta kondoo mume asiye na kasoro katika kundi,” na fedha kulingana na kadirio la kuhani la kosa, na zaidi ya tano, na hii ndiyo itakuwa sadaka yake. Naye kuhani atamfanyia upatanisho. Na ikiwa mtu yeyote atatenda dhambi kwa kujua na kumdhulumu au kumtapeli mwenzake, atamrudisha mkuu, na ataongeza sehemu ya tano zaidi (asilimia ishirini ya riba) na kumpa yule aliyekosewa. Naye atamleta kondoo mume kwa sadaka ya hatia kwa Bwana.—Law. 5:15-19; 6:1-7

Hii inafundisha kwamba kwa kila marejesho mabaya lazima basi yafanywe, kwa riba, na iambatane na toba au kuomba msamaha wa Bwana, kupitia Kanisa (Ukuhani)—utambuzi wa mkosaji wa kutokamilika kwake mwenyewe, na thamani ya fidia, ikionyesha na kondoo dume aliyewasilishwa.

Lakini ona tofauti kati ya matibabu ya sadaka hizo za dhambi na sadaka za dhambi za “Siku ya Upatanisho.” Hizi za mwisho zilitolewa kwa Mungu (Haki) katika “Patakatifu Zaidi,” kama “dhabihu bora”; zile za kwanza zilitolewa kwa makuhani, ambao, wakati wa Siku ya Upatanisho, walikuwa wamewanunua watu. Utambuzi wa watu utafanywa kwa Mkombozi wao. Kuhani, kwa kweli, alichukua na kutoa kwa Bwana

sehemu ya matoleo, kama “ukumbusho,” kama utambuzi kwamba mpango wote wa ukombozi uliotekelezwa Siku ya Upatanisho (Umri wa Injili) ulikuwa wa Baba wa mbinguni, lakini uliowekwa kwa mwenyewe salio—kwa kula.

Ulimwengu wote, uliyonunuliwa na damu ya thamani (maisha ya mwanadamu) ya Kristo, itajitokeza, kwa msamaha wa makosa, kwa “Ukuhani wa Kifalme,” ambao kukubali kwao zawadi zao au wakfu kutaashiria msamaha. Kwa hili tunakubaliana maneno ya Bwana wetu Yesu kwa wanafunzi wake: “Akawapulizia, akawaambia, Pokeeni Roho Mtakatifu. Mkisamehe dhambi zozote, wameondolewa; na wale mnaowakumbatia zambi ni wao kubakia.”—Yohana 20:23

Wakati “huduma hii ya upatanisho” iko katika maana kamili kwa wakati ujao, wakati dhabihu zote za Upatanisho zitakuwa zimekamiliwa, lakini hata sasa, mshiriki yeyote wa “Ukuhani wa Kifalme” anaweza kuwaambia wale wanaoamini na kutubu, “Umesamehewa dhambi zako”—kama vile Mkuu wetu, kwa imani akiangalia mbele, kama alivyofanya, hadi kukamilisha dhabihu za dhambi: zaidi ya hayo, makuhani hawa sasa wanajua sheria na masharti ambayo msamaha umeahidiwa, na wanaweza kuzungumza kwa mamlaka wakati wowote wanapoona masharti yanazingatiwa.

Sadaka za Siku ya Upatanisho, kama tulivyoona, zilichomwa moto kila siku (Law. 6:30; Ebr. 13:11), lakini sadaka za hatia za baadaye, zilizotolewa baada ya Siku ya Upatanisho, hazikuchomwa, bali zililiwa (zilizotengwa) na makuhani.

TOFAUTI ZA WANAUME NA WANAWAKE KUKOMA

“Hii ndiyo sheria ya sadaka ya dhambi [sadaka ya hatia] . . . Kuhani atakayetoa kwa ajili ya dhambi atakula . . . Wanaume wote kati ya makuhani wataila.”—Law. 6:25-29

Bwana na malaika wote watakatifu kwa Maandiko wanatajwa kama wanaume, wakati watakatifu wote wamejumuishwa pamoja kama mwanamke, “bikira,” aliyeposwa na Bwana wetu Yesu kama mume. Lakini mwanamke wa kibinadamu hapo awali alikuwa sehemu ya mwanamume aliyeumbwa kwa mfano wa Mungu, na bado (ingawa ametengwa kwa muda kwa madhumuni ya uenezaji wa kibinadamu) ni sehemu ya mwanamume—wala sio kamili peke yake. Kama vile mtu mkamilifu alitwa Adamu, kwa hivyo, alipofanywa wawili, “Mungu aliwaita jina lao Adam”—ukichwa uliobaki kwa mwanamume, ambaye kwa hivyo alifanywa mtunzaji au mtunzaji wa kike kama sehemu ya mwili wake mwenyewe. (Efe. 5:23,28) Mgawanyiko huu wa kijinsia haukumfanya Adamu kutokamilika: uligawanya ukamilifu wake kati ya miili miwili ambayo alikuwa bado “kichwa.”

Maandiko yanaonyesha kwamba mwishowe, wakati wa mwisho wa “nyakati za ukombozi,” wote (mwanamume na mwanamke watarejeshwa katika hali kamili—hali iliyowasilishwa kwa Adamu kabla ya Hawa kutenganishwa naye. Hatuelewi kuwa wanaume au wanawake watapoteza utambulisho wao, lakini kila mmoja atachukua sifa ambazo hazipo sasa. Ikiwa wazo hili ndilo sahihi, itaonekana kumaanisha kuwa udhaifu zaidi wa wanawake wengine na ukali zaidi wa wanaume wengine ndiyo husababisha kuanguka, na kurudishiwa katika ukamilifu ambao mambo ya jinsia hio mbili yangechanganywa na kuoanishwa kabisa ingekuwa ubinadamu bora wa mpango wa Mungu. Mkombozi wetu mpendwa, wakati alikuwa “mtu Kristo Yesu,” labda hakuwa mkali na mkali nguvu ndani yake nguvu ya kiakili na ukuu wa uanaume uliochanganywa kwa kupendeza zaidi na usafi mtukufu, huruma na neema ya uke wa kweli. Je! hakuwa mtu mkamilifu ambaye alikufa kwa ajili ya rangi yetu na kukomboa jinsia zotes? Tuisahau kwamba kama mtu hakuwa na mwenzi wa kumsaidia: kwa hivyo hakupaswa kuwa kamili ndani yake kulipa bei kamili inayolingana ya Adam (mwanamume na mwanamke)? Ama ndivyo Hawa alivyowakilishwa katika fidia kuu au na mumewe kama “kichwa” chake—mama mwingine Hawa hakukombolewa hata kidogo, wazo ambalo linapingana na maandiko mengine.

Kanisa la Injili kwa kweli linajulikana katika Maandiko kama “Bibi-arusi”; sio, hata hivyo, kama bibi-arusi wa “mtu Kristo Yesu,” lakini kama Bibi-arusi wa Kristo aliyefufuka na aliyeinuliwa sana. Kama viumbe vipya, waliozaliwa na roho ya Mungu kwa maumbile ya roho, tunachumbiwa na Roho Yesu, ambaye tunapaswa kushiriki jina na heshima na kiti chake cha enzi. Kanisa sio Bibi-arusi wa mtu aliyetolewa

kafara Kristo Yesu, bali ni la Bwana Yesu aliyetukuzwa, ambaye katika ujio wake wa pili anam dai kuwa ni wake.—Rum. 7:4

Kama ilivyo kwa mwanamume na mwanamke katika kizazi kijacho ndivyo itakavyokuwa kwa Kristo na Kanisa—baada ya Kanisa kutukuzwa uke wote utashushwa—“Tutakuwa kama yeye”—washirika wa Mwili wake. “Na hili ndilo jina atakaloitwa [jina la Bwana wake], Haki ya Bwana.” (Yer. 33:16; 23:6) Kama Mwili wa Nabii mkuu, Kuhani na Mfalme, Kanisa litakuwa sehemu ya Baba wa Milele au Mtoaji wa Uzima kwa ulimwengu.—Isa. 9:6

Wazo hilo limebebwwa katika Maandiko yote; wanaume wa kabila la ukuhani peke yao walitoa dhabihu, na kama ilivyo hapo juu, kula sadaka za hatia; na wao peke yao waliingia katika Hema la kukutania na kupita zaidi ya pazia. Vivyo hivyo, katika mpangilio wa Roho Mtakatifu kwa enzi hii ya Injili—“Aliwapa mitume [wa kiume], na manabii [wa kiume], na wainjilisti [wa kiume], na wachungaji [wa kiume] na waalimu, ili kufuzu kwa watakatifu kwa kazi hiyo ya huduma, ili kumjenga Mpakwa mafuta.” (Efe. 4:11,12, Diaglott) Neno la kiume, kama hapo juu, linapaswa kuonekana kwa Kiingereza kama linavyoonekana katika maandishi ya Kiyunani, na uteuzi wa Bwana na wale wa mitume unafanana na hii. “Simruhusu [katika Kanisa] mwanamke kufundisha au kunyakua mamlaka juu ya mwanamume,” anasema wazi Mtume. (1 Tim. 2:12) Hii ni kielelezo cha uhusiano wa sasa wa Kristo na Kanisa, ambao, tunaelewa, utamalizika na mwisho wa wakati huu, wakati washindi watakapotukuzwa na kufanywa kuwa moja na Bwana—kama “ndugu.”

Hii, hata hivyo, haimaanishi kwamba akina dada katika Kanisa “hawawasilishi miili yao kama dhabihu zilizo hai, takatifu na zinazokubalika kwa Mungu,” na hufanya “kazi ya huduma” muhimu katika Kanisa kama washiriki wa “ukuhani wa kifalme”; zinampendeza Bwana vile vile kama ndugu, kwani, kweli, kila tofauti ya jinsia na rangi na hali hupuuza, imeshushwa kutoka kwa taarifa ya kimungu, tangu wakati tunapokuwa “viumbe vipya katika Kristo Yesu” (2 Kor. 5:17; Wagal. 3:28); lakini aina, kielelezo, somo, lazima ziendelezwe, na kwa hivyo tofauti zinadumishwa kwa ukali katika sehemu maalum na muhimu zaidi za huduma ya Kanisa la Kristo.

Kinyume chake, Adui siku zote amekuwa akitafuta kumdhibiti mwanamume kidini kupitia upendo na heshima ya wanaume kwa wanawake—kwa hivyo kuinuliwa kwake kwa Bikira Maria hadi cheo cha mungu wa kike na kuabudu kati ya Wakatoliki. Kwa hivyo pia, pamoja na Wamisri wa zamani, Isis alikuwa mungu wa kike, na katika nyakati za baadaye za Mtume Paulo, Diana alikuwa mungu wa kike wa Waefeso. Je! Shetani bado hataki kushughulika na na kupitia mwanamke, kama katika Bustani ya Edeni? Je! Wanawake sio mashauri yake wakuu katika Uwachawi na mitume wake wakuu na manabii katika Theosophy na Christian Science?

Wala kukubali kwa Shetani kwa wanawake kama vinywa vyake vimewafaidisha. Kinyume chake, wanawake husimama juu ya ndege ya juu zaidi ya kijamii na kielimu, na wanathaminiwa sana kwa uke wao wa kweli, katika nchi hizo ambazo kanuni za Biblia zinatambuliwa na kuheshimiwa; na wale ambao hufuata kwa uangalifu kanuni za Maandiko.

Dhabihu Yangu

“Imewekwa juu ya madhabahu yako, Ee Bwana mungu wangu
Pokea zawadi hii leo, kwa ajili ya Yesu.

Sina vito vya kupamba hekalu lako,
Wala sadaka yoyote mashuhuri ulimwenguni ya kufanya;
Lakini hapa ninaleta, ndani ya mkono wangu unaotetemeka,
Haya mapenzi yangu—jambo ambalo linaonekana kuwa dogo;
Na wewe peke yako, Bwana, unaweza kuelewa
Jinsi, wakati nitakupa hii, ninatoa yangu yote.

“Kilifichwa ndani yake macho yako ya kutafuta yanaweza kuona
Mapambano ya tamaa, maono ya kupendeza,
Yote ambayo ninayo, au niko, au nitakayokuwa nayo yatakuwa—
Upendo wa kina, matumaini mazuri na hamu nyingi.
Imelowa kwa machozi, Imepunguzwa na kuugua.
Iliyotiwa mikononi mwangu mpaka uzuri hauna.
Sasa, kutoka kwa kiti chako cha miguu, ambapo ilishinda uwongo,
Maombi hupanda juu—‘Mapenzi yako yafanyike!’

“Chukua, ee Baba, kabla ujasiri wangu haujakamilika;
Na unganisha hivyo kwa mapenzi yako mwenyewe kwamba mimi
Kamwe usiwe na hamu ya kuirudisha nyuma;
Wakati moyo na ujasiri vinakosa kwako ningekimbia.
Kwa hivyo badilika, safisha, kama yako mwenyewe,
Fanya mapenzi yangu yependwe sana na upendo wa kimungu
Siwezi kujua au kuhisi kama yangu mwenyewe,
Lakini tambua mapenzi yangu kama moja na yako.”

SURA YA 7

“KUNYUNYIZIA KILICHO NAJISI MAJIVU YA NDAMA”

WAEBRANIA 9:13

Sio Moja ya Dhabihu za Siku ya Upatanisho—Sio Moja ya Dhabihu Zilizofuata za Watu—Mfano wa Darasa Lililoonyeshwa na Dhabihu Hii—Mtume Paulo Kuhani wa Chini na Aliyeyaona na Kushuhudia Kuhusu Mfano na Kinyume—Kunyunyiza kwa Majivu kwa Utakaso wa Watu Utakuwa Wakati Wa Miaka Elfu Moja—Jinsi Utakaso Utakavyoendelezwa.

Ng'ombe Mwekundu

SIFA MOJA ya sheria na sherehe ya Israeli, inayohusiana katika Hesabu 19, ilihitaji kuuawa kwa ndama mwekundu (ng'ombe)—asiye na kilema na ambaye hakuwahi kuwa chini ya nira ya utumishi. Haikuwa moja ya sadaka za dhambi za Siku ya Upatanisho, wala haikuwa moja ya matoleo ya watu baada ya Siku ya Upatanisho—kwa kweli, haikuwa “sadaka” hata kidogo, kwani hakuna sehemu yake iliyotolewa juu ya madhabahu ya Bwana au kuliwa na makuhani. Ilitolewa kafara, lakini sio kwa maana ile ile, wala katika sehemu ile ile, kama sadaka hizi—Mahakamani. Hata haikuuawa na mmoja wa makuhani, wala damu yake haikupelekwa ndani ya Patakatifu na Patakatifu Zaidi. Ng'ombe Mwekundu alipelekwa nje ya kambi ya Israeli, na hapo aliuawa na kuchomwa moto kuwa majivu—nyama, mafuta, ngozi, damu, nk., isipokuwa damu kidogo iliyochukuliwa na

kuhani na kunyunyizwa mara saba kuelekea mbele ya Maskani (Toleo lililorekebishwa na Leeser). Majivu ya huyo ndama hayakuletwa Mahali Patakatifu, lakini waliachwa nje ya Kambi, wamekusanyika pamoja katika chungu, na inaonekana kupatikana kwa watu wowote ambao walizitumia. Chini ya maagizo ya Sheria, sehemu ya majivu ilipaswa kuchanganywa na maji kwenye chombo, na rundo la hisopo lililoingizwa kwenye mchanganyiko huu lingetumika kunyunyiza mtu, mavazi, hema n.k. najisi, kwa utakaso wao.

Kwa mtazamo wa kile tumeona kuhusu Siku ya Upatanisho, ambayo ilifananisha dhabihu bora za enzi hii ya Injili (iliyotimizwa na Ukuhani wa Kifalme, Kristo, Kichwa na Mwili) 'ombe huyu hakuwa na uhusiano wowote na hizi, na ni wazi kwamba andika dhabihu yoyote ya wakati huu wa sasa. Kwa hivyo vile vile ni tofauti na dhabihu zozote ambazo zilikubaliwa kwa niaba ya watu wa Israeli baada ya Siku ya Upatanisho, na ambayo tumeonyesha tu inaashiria toba yao na huzuni yao kwa dhambi wakati wa Milenia, na kujitolea kwao kamili kwa Mungu. Uchomaji wa ndama haukuhusiana na dhabihu yoyote, ambayo yote ilitolewa na makuhani, na katika Korti. Lazima tutafute mahali pengine kwa mfano wa Ng'ombe huyu Mwekundu, kwani ikiwa kwa maana yoyote ya neno hilo lingewakilisha makuhani, ni lazima ingeuawa na mmoja wao kama inayoonyesha ukweli huo.

Je! Dhabihu hii ya ndama nyekundu ilimaanisha nini?—Ni darasa gani au watu gani waliowakilishwa nayo, kama walioteswa nje ya “Kambi,” na ni kwa maana gani ya neno mateso yao yangehusiana na utakaso au utakaso ya watu wa Mungu—ikiwa ni pamoja na wale ambao watakuwa watu wake wakati wa kipindi cha Milenia? Tunajibu kwamba kikundi cha watu wa Mungu sio wa “Ukuhani wa Kifalme” kiliteseka kwa ajili ya haki nje ya “Kambi”; historia fupi ya haya, na ya majaribu ya moto ambayo walivumilia, hutolewa kwetu na Mtume katika Ebr. 11. Juu ya hawa anasema, baada ya kusimulia matendo ya imani ya watu kadhaa, “Nitasema nini zaidi? Kwa kuwa wakati utanipotea nisimwambie Gideoni, na Baraka, na Samsoni, na Yeftha; na Daudi pia, na ya Samweli na ya manabii: ambao kwa imani walishinda falme, walitenda haki, wakapata ahadi, wakazuia vinywa vya simba, wakazima vurugu za moto, wakakwepa makali ya upanga, wakadhibitishwa kwa udhaifu, wakawa hodari katika vita, waligeuza vikosi vya wageni. Wanawake walipokea wafu wao wakiwa wamefufuliwa tena: na wengine waliteswa, bila kukubali ukombozi, ili wapate ufufuo ulio bora zaidi; vifungo na kufungwa: walipigwa mawe, walikatwa kwa msumeno, walijaribiwa, waliuawa kwa upanga: walizunguka-zunguka katika ngozi za kondoo na ngozi za mbuzi, wakiwa maskini, wakiteswa, wakiteswa, ambao ulimwengu haukustahili.”—Ebr. 11:32-38

Hapa tuna darasa linalofaa akaunti ya Ng’ombe Mwekundu—darasa ambalo liliweka maisha yao nje ya “Kambi”; darasa kwa kila njia linaloheshimika, na bado sio darasa la ukuhani. Darasa hili likiwa sio sehemu ya Mwili wa Kuhani Mkuu halingeweza kuwa na sehemu au kushiriki katika matoleo ya dhambi ya Siku ya Upatanisho—wala halingeweza kuingizwa katika hali za kiroho zilizoonyeshwa na Patakatifu na Patakatifu Zaidi. Inaweza kuonekana kuwa ya kushangaza kwamba tunapaswa, kwa uaminifu mwingi, kutangaza kwamba watu hawa wa zamani wa zamani hawakuwa washiriki wa “Ukuhani wa Kifalme,” na kwa usawa sawa tunatangaza kwamba watumishi waaminifu wa Mungu wa enzi hii ya Injili sio washiriki. ya hii “Ukuhani wa Kifalme.” Uhakika wetu juu ya somo hili ni ukweli wa Neno la Mungu, ambalo kwa uhusiano na hadithi ya uaminifu wa wahenga hawa hutamka kwa maneno mengi, “Hawa wote, walipata ripoti nzuri kupitia imani, hawakupokea ahadi [hawakupokea baraka kuu], kwa kuwa Mungu alikuwa ametupatia kitu kilicho bora zaidi, ili wao bila sisi wasikamilishwe.”—Ebr. 11:39,40

Wala haipaswi kuwa ngumu kwetu kutambua kwamba ingawa kunaweza kuwa na Walawi wa mfano (waliohesabiwa haki kwa imani katika upatanisho unaokuja) kabla ya Bwana wetu Yesu kuja ulimwenguni, lakini hakuwezi kuwa na makuhani wa mfano, kwani alikuwa Mkuu au Kuhani Mkuu, na katika mambo yote alikuwa na umashuhuri, na alifanya upatanisho kwa madoa ya “Mwili” wake na ya “nyumba yake” kabla ya yeyote kuwa ndugu zake na washiriki wa ukuhani wa kifalme. Bwana wetu mwenyewe alisema jambo hili kwa uwazi sana, na akaelezea kwa ufupi mstari wa mipaka kati ya waaminifu waliomtangulia na waaminifu ambao wangemfuata, wakifuata nyayo zake, na kuwa warithi wa pamoja naye. Kuhusu Yohana Mbatizaji alisema, “Amin, nakuambia, Kati ya wale waliozaliwa na wanawake hakujaatokea mkuu kuliko Yohana Mbatizaji; hata hivyo yeye aliye mdogo katika Ufalme wa Mbingu ni mkuu kuliko yeye.” (Mt. 11:11) Yohana Mbatizaji alikuwa wa jamii hii ya Red Heifer ambaye aliteseka nje ya “Kambi,” hata hadi kufa, lakini hakuwa na uhusiano wowote na dhabihu bora zaidi za ukuhani wa kifalme wakati wa Siku ya Upatanisho, ambaye viungo vya mafuta na uhai vimetolewa juu ya madhabahu ya Mungu katika “Korti,” na ambaye damu yake ilipelekwa katika “Patakatifu Zaidi,” mfano wa wale ambao wanakuwa viumbe vipya katika Kristo Yesu, hata washiriki wa “Mwili” wake, Kanisa, warithi wa pamoja naye katika vitu vyote.

Lakini ingawa watu hawa wa zamani sio sehemu ya sadaka ya dhambi, lakini wameunganishwa na utakaso wa dhambi: majivu yao (maarifa na ukumbusho wa uaminifu wao hadi mauti), yamechanganywa na maji ya ukweli, na kutumika pamoja na hisopo ya utakaso, inayosafisha, ni ya thamani, inawatakata, inawatakata wote wanaopenda kuja katika utangamano kamili na Mungu—na “kunyunyiza wasio safi, kutakasa kwa utakaso wa mwili.” Sio, hata hivyo, kwao wenyewe masomo haya ya uaminifu hapo zamani yangukuwa ya maana kwetu, lakini tu, kupitia na kuhusishwa na sadaka za dhambi za Siku ya Upatanisho, ambayo Mtume anazungumzia katika uhusiano huo huo—“damu ya mafahali na mbuzi.” Na sio tu kwamba ukumbusho na mafunzo ya uaminifu wa wazee wa zamani (wanaofananishwa na majivu ya ndama nyekundu) ya nguvu ya kutakasa kwetu sasa, lakini kwa maana kubwa zaidi yatatumika na baraka kwa ulimwengu wa wanadamu kwa ujumla wakati wa enzi ya Milenia. Kwa maana, kama tulivyoona mahali pengine, mpangilio wa kimungu ni kwamba watu hawa wa zamani, mkubwa kati yao hana heshima kuliko yule mdogo katika Ufalme, hata hivyo watachukua nafasi ya heshima kubwa na upendeleo chini ya Ufalme huo wa Mungu kama mawakala wake na wawakilishi. Kwa maana watakuwa “wakuu katika dunia yote,” mawakala wa hukumu za Ufalme, na njia za baraka zake, kwa “familia zote za dunia.” Kwa hivyo uaminifu wa hawa wazee wa zamani

uliwakilishwa katika majivu yaliyokusanywa ya ndama, kama yamewekwa kwa matumizi ya baadaye, masomo muhimu ya uzoefu, imani, utii, uaminifu, n.k., ambayo, yalitumika kwa ulimwengu wa wanadamu, kutafuta utakaso katika wakati ujao, utawatakasa na kuwatakasa—sio bila Siku ya Upatanisho, lakini kwa uhusiano na msingi wa hizo.—Zab. 45:16

Kuungua kwa ndama kulishuhudiwa na kuhani, ambaye alichukua kuni ya mwerezi na tawi la hisopo na kamba nyekundu na kuzitupa katikati ya ng’ombe aliyechoma. Hisopi ingewakilisha kusafisha au kusafisha, kuni ya mwerezi au kijani kibichi kila wakati itawakilisha uzima wa milele, na kamba nyekundu ingewakilisha damu ya Kristo. Kutupwa kwa hawa watatu katikati ya uchomaji kunaweza kumaanisha kwamba unyonge ulirundika juu ya watu wa zamani ambao walipigwa mawe, kutengwa kwa msumeno, nk., na ambao ulimwengu haukustahili, iliruhusu sifa ya damu ya thamani, utakaso ya ukweli, na zawadi ya uzima wa milele kuhesabiwa kwao kupitia imani; na kwamba baada ya kifo chao wangetambuliwa kama wamesafishwa, wana haki, na wanakubaliwa. Kuhani wa chini (sio Haruni, aliyefananisha Bwana Yesu) ambaye aliona, alitambua na kuidhinisha kuteketezwa kwa ndama huyo na ambaye alichukua damu yake na kunyunyiza kuelekea mlango wa Hema la kukutania, angeonekana kupingwa sana katika—kuhani, Mtume Paulo, ambaye, kwa msaada wa Mungu (jina Eleazari linaashiria “Kusaidiwa na Mungu”) hajatatambulishia tu sadaka za dhambi za Siku ya Upatanisho, lakini pia katika maandishi yake anatuonyesha (Waebrania 11) hiyo ambayo inatuwezesha kutambua dhabihu ya Ng’ombe Mwekundu kama mfano wa wazuri wa zamani. Na kwa hivyo yeye hunyunyizia damu yao kuelekea kwenye Hema, kuonyesha kwamba maisha yao yalikuwa kamili, maelewano kamili na hali ya Hema-ingawa, ingawa, hawakuishi wakati wa wito huu wa juu, haikuwa bahati yao kuwa washiriki wa Mwili wa Kuhani Mkuu mkuu, ukuhani wa kifalme.

Kwa kuwa ndama mwekundu hakuwahi kuvaa nira, iliwakilisha jamii ya watu waliohesabiwa haki—waliyotolewa huru kutoka kwa Agano la Sheria. Ingawa wengi wa wazee wa zamani walizaliwa chini ya Agano la Sheria, na kwa hivyo kisheria chini ya masharti yake na hukumu yake kupitia kutokamilika kwa mwili, hata hivyo, tunaona kwamba Mungu aliwahesabia haki kupitia imani, kama watoto wa Ibrahimu mwaminifu. Hili linathibitishwa na kuthibitishwa kabisa na Mtume, anaposema kwamba “hawa wote walipata sifa nzuri ya Mungu kwa njia ya imani”—uamuzi wa, Vema, ushuhuda kwamba walimpendeza Mungu, na kwamba alikuwa amewapa baraka kulingana na ahadi yake—ingawa baraka hizi hazingeweza kutolewa kwao wakati huo, lakini lazima zisubiriwe na kupokelewa kupitia Uzao wa kiroho wa Ibrahimu—Kristo. Ukweli kwamba dhabihu hii lazima iwe ng’ombe na sio ng’ombe ilitumika kuitofautisha na dhabihu kubwa ya Siku ya Upatanisho ambayo inaweza kuwa ng’ombe tu. Kwamba lazima iwe ng’ombe mwekundu itaonekana kufundisha kwamba wale watu wa zamani hawakuwa na dhambi na kwa hivyo walikubaliwa na Mungu kabla ya dhabihu kuu ya Siku ya Upatanisho, lakini kwamba walikuwa “wenye dhambi hata kama wengine.” Ukweli wa utakaso wao au kuhesabiwa haki kwa imani, ilionyeshwa vinginevyo kama ilivyoonyeshwa hapo juu.

Utakaso ambao majivu haya ya ng’ombe mwekundu uliamriwa, yalikuwa ya aina ya kipekee; ambayo ni, haswa kwa wale ambao waliwasiliana na kifo. Hii inaonekana kuonekana kuwa majivu ya huyo ndama hayakuundwa kuondoa hatia ya mtu-hapana, hatia yake ya kimaadili inaweza kusafishwa tu kupitia sifa ya dhabihu za Siku ya Upatanisho. Utakaso wa unajisi kupitia kuwasiliana na wafu utaonekana kufundisha kwamba utakaso huu, ulioathiriwa na kupitia uzoefu wa watu wa zamani, utatumika kwa ulimwengu wa wanadamu wakati wa enzi ya Milenia, wakati wanatafuta kuondoa yote unajisi wa kifo cha Adamu—kuta-futa kufikia ukamilifu wa kibinadamu. Madoa yote ya hali ya kuanguka yanagusa sana kifo; udhaifu wote wa kikatiba na kasoro kupitia urithi ni mawasiliano na kifo: na kutoka kwa haya yote majivu ya Ng’ombe Nyekundu yatatumika kwa utakaso wa wote watakaokuwa watu wa Mungu. Kama majivu ya ndama nyekundu, yaliyowekwa mahali safi, kwa hivyo matokeo ya uzoefu wa uchungu wa watu wa kale watakuwa duka la baraka, mafundisho na msaada, ambayo wao, wakati watafanywa “wakuu” wa chini katika Ufalme, itasaidia katika kazi ya ukarabati. Kila mwenye dhambi aliyesamehewa, anayetaka kutakaswa kabisa, lazima sio tu anajiosha na maji (ukweli), lakini pia lazima atekeleze kwake maagizo ya “wakuu” hawa—alisema maagizo yakifananishwa na majivu ya ng’ombe yaliyomwagika, anayewakilisha masomo muhimu ya imani na utii uliopatikana kupitia uzoefu na darasa hili.—Kutoka. 12:22; Law. 14:4,49; Zab. 51:7; Ebr. 9:19

“Wokovu Mkuu sana”

“Hakuna cha kulipa? Hapana, sio mzungu.
Hakuna cha kutoa? Hapana, sio kidogo.
Yote ambayo ilihitajika kutoa au kulipa,
Yesu amefanya kwa njia ya Mungu mwenyewe iliyobarikiwa.

“Hakuna cha kukaa? Yote yamelipwa.
Hakuna hasira? Amani imefanywa.
Yesu peke yake ndiye rasilimali ya mwenye dhambi;
Amani ameifanya kwa damu ya msalaba wake.

“Je! Kuhusu ugaidi? Haina nafasi
Katika moyo uliojaa hisia ya neema yake.
Amani yangu ni tamu zaidi na haiwezi kuwa hila,
Na hiyo inafanya moyo wangu kububujika na furaha.

“Hakuna hatia? Hapana, sio doa;
Je! Damu hata moja inaweza kubakije?
Dhamiri yangu imesafishwa na roho yangu iko huru;
Thamani hiyo damu ni kwa Mungu na kwangu.

“Je! Juu ya maisha yangu ya usoni?
Tangu kuhesabiwa haki, kutakaswa, utukufu nitashiriki.
Kwa damu yake kukombolewa kwanza, kwa neema yake kisha kuketishwa,
Kando na Bwana wangu, kama Bibi-arusi wake nitamilikiwa.

“Basi, unauliza nini? Ee, utukufu utafuata;
Dunia itafurahi alfajiri ya kesho yake.
Kutawala na kubariki huja ufalme huo na kutawala;
Kimbiba basi, huzuni, kifo, kilio na maumivu.”

SURA YA 8

MIFANO NYINGINE MUHIMU

Nguzo za Ugo—Pazia Nyeupe—Matako ya Fedha—Milango ya Patakatifu pa Patakatifu na Patakatifu Zaidi—Meza ya Dhahabu—Kinara cha taa cha Dhahabu—Makuhani Wa Kifananishi Wanaoona Mambo Ya Kina na Walawi Wasioyaona—Madhabahu ya Dhahabu—Sanduku la Agano ndani ya Patakatifu Zaidi—Yaliyomo ndani na Umuhimu Wake—Kiti cha Rehema—Makerubi Wawili—Kuhani Asiyene na Waa—Fumbo Lililofichwa Kutoka Zama

KATIKA maelezo yaliyotangulia tumeacha kwa makusudi ufafanuzi wa maelezo ya kupendeza, ambayo sasa inaweza kueleweka vizuri na wale ambao, kupitia uchunguzi makini, walipata uelewa wazi wa mpango wa jumla wa Maskani, huduma zake na umuhimu wake wa kawaida.

Machapisho yaliyosimama katika “Korti,” na kushikilia pazia nyeupe, iliwakilisha waumini waliohesabiwa haki—“Mahakama,” kama tulivyoona tayari, iliwakilisha hali hiyo ya haki. Machapisho hayo yalikuwa ya kuni, nyenzo inayoweza kuharibika, kwa hivyo ikimaanisha kwamba jamii iliyofananishwa sio kamili kabisa kama wanadamu; kwa kuwa kwa kuwa ukamilifu wa mwanadamu kwa kawaida uliwakilishwa na shaba, machapisho hayo yalipaswa kuwa yametengenezwa kwa shaba, au kufunikwa na shaba, kuwakilisha wanadamu kamili kabisa. Lakini ingawa zilitengenezwa kwa mbao ziliwekwa katika matako ya shaba, ambayo inatufundisha kwamba ingawa kwa kweli msimamo wao ni ule wa wanadamu wakamilifu. Haiwezekani kuwakilisha wazi kuhesabiwa haki kwa imani.

Pazia nyeupe, ambayo, iliyodumishwa na machapisho hayo, iliunda “Mahakama,” ilionyesha vizuri haki hiyo hiyo au usafi. Kwa hivyo, waliohesabiwa haki wanapaswa kuendelea kushikilia maoni ya ulimwengu (“Kambi”) ya kitani safi, inayowakilisha haki ya Kristo kama kifuniko chao.

Kulabu za fedha, ambazo zile nguzo zilishikilia pazia, zilikuwa ishara ya ukweli. Fedha ni ishara ya jumla ya ukweli. Waumini waliohesabiwa haki, waliowakilishwa na machapisho katika “Ugo,” kwa hivyo wanaweza kudai kweli na ukweli kwamba haki ya Kristo inashughulikia kutokamilika kwao. (Kut. 27:11-17) Tena, ni kwa msaada wa ukweli tu ndio wanaoweza kushikilia kuhesabiwa haki kwao.

Nguzo za mlango wa Hema la kukutania—kwenye “mlango” wa “Mtakatifu”—ilifunikwa na “Pazia” la kwanza. Walikuwa tofauti kabisa na machapisho katika “Ugo” na waliwakilisha “viumbe vipya katika Kristo”—watakatifu waliowekwa wakfu. Tofauti kati ya hizi na machapisho katika “Mahakama” inawakilisha tofauti kati ya hali ya waumini waliohesabiwa haki na waumini waliotakaswa. Kujiweka wakfu kwa kifo cha mtu aliyehesabiwa haki tuliyeona ni njia ya kuingia “Mtakatifu”—kupita kupitia kifo cha mapenzi ya mwanadamu, akili ya mwili, pazia la kwanza. Kwa hivyo machapisho haya yanapaswa kuonyesha mabadiliko haya, na ndivyo wanavyofanya; kwani zilifunikwa na dhahabu, ishara ya asili ya kimungu. Kuwekwa kwao katika matako ya shaba kuliwakilisha jinsi “tunavyo hazina hii [asili ya kiungu] katika vyombo vya udongo” (2 Kor. 4:7); yaani, asili yetu mpya bado inategemea, na inakaa, ubinadamu wetu ulio na haki. Hii, itakumbukwa, inafanana haswa na ile tuliyopata “Takatifu” kuashiria, kwa mfano, mahali petu au kusimama kama viumbe vipya, bado haijakamilika.—Kutoka 26:37

Nguzo za milango ya “Patakatifu Zaidi” ilikuwa ndani tu ya “Pazia” la pili, na iliwakilisha wale wanaopita zaidi ya mwili (pazia) kabisa, katika ukamilifu wa hali ya kiroho. Machapisho haya yalikuwa yamejengwa kikamilifu ili kuonyesha hii. Iliyofunikwa na dhahabu, inayowakilisha asili ya kiungu, lakini isiyowekwa

tena kwenye matako ya shaba—hayategemei tena hali yoyote ya kibinadamu—ziliwekwa kwenye soketi za fedha (ukweli, ukweli, ukweli) ikionekana kutuambia, Unapoingia ndani ya hii pazia utakuwa kamili—kweli na kweli viumbe vipya.—Kutoka 26:32

Meza ya Dhahabu, ambayo katika “Mtakatifu” ilibeba mkate wa wonyesho, iliwakilisha Kanisa kwa ujumla, pamoja na Yesu na mitume—wote waliotakaswa katika Kristo ambao hutumikia katika “kushikilia neno la uzima.” (Wafilipi. 2:16) Kazi kubwa ya Kanisa la kweli katika wakati huu imekuwa kulisha, kuimarisha na kuwaangazia wote wanaoingia katika hali ya kiroho ya agano. Bibi-arusi wa Kristo anafaa kujiweka tayari. (Ufu. 19:7) Kuhubiria ulimwengu wakati huu wa sasa sio jambo la pili na ni jambo la kawaida. Baraka kamili ya ulimwengu itafuata katika “wakati uliowekwa” wa Mungu, baada ya enzi ya Injili (Siku ya Upatanisho ya mfano na sadaka zake za dhambi) kumalizika.

Kinara cha dhahabu au kinara cha taa, ambacho kilisimama mkabala na Jedwali la Dhahabu, na kutoa nuru kwa wote katika “Patakatifu,” kilikuwa cha dhahabu—yote ya kipande kimoja kilichopigwa nyundo. Ilikuwa na matawi saba, ambayo kila moja lilikuwa na taa, ikitengeneza taa saba kwa jumla—idadi kamili au kamili. Hii iliwakilisha Kanisa kamili, kutoka kwa Kichwa, Yesu, hadi na ikiwa ni pamoja na mshiriki wa mwisho wa “kundi dogo” analochukua kutoka kwa watu, kuwa washiriki wa asili ya kiungu (dhahabu). Bwana wetu anasema, “Viti vya taa saba ulivyoviona ni makanisa saba” (Ufu. 1:20)—Kanisa moja ambalo hatua zake saba au maendeleo yalifananishwa na makutano saba ya Asia Ndogo. (Ufu. 1:11) Ndio; kinara hicho kiliwakilisha Kanisa lote la Mzaliwa wa kwanza—sio jina la kawaida, lakini Kanisa la kweli, ambalo majina yao yameandikwa mbinguni—wachukuaji wa nuru wa kweli—“Ukuhani wa Kifalme.”

Aina ya kazi yake ilikuwa nzuri—tunda na ua, tunda na ua, ikifuata mfululizo—ikiwakilisha Kanisa la kweli kuwa zuri na lenye matunda kutoka kwanza hadi mwisho. Sehemu ya taa juu ya kila tawi iliumbwa kama mlozi, umuhimu ambao tutauona tunapofikiria umuhimu wa fimbo ya Haruni.

Nuru kutoka kwa taa hii ilitoka kwa mafuta ya mzeituni, “iliyopigwa” au iliyosafishwa; na taa zilikuwa zikiwashwa kila wakati. Mafuta haya yalikuwa mfano wa Roho Mtakatifu, na nuru yake iliwakilisha mwan-gaza mtakatifu—roho ya ukweli. Mwanga wake ulikuwa ni kwa faida ya makuhani tu, kwani hakuna mwingine yeyote aliyewahi kuruhusiwa kuiona au kufaidika na nuru yake. Kwa hivyo iliwakilishwa roho au akili ya Mungu iliyopewa kuliangazia Kanisa, katika mambo ya kina ya Mungu, ambayo yamefichwa kabisa kwa mwanadamu wa asili (1 Kor. 2:14), ingawa yeye ni mwamini—mtu aliye na haki (Mlawi). Hakuna mtu isipokuwa aliyejitolea kweli, “Ukuhani wa Kifalme,” anaruhusiwa kuona ndani ya nuru hii ya ndani zaidi, iliyofichwa katika “Mtakatifu.” Makuhani (Mwili uliowekwa wakfu wa Kristo) kila wakati wanapata “Mtakatifu”; ni haki na upendeleo wao; ilikusudiwa kwao. (Ebr. 9:6) Darasa la Mlawi haliwezi kuona kwa sababu ya pazia la mawazo ya kibinadamu ambayo huja kati yao na vitu vitakatifu; na njia pekee ya kuiweka kando ni kuweka wakfu na kutoa dhabihu kabisa mapenzi na maumbile ya mwanadamu.

Taa zilipaswa kukatwa na kujazwa kila asubuhi na jioni na Kuhani Mkuu-Aaron na wanawe waliomfuata ofisini. (Kut. 27:20,21; 30:8) Kwa hivyo Kuhani wetu Mkuu kila siku anatumia zaidi na zaidi na akili ya Kristo, na anapunguza takataka za asili ya zamani—utambi ambao Roho Mtakatifu hufanya kazi.

MIFANO KINYUME YA MAKUHANI NA WALAWI

Je! Wakati mwingine tunashangazwa kujua kwanini watu wengine wa dini hawawezi kuona chochote isipokuwa vitu vya asili—hawawezi kutambua ukweli wa kiroho wa Neno?—kwa nini wanaweza kuona kurudishiwa kwa wanadamu wa asili, lakini hawawezi kuona wito wa kimungu, wa mbinguni? Masomo haya ya Maskani yanatuonyesha ni kwanini hii ni. Wao ni ndugu katika kuhesabiwa haki, wa “nyumba ya imani,” lakini sio ndugu katika Kristo—sio wakfu kabisa—sio watoa sadaka. Wao ni Walawi—katika “Korti”: hawakuwekwa wakfu kama makuhani, kutoa dhabihu za haki zao za kibinadamu, na kwa hivyo hawawezi kuingia “Patakatifu,” wala kuona vitu vilivyoandaliwa kwa jamii ya ukuhani tu. Jicho la asili “halijaona, wala sikio kusikia,” wala kuingia ndani ya moyo wa mwanadamu vitu ambavyo Mungu amewaandalia wale wampendao. Lakini Mungu ametufunulia sisi [ambao kwa kujitolea tumekuwa “viumbe vipya,” walioitwa kuwa “washiriki wa maumbile ya kimungu,”] kwa roho yake [taa ya taa], kwani Roho huchunguza [hufunua] vitu vyote—naam, vitu virefu [vya siri] vya Mungu.”—1 Kor. 2:9

Kanisa la majina daima limejumuisha madarasa yaliyohesabiwa haki na yaliyotakaswa—Walawi na makuhani—pamoja na wanafiki. Katika barua za Mtume Paulo sehemu fulani zिलielekezwa kwa jamii iliyohesabiwa haki (Walawi) ambao hawakujitakasa kikamilifu. Kwa hivyo anawaandikia Wagalatia kwamba “Wale walio wa Kristo wameusulubisha mwili pamoja na tamaa na tamaa zake.” (Wagalatia. 5:24) Kwa hivyo anaonekana kumaanisha kwamba ni baadhi yao tu ndio walitii wito wa Injili wa kutoa kafara—kusulubiwa kwa mwili.

Vivyo hivyo aliwaambia Warumi (12:1); “Basi, nawasihi, ndugu zangu, [waaminio—waliohesabiwa haki kwa imani katika Kristo—Walawi], kwa rehema za Mungu [zilizo wazi kupitia Kristo katika kuhesabiwa haki kwetu], kwamba muwasilishe miili yenu iwe dhabihu iliyo hai [ambayo mnaweka wakfu kabisa—na hivyo kuwa makuhani], watakatifu, wanaokubalika kwa Mungu.” Wote ambao kwa moyo hukataa dhambi na kupokea neema ya Mungu katika Kristo wanahesabiwa haki bure kwa imani katika Yesu—Mungu akiwapokea kama wasio na dhambi au watakatifu; na sadaka kama hizo na matoleo yao Mungu amejitangaza kuwa tayari kukubali kupitia Kristo wakati wa Siku hii ya Upatanisho (enzi ya Injili) na mpaka idadi kamili iliyochaguliwa ya ukuhani wa kifalme imekamilika. “Sasa ni wakati unaokubalika”—wakati ambapo matoleo kama hayo yatakubaliwa. Kweli, kama tulivyoona tu, Mungu atakubali dhabihu za ulimwengu, na daima itakuwa njia pekee inayofaa kwa wote kufuata—kumpa Bwana vitu walivyonunua. Lakini baada ya enzi hii kuisha, hakuna atakayeruhusiwa kutoa dhabihu kwa kifo na mateso—dhabihu hizo hazitawezekana baada ya enzi mpya na kanuni zake kuzinduliwa.

Inaonekana dhahiri kwamba kwa sehemu kubwa zaidi ya makanisa ya mapema (zaidi ya mchanganyiko wa ulimwengu wa kisasa, “Babeli” aliyechanganyikiwa wa siku hizi za leo) hawakuwekwa wakfu kwa kifo, na kwa hivyo hawakuwa wa “ukuhani wa kifalme” bali ni Walawi peke yao, wakifanya huduma katika Patakatifu, lakini hawatoi dhabihu.

Tukiangalia nyuma katika aina ya Sheria, tunaona kwamba kulikuwa na Walawi 8,580 walioteuliwa katika huduma ya kawaida, wakati ni makuhani watano tu walioteuliwa kwa dhabihu ya kawaida. (Hes. 4:46-48; Kut. 28:1) Inawezekana kwamba hii, kama vile sifa zingine za “kivuli,” zilibuniwa kuonyesha idadi ya waumini waliohesabiwa haki kwa wale wanaojitolea, waliojitolea. Ingawa sasa Kanisa la jina lina mamilioni, lakini, wakati posho imetolewa kwa wanafiki, na wakati moja tu katika kila mia kumi na saba ya salio inapaswa kuwa dhabihu hai (ingawa ni chache, lakini idadi sahihi kulingana na aina hiyo), inaonekana dhahiri kabisa kwamba Bwana hakusema vibaya aliposema kwamba wale (“Ukuhani wa kifalme”) ambao watapokea ufalme watakuwa “kundi dogo.” (Luka 12:32) Na tunapokumbuka kwamba wawili kati ya makuhani watano waliangamizwa na Bwana, ikiwa ishara ya kifo cha makuhani wazembe na wasio waaminifu, tunapata idadi ya makuhani 3 kwa Walawi 8,580 kuwa 1 hadi 2,800 tu.*⁵

Ukweli kwamba tunaona waumini ambao wanajaribu kuweka dhambi zao sio ushahidi wa kuwa wao ni “makuhani”; kwa Walawi na vile vile makuhani wanapaswa kufanya “tohara ya moyo”—“kuondoa uchafu [dhambi] za mwili.” Yote hii inaonyeshwa katika Birika la maji katika “Korti,” ambayo makuhani na Walawi waliosha. Wala roho ya upole, upole, ukarimu na maadili daima haionyeshi kujitolea kwa Mungu. Sifa hizi ni za mtu kamili wa asili (mfano wa Mungu), na wakati mwingine huokoka sehemu ya kuanguka kwa anguko. Lakini ushahidi kama huo haupitwi mara kwa mara kama uthibitisho wa kujitolea kamili katika Kanisa la kawaida.

Hata tunapona waumini wakijinyima wenyewe katika kazi nzuri ya mageuzi ya kisiasa au ya maadili, huo sio ushahidi wa kujitolea kwa Mungu, ingawa ni ushahidi wa kujitolea kwa kazi. Kuwekwa wakfu kwa Mungu kunasema, Kazi yoyote, mahali popote; “Ninafurahi kufanya mapenzi yako, Ee Mungu”; mapenzi yako, katika njia yako, yatimizwe. Wakfu kwa Mungu, basi, itahakikisha utaftaji wa mpango wake uliofunuliwa katika Neno lake, ili tuweze kutumia na kutumiwa kwa ajili yake na katika utumishi wake, sawasawa na mpango wake uliopangwa na kufunuliwa.

*⁵ Tunapokuja wazi zaidi kutambua kupatikana kwa tabia inayohitajika kwa wote watakaopewa uzima wa milele kwenye ndege yoyote, na ni wachache sana wanaonekana kufanya taaluma yoyote kubwa au kujaribu upendo kamili kama kanuni inayotawala katika maisha yao, tunaongozwa kushangaa kama wana wawili wa Haruni ambao waliangamizwa na Bwana hawakukusudiwa kuainisha sehemu kubwa ya wakfu na waliozaliwa kwa roho ambao wameshindwa kufikia viwango vya juu vya moyo vinavyohitajika, na ni nani kuwa anastahili maisha yoyote, lakini, badala yake, atazama kwenye usahaulifu—Kifo cha Pili.

Usistaajabu, basi, kwamba ni wachache sana ambao wamewahi kuona uzuri wa utukufu ndani ya Maskani: ni makuhani tu ndio wanaweza kuwaona. Walawi wanaweza kuwajua wao tu kama wanawasikia wakielezewa. Hawajawahi kuona nuru na uzuri uliofichika; kamwe kula “mkate wa uwepo”; hakuwahi kutoa uvumba unaokubalika katika “Madhabahu ya Dhahabu.” Hapana: kufurahiya haya, lazima wapitishe “Pazia”—kuwa wakfu kwa Mungu kwa dhabihu wakati wa Siku ya Upatanisho.

Madhabahu ya Dhahabu katika “Mtakatifu” itaonekana kuwakilisha “kundi dogo,” Kanisa lililowekwa wakfu katika hali ya kutoa kafara sasa. Kutoka kwenye madhabahu hii kunapanda uvumba mtamu, unaokubalika kwa Mungu na Yesu Kristo—huduma za hiari za makuhani: sifa zao, utii wao wa kupenda—vitu vyote watakavyofanya kwa utukufu wa Mungu. Wale ambao kwa hivyo hutoa ubani unaokubalika kwa Mungu (1 Pet. 2:5) wanakaribia sana kwa Baba yao—karibu na “Pazia” ambalo hutengana na “Patakatifu Zaidi”; na ikiwa wana maombi ya kufanya wanaweza kuwasilishwa na uvumba—“uvumba mwingi pamoja na maombi ya watakatifu.” (Ufu. 8:3) Sala za makuhani hao wa Mungu zinafaa. Bwana wetu Yesu aliweka uvumba kila wakati, na aliweza kusema, “Najua kuwa unanisikia sikuzote.” (Yohana 11:42) Kwa hivyo makuhani wa chini, “viungo vya Mwili wake,” watasikilizwa kila wakati ikiwa watatoa uvumba wa imani, upendo na utii kwa Mungu: na hakuna mtu anayepaswa kutarajia kuwa na maombi yanayotambuliwa ambao hawafanyi hivyo shika agano lao—“Mkikaa ndani yangu na maneno yangu [mafundisho] yakikaa ndani yenu, ombeni mtakalo nanyi mtatendewa.” (Yohana 15:7) Umuhimu wa ufahamu wa wazi wa mafundisho ya Kristo kama mwongozo wa ombi letu na matarajio yetu, ili tusipate “kuuliza vibaya” na bila kupatana na mpango wa Mungu, inaonyeshwa wazi na andiko hili—lakini ni nadra kugunduliwa.

Tumejifunza, kupitia aina zilizochukuliwa hapo awali, kitu cha utukufu wa “Patakatifu Zaidi” (hali kamilifu, ya kiungu), ambayo hakuna mtu anayeweza kukaribia (1 Tim. 6:16), lakini ambayo “viumbe vipya katika Kristo Yesu “alifanya washiriki wa maumbile ya kimungu—mwishowe atakuja, wakati utoaji wa ubani kwa mwili wote wa Kristo,” Ukuhani wa Kifalme, umekamilika, na wingu la manukato huenda mbele yao mbele za Yehova, ili waweze kuishi zaidi ya “Pazia,” wakikubalika kwa Mungu na Yesu Kristo, Bwana wao.

NDANI YA PATAKATIFU ZAIDI

Sanduku la Agano au “Sanduku la Ushuhuda” lilikuwa ni kifungu pekee cha fanicha katika Patakatifu Zaidi. (Tazama Waebrania 9:2-4 na tanbihi ya chini ya Diaglott.) Jina lake linaonyesha kuwa ilionyesha mfano wa mpango wa Yehova, ambao alikuwa amekusudia ndani yake, kabla ya mwanzo wa uumbaji wa Mungu—kabla ya maendeleo madogo ya mpango wake ulifanyika. Iliwakilisha kusudi la milele la Mungu—mpangilio wake uliopangwa wa utajiri wa neema kwa wanadamu katika Kristo (Kichwa na Mwili)—“siri iliyofichwa.”^{*6} Kwa hivyo inawakilisha Kristo Yesu na Bibi-arusi wake, “kundi dogo,” kuwa washiriki wa tabia ya kimungu, na kujazwa na nguvu na utukufu mkubwa—tuzo ya wito wetu wa juu, furaha iliyowekwa mbele ya Bwana wetu, na wote wanachama wa Mwili wake.

Kama ilivyosemwa hapo awali, lilikuwa sanduku lenye mstatili lililofunikwa na dhahabu, linalowakilisha asili ya kimungu iliyopewa Kanisa lililotukuzwa. Ilikuwa na Meza mbili za Sheria (Kumb. 31:26), Fimbo ya Haruni iliyochipuka (Hes. 17:8), na Chungu cha Dhahabu cha Manna (Kut. 16:32). Sheria ilionyesha jinsi Kristo atatimiza kwa ukamilifu mahitaji yote ya Sheria kamilifu ya Mungu, na pia kwamba mamlaka ya kisheria yatapelewa kwake kama Msimamizi wa Sheria.

Uadilifu wa Sheria ulitimizwa kwa kweli katika Kichwa chetu, na pia unatimizwa kwa uaminifu katika *viumbe vyote vipya* katika Kristo, “ambao hawatembeki kwa kufuata mwili bali kwa Roho”; yaani, ambao hutembea kwa utii kwa akili mpya. (Rum. 8:1) Udhaifu wa asili ya zamani ambayo tunasulubisha kila siku, mara moja ikifunikwa na bei yetu ya fidia, haitozwi tena kwetu kama viumbe vipya—maadamu tunakaa ndani ya Kristo.

Wakati imeandikwa kwamba “haki ya Sheria imetimizwa ndani yetu,” inaashiria kwamba mwisho wa mwendo wetu (ukamilifu) tunahesabiwa kwetu, kwa sababu tunatembea au kuelekea ukamilifu halisi ambao, utakapofikiwa, utakuwa hali katika “Patakatifu Zaidi,” iliyowakilishwa na Sanduku la Agano.

^{*6} Studies in the Scriptures, Juzuu ya 1, Sura ya 5

YALIYOMO NDANI YA SANDUKU

“Fimbo ya Haruni iliyochipuka” ilionyesha tabia iliyochaguliwa ya Mwili wote wa Kristo kama washiriki wa “Ukuhani wa Kifalme.” Kwa kusoma Hesabu 17, maana ya fimbo iliyochipuka itaonekana kuwa kukubali kwa Yehova kwa Haruni na wanawe—ukuhani wa kawaida, wawakilishi wa Kristo na Kanisa—kama wao tu ambao wangeweza kufanya kazi ya ukuhani ya mpatanishi. Fimbo hiyo, kwa hivyo, iliwakilisha kukubalika kwa “Ukuhani wa Kifalme”—Kristo, Kichwa na Mwili. Fimbo hiyo ikaota na kuzaa mlozi. Upekee juu ya mti wa mlozi ni kwamba matunda-matunda huonekana kabla ya majani. Kwa hivyo na “Ukuhani wa Kifalme”: wanatoa dhabihu au wanaanza kuzaa matunda kabla ya majani ya taaluma kuonekana.

“Chungu cha Dhahabu cha Manna” kiliwakilisha kutokufa kama moja ya mali ya Kristo wa Mungu. Bwana wetu Yesu bila shaka anataja hii wakati anasema: “Yeye ashindaye nitampa kula mana iliyofichika.”—Ufu. 2:17

Mana ndio mkate ulioshuka kutoka mbinguni kama mlezi wa maisha kwa Israeli. Iliwakilisha mkate hai, uliopewa ulimwengu na Mungu kupitia Kristo. Lakini kama Waisraeli walihitaji kukusanya ugavi huu wa mana kila siku au vinginevyo wanataka na kufa na njaa, ndivyo itakavyokuwa muhimu kwa ulimwengu kutafuta vitu na uzima ikiwa wataishi milele.

Lakini kwa wale ambao wanakuwa warithi-pamoja wa Kristo, washiriki wa Mwili wa Upako, Mungu hutoa ofa maalum ya aina ya kipekee ya mana, sawa na lakini tofauti na ile inayopewa wengine—“mana iliyo-fichwa.” Upekee wa sufuria hii ya mana ni kwamba haikuwa ikiharibika; kwa hivyo inaonyesha vizuri hali ya kutokufa, isiyoweza kuharibika iliyoahidiwa kwa washiriki wote wa “Uzao”—ambao ni Kanisa. Mana au msaada wa maisha uliolishwa kwa Israeli haukuwa usioharibika, na kwa hivyo lazima ikusanywe kila siku. Kwa hivyo watiifu wote wa wanadamu ambao watatambuliwa kama Waisraeli kweli kweli, watapewa maisha ya milele, lakini yenye masharti, yaliyotolewa na kufanywa upya; wakati “kundi dogo,” ambao chini ya hali mbaya ni washindi waaminifu, “watapewa sehemu isiyoharibika—kutokufa.”*7—Ufu. 2:17

Hapa, basi, katika Sanduku la dhahabu, iliwakilishwa utukufu utakaofunuliwa katika Kristo wa kimungu: katika fimbo iliyochipukia, ukuhani uliochaguliwa na Mungu; katika meza za Sheria, Jaji mwadilifu; katika mana isiyoweza kuharibika katika bakuli la dhahabu, kutokufa, asili ya kimungu. Juu ya Sanduku hili, na kifuniko au kichwa juu yake, ilikuwa “Kiti cha Rehema.”Bamba la dhahabu dhabiti, kwenye ncha zake mbili, na ya kipande kimoja cha chuma, ziliundwa makerubi wawili, na mabawa yameinuliwa kana kwamba yako tayari kuruka, nyuso zao zikiangalia ndani kuelekea katikati ya sahani ambayo walisimama. Kati ya makerubi, kwenye “Kiti cha Rehema,” taa kali iliwakilisha uwepo wa Yehova.

Kama Sanduku lilivyowakilisha Kristo, ndivyo “Kiti cha Rehema,” Nuru ya Utukufu na Kerubi zilimwakilisha Yehova Mungu—“Kichwa cha Kristo ni Mungu.” (1 Kor. 11:3) Kama ilivyo kwa Kristo, vivyo hivyo kwa Yehova, hapa anawakilishwa na vitu vinavyoonyesha sifa za tabia yake. Nuru, inayoitwa “Shekinah utukufu,” iliwakilisha Yehova mwenyewe kama Nuru ya ulimwengu, kama Kristo ndiye Nuru ya ulimwengu. Hii inashuhudiwa sana na maandiko mengi. “Wewe ukaaye kati ya makerubi, ang’aa.”—Zab. 80:1; 1 Sam. 4:4; 2 Sam. 6:2; Isa. 37:16

Ubinadamu hauwezi kuingia mbele za Yehova: kwa hivyo kuhani wa kifalme, Kichwa na Mwili, anayewakilishwa na Haruni, lazima wawe viumbe vipya, “washiriki wa tabia ya kiungu” (baada ya kumsulubisha na kumzika mwanadamu), kabla ya kuonekana mbele ya kile kilicho bora utukufu.

Bamba la dhahabu linaloitwa “KITI CHA REHEMA” (au zaidi ni Upatanisho, kwa sababu juu yake Kuhani alitoa damu ya dhabihu ambazo zilipatanisha au kukidhi mahitaji ya haki ya kimungu) iliwakilisha kanuni ya msingi ya tabia ya Yehova—haki. Kiti cha enzi cha Mungu kimejengwa juu ya Haki. “Haki na haki ndio msingi wa kiti chako cha enzi.”—Zab. 89:14; Ayubu 36:17; 37:23; Isa. 56:1; Ufu. 15:3

Mtume Paulo anatumia neno la Kiyunani la Kiti cha Rehema au Upatanisho (hilasterion) wakati akimaanisha Bwana wetu Yesu, akisema—“Ambaye Mungu ameweka kuwa Mpatanishi*8 [au Kiti cha Rehema] . . . kutangaza haki yake . . . apate kuwa mwenye haki na mwenye kumhesabia haki yeye amwaminiye Yesu.”

*7 Studies in the Scriptures Juzuu ya 1 Ukurasa 185

*8 Kwa njia fulani watafsiri wa Common Version Bible walitafsiri hilasterion “upatanisho.” Neno hilasmos, linaloashiria kuridhika, limetafsiriwa vyema “upatanisho” katika 1 Yohana 2:2 na 4:10.

(Rum. 3:25,26) Wazo hapa linapatana na uwasilishaji uliotangulia. Haki, Hekima, Upendo na Nguvu ni za Mungu mwenyewe na vile vile mpango ambao wote hawa wanashirikiana katika wokovu wa kibinadamu: lakini ilimpendeza Mungu kwamba katika Mwana wake mpendwa, Bwana wetu Yesu, utimilifu wake wote ukae, na kuwakilishwa kwa wanadamu. Kwa hivyo katika mfano wa Kuhani Mkuu, akitoka Patakatifu Zaidi, alikuwa mwakilishi aliye hai wa Haki ya Yehova, Hekima, Upendo na Nguvu kwa wanaume—mwakilishi hai wa huruma ya Mungu, msamaha, upatanisho. Ijapokuwa kiumbe cha kimungu kimefunikwa, kimefichwa machoni pa mwanadamu, sifa zake za kimungu zinapaswa kuonyeshwa kwa watu wote na Kuhani wetu Mkuu, ambaye, kama Kiti cha Rehema kilicho hai, mwishoni mwa wakati huu atakaribia wanadamu na kuwafanya wote kuelewa utajiri wa neema ya kimungu.

Kerubi mbili ziliwakilisha vitu vingine viwili vya tabia ya Yehova, kama ilivyofunuliwa katika Neno lake, yaani, Upendo wa kimungu na Nguvu ya kimungu. Sifa hizi, Haki, kanuni ya msingi, na Upendo na Nguvu ya ubora sawa au kiini, na kuinuliwa kutoka kwake, ni sawa kabisa. Zote zimetengenezwa kwa kipande kimoja: ni moja kabisa. Wala Upendo wala Nguvu haziwezi kutekelezwa mpaka Haki itakapotimizwa kikamilifu. Halafu huruka kusaidia, kuinua na kubariki. Walikuwa kwenye bawa, tayari, lakini wakingoja; kuangalia ndani kuelekea “Kiti cha Rehema,” kuelekea Haki, kujua wakati wa kuhamia.

Kuhani Mkuu, alipokaribia na damu ya dhabihu za Upatanisho, hakuiweka juu ya Kerubi. Hapana: wala Nguvu ya kimungu wala Upendo wa kimungu kwa hiari yao huitaji dhabihu; kwa hivyo Kuhani Mkuu haitaji kuinyunyiza Kerubi. Ni sifa ya Haki au sifa ya Mungu ambayo haitawaondoa kabisa wenye hatia, kwani ni Haki iliyosema: “Mshahara wa dhambi ni mauti.” Wakati, kwa hivyo, Kuhani Mkuu atatoa fidia kwa wenye dhambi, ni kwa haki inapaswa kulipwa. Kwa hivyo kufaa kwa sherehe ya kunyunyiza damu kwenye “Kiti cha Rehema.”

Upendo ulisababisha mpango mzima wa ukombozi. Ilikuwa ni kwa sababu Mungu aliupenda ulimwengu hivi kwamba alimtuma Mwanawe wa pekee kuikomboa kwa kulipa Haki bei ya fidia. Kwa hivyo Upendo umekuwa ukifanya kazi, ukijiandaa kwa ukombozi tangu dhambi ilipoingia; ndio, kutoka “kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu.”—1 Pet. 1:20

“Upendo ndio kwanza uliunda njia
Ili kumwoko mtu mwasi.”

Wakati dhabihu ya Siku ya Upatanisho (ng’ombe na mbuzi) imekamilika, Upendo unasubiri kuona matokeo ya mpango wake. Damu ikinyunyizwa Haki hulia, Inatosha; imekamilika! Halafu inakuja wakati Upendo na Nguvu zinaweza kuchukua hatua, na kwa haraka wanatafuta kukimbia kwao kubariki jamii iliyokombolewa. Haki inaporidhika, Nguvu huanza juu ya ujumbe wake, ambao unashirikiana sana na ule wa Upendo, kwa kutumia wakala huyo huyo—Kristo, Sanduku au hifadhi salama ya neema za kimungu.

Uhusiano na umoja wa hiyo familia ya kimungu—Mwana na Bibi-arusi wake, iliyowakilishwa na Sanduku, kwa umoja na umoja na Baba, iliyowakilishwa na Jalada—ilionyesha kwa ukweli kwamba “Kiti cha Rehema” kilikuwa kifuniko cha Sanduku, na kwa hivyo sehemu—juu au kichwa chake. Kama kichwa cha Kanisa ni Kristo Yesu, vivyo hivyo kichwa cha Kristo mzima ni Mungu. (1 Kor. 11:3) Huu ndio umoja ambao Yesu aliuomba, akisema, “siombe ulimwengu, bali wale ambao umenipa”—“ili wote wawe kitu kimoja; kama wewe, Baba, wewe u ndani yangu, na mimi ndani yako, ili wao pia wawe umoja ndani yetu, ili ulimwengu upate kuamini.”—Yohana 17:9,21

KUHANI ASIYE NA MAWAA

Ni muhimu pia kwamba mshiriki yeyote wa ukuhani ambaye alikuwa na kilema cha jicho, mkono, pua, mguu, au sehemu yoyote, hakuweza kujaza ofisi ya Kuhani (Kuhani Mkuu); wala mtu yeyote asiye na ziada, kama kidole cha ziada au kidole cha mguu.

Hii inafundisha kwamba kila mshiriki wa Mwili wa Kristo aliyetukuzwa atakuwa kamili—hatakosa chochote; na pia kwamba kutakuwako katika “kundi dogo” hilo hakuna mmoja mno au mmoja ni wachache

sana, lakini haswa idadi iliyojulikana na iliyoamriwa mapema. Wakati tu Mwili wa Kristo utakapokamilika, hakutakuwa na nyongeza zaidi—hakuna kupita kiasi. Wote, kwa hivyo, ambao “wameitwa” na “wito huu wa juu” kuwa washiriki haswa wa Mwili wa Kristo, na kuukubali, wanapaswa kutafuta kwa bidii kufanya wito na uchaguzi wao (kama washiriki wa “kundi dogo”) hakika, kwa kukimbia ili kupata tuzo. Ikiwa yeyote kama huyo atakuwa mzembe, na akikosa tuzo, mtu mwingine atashinda badala yake, kwani Mwili utakuwa kamili; hakuna mshiriki mmoja atakayekosekana, na hakuna hata mmoja. Jihadharini, “mtu yeyote asichukue taji yako.”—Ufu. 3:11

“SIRI ILIYOFICHWA KUTOKA ZAMA NA VIZAZI”

—KOL. 1:26—

Imekuwa jambo la kushangaza kwa wengine kwamba utukufu na uzuri wa Maskani—kuta zake za dhahabu, fanicha yake ya dhahabu na iliyochorwa vizuri, na vifuniko vyake vya kazi ya kushangaza—vilifunikwa kabisa na kufichwa kutoka kwa watu; hata mwangaza wa jua kutoka bila kutengwa—nuru yake pekee ikiwa ni Taa katika Patakatifu na utukufu wa Shekinah katika Patakatifu Zaidi. Lakini hii ni sawa kabisa na masomo ambayo tumepokea kutoka kwa huduma zake. Kama Mungu alifunikwa aina hiyo na kuficha uzuri wake chini ya mapazia na ngozi mbaya, isiyoonekana, ndivyo utukufu na uzuri wa vitu vya kiroho huonekana tu na wale wanaoingia katika hali ya wakfu—“Ukuhani wa Kifalme.” Hawa huingia katika hali ya siri lakini yenye utukufu ambayo ulimwengu na wote nje wanashindwa kuthamini. Matumaini yao matukufu na pia msimamo wao kama viumbe vipya hufichwa kutoka kwa wenzao.

“Ah, hizi ni za ukoo wa kifalme,
Watoto wote wa Mfalme,
Warithi wa taji za milele za Mungu,
Na tazama, wanaimba kwa furaha!

“Kwa nini, basi, wanaonekana kuwa waovu sana?
Na kwanini alidharauliwa?
Kwa sababu ya nguo zao tajiri ambazo hazionekani
Ulimwengu hautambui.”